

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI

Strategija u oblasti migracija i azila

i Akcioni plan za period 2016-2020. godina

STRATEGIJA U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA I AKCIONI PLAN ZA PERIOD 2016-2020. GODINA

Izdavač:

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine

Radna grupa za izradu Strategije:

Murveta Džaferović, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, predsjednica
Marijan Baotić, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za azil, zamjenik predsjednice
Janja Kožul, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, članica
Nihada Tanković, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, članica
Aida Saković, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za azil, članica
Mirsad Buzar, Ministarstvo sigurnosti, Služba za poslove sa strancima, član
Muris Selimović, Ministarstvo sigurnosti, Služba za poslove sa strancima, član
Milan Trapara, Ministarstvo sigurnosti, Granična policija Bosne i Hercegovine, član
Olivera Stanišić, Ministarstvo sigurnosti, Granična policija Bosne i Hercegovine, članica
Elvir Mraković, Ministarstvo sigurnosti, Državna agencija za istrage i zaštitu, član
Slavica Grozdanić, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, članica
Dunja Livaja, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, članica
Ruzmira Tihić-Kadrić, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljenišтво, članica
Abela Pobrić-Poturović, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za izbjeglice, raseljene osobe i stambenu politiku, članica
Adisa Opijač-Barović, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za imigraciju, sekretarka

Radu Radne grupe za izradu Strategije dali doprinos:

Dr. sc. Eldan Mujanović, docent, konsultant, Fakultet za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije
Univerziteta u Sarajevu
Predrag Šofranac, politički savjetnik, Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini
Samir Hadžimusić, savjetnik, Ured specijalnog predstavnika EU u Bosni i Hercegovini

U izradi Strategije dali doprinos predstavnici državnih institucija, međunarodnih i domaćih organizacija:

Ministarstvo sigurnosti (Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Sektor za graničnu i opću sigurnost, Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme, Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije, Granična policija Bosne i Hercegovine, Služba za poslove sa strancima, Državna agencija za istrage i zaštitu)
Ministarstvo vanjskih poslova
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Ministarstvo civilnih poslova
Direkcija za evropske integracije
Agencija za rad i zapošljavanje
Delegacija Evropske unije u BiH i Ured specijalnog predstavnika EU u BiH
Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini (OHR)
Međunarodna organizacija za migracije (IOM)
Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravde SAD-a (ICITAP)
Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR)
Udruženje "Vaša prava BiH" Sarajevo

Vlade Švicarske i Lihtenštajna podržale izradu Strategije u okviru „Partnerstva u oblasti migracije“ sa Bosnom i Hercegovinom, a Međunarodna organizacija za migracije (IOM), Misija u BiH, pružila tehničku podršku

Lektorica:

Mr. Marija Kovačić-Šmalcelj

Štampa:

Amos Graf

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti

**STRATEGIJA U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA I
AKCIONI PLAN ZA PERIOD
2016-2020. GODINA**

Sarajevo, mart 2016

SADRŽAJ

Sažetak	5
Rječnik akronima	8
1. UVOD	10
2. OSNOVNI PRINCIPI IZRADE STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020)	12
3. OSNOVNE DETERMINANTE KREIRANJA STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020)	14
3.1. Gestrateški položaj Bosne i Hercegovine.....	14
3.2. Trendovi migracija u Bosni i Hercegovini.....	17
3.3. Ustavno-pravni okvir.....	23
3.4. Međunarodni pravni okvir.....	24
3.5. Kretanja prema zajedničkoj migracionoj politici EU.....	26
3.6. Usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine.....	28
4. PREGLED NAJVAŽNIJIH DOSTIGNUĆA U OBLASTI UPRAVLJANJA MIGRACIJAMA I AZILOM U BOSNI I HERCEGOVINI	30
4.1. Razvoj pravnog okvira	31
4.1.1. Imigracija i azil.....	31
4.1.2. Borba protiv trgovine ljudima.....	32
4.2. Institucionalna izgradnja	33
4.2.1. Imigracija i azil.....	33
4.2.2. Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju.....	34
4.2.3. Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil.....	34
4.2.4. Služba za poslove sa strancima.....	35
4.2.5. Granična policija Bosne i Hercegovine.....	36
4.2.6. Ministarstvo vanjskih poslova.....	38
4.2.7. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku.....	38
4.2.8. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljništvo.....	38
4.2.9. Državna agencija za istrage i zaštitu.....	39
4.2.10. Koordinaciono tijelo za pitanja migracija u BiH.....	39

4.3. Regionalna i međunarodna saradnja.....	40
4.4. Zaključci.....	43
5. RAZRADA STRATEŠKIH CILJEVA I MJERA NA NJIHOVOM OSTVARENJU ZA PERIOD 2016-2020. GODINA.....	45
Strateški cilj 1: UNAPRIJEDITI SISTEM KONTROLE ULASKA I BORAVKA STRANACA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	46
Strateški cilj 2: JAČATI KAPACITETE U OBLASTI AZILA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	48
Strateški cilj 3: POVEĆATI EFIKASNOST KONTROLE DRŽAVNE GRANICE BOSNE I HERCEGOVINE.....	49
Strateški cilj 4: UNAPRIJEDITI BORBU PROTIV NEZAKONITIH MIGRACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	50
Strateški cilj 5: DOPRINIJETI SMANJENJU TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI.....	52
Strateški cilj 6: JAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U BOSNI I HERCEGOVINI S CILJEM POVEZIVANJA MIGRACIJE I RAZVOJA.....	53
Strateški cilj 7: USPOSTAVITI SISTEM ZA PRAĆENJE INTEGRACIJE STRANACA KOJI ZAKONITO BORAVE NA TERITORIJI BOSNE I HERCEGOVINE.....	54
Strateški cilj 8: USPOSTAVITI STALNI SISTEM KOORDINACIJE U REALIZACIJI MIGRACIONE POLITIKE BOSNE I HERCEGOVINE.....	55
AKCIONI PLAN 2016-2020.	57
Aneks 1. Organizaciona shema Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.....	152
Aneks 2. Organizaciona shema Granične policije Bosne i Hercegovine.....	153
Aneks 3. Organizaciona shema Službe za poslove sa strancima.....	154
Aneks 4. Organizaciona shema Državne agencije za istrage i zaštitu.....	155
Aneks 5. Organizaciona shema Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.....	156
Aneks 6. Organizaciona shema Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.....	157
Aneks 7. Pregled podzakonskih akata koji su na snazi, donesenih na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08 i 87/12) i Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ br. 53/09, 54/10 i 47/14).....	158
Aneks 8. Pregled konvencija, protokola i pravne stečevine Evropske unije korištene u izradi Strategije u oblasti migracija i azila i Akcionog plana 2016-2020.	162

Sažetak

S ciljem definisanja sveobuhvatnih, održivih i na evropskim standardima zasnovanih politika u oblasti migracija i azila, država Bosna i Hercegovina u kontinuitetu razvija, implementira i vrši monitoring nad provođenjem strateških dokumenata u ovoj oblasti. Primarni cilj ovakvih nastojanja jeste da se evidentni uspjesi i rezultati rada nadležnih institucija u području migracija i azila iskoriste kao stvarni potencijal u budućem planiranju njihovih aktivnosti u ovom području, kako bi se pozitivni trendovi upravljanja migracijama i azilom stavili u funkciju euroatlantskih integracija naše države. Taj zadatak dolazi do izražaja posebno u kontekstu stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji u oblasti migracija i azila stavlja u obavezu Bosni i Hercegovini da ostvaruje intenzivnu saradnju s državama članicama i institucijama Evropske unije u oblastima viza, upravljanja granicom, migracijama i azilom. U tom smislu, Strategija u oblasti migracija i azila i Akcioni plan za period 2016-2020. sadrže značajan broj mjera i aktivnosti usmjerenih ka što bržem i efikasnijem ispunjavanju tih obaveza, u području usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva u oblasti migracija i azila s pravnom stečevinom EU, jačanju kapaciteta nadležnih institucija, edukacijama i obukama službenika u tim institucijama, upravljanju sigurnosnim rizicima na državnoj granici Bosne i Hercegovine itd.

Ako se uzme u obzir činjenica kako je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine prvi strateški dokument u ovoj oblasti donijelo 2001. godine, opravdano je za očekivati da nakon skoro dvadesetogodišnjeg perioda implementacije ove vrste strateških dokumenata naša država bude u situaciji da u oblastima migracija i azila, koje su veoma važne za pristupanje u članstvo Evropske unije, značajno ispuni tražene standarde.

Ovaj strateški dokument je rezultat zajedničkog, koordiniranog rada predstavnika nadležnih institucija u Bosni i Hercegovini koje se bave pitanjima migracija i azila, tačnije: Ministarstva sigurnosti - Sektora za imigraciju, Sektora za azil, Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu BiH; Ministarstva vanjskih poslova - Sektora za međunarodno-pravne i konzularne poslove; Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice – Sektora za iseljništvo i Sektora za izbjeglice, readmisiju, raseljena lica i stambenu politiku. Izradu Strategije i Akcionog plana su podržale vlade Švicarske i Lihtenštajna kroz projekt „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u Bosni i Hercegovini – Faza II“.

Prilikom izrade Strategije u oblasti migracija i azila, kao i Akcionog plana (2016-2020), definisani su osnovni principi izrade, uzeti su u obzir svi relevantni pokazatelji i faktori koji utiču na planiranje konkretnih mjera i aktivnosti nadležnih institucija za određeni vremenski period, izvršena je analiza i prezentiran pregled najvažnijih dostignuća u oblasti upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini, a ključni dio Strategije se odnosi na projekciju strateških ciljeva koji su kroz Akcioni plan razrađeni po mjerama i aktivnostima.

Osnovni principi na kojima se temelji ovaj strateški dokument su:

- A. **Princip zakonitosti** - podrazumijeva da država ima obavezu uspostavljanja niza uzajamno povezanih mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migracijama na taj način što će se povećati dobrobiti, kako za migrante tako i za državu, uz istovremeno smanjenje nezakonitih migracija i trgovine ljudima;
- B. **Princip sigurnosti države i njenih građana** - predviđa osiguranje zaštite i mogućnost brzog djelovanja službi nadležnih za sigurnost u slučajevima nezakonitih migracija ili većih migracionih kretanja;
- C. **Princip integracije** - prema kojem kroz senzibiliziranje javnosti i aktivniju ulogu vladinog i nevladinog sektora treba osigurati okruženje koje će doprinijeti integraciji stranaca u društvo;
- D. **Princip međunarodne saradnje** - u skladu s kojim treba osigurati dijalog i saradnju sa zemljama porijekla kao i s trećim državama, kako bi se vanjska politika Bosne i Hercegovine, u dijelu koji se odnosi na migracije, uskladila i povezala s ciljevima migracione politike.

Strategija u oblasti migracija i azila i uz nju Akcioni plan (2016-2020) je sveobuhvatan dokument koji se zasniva na svim relevantnim pokazateljima i faktorima u oblasti migracija te na realnim, pouzdanim i objektivnim procjenama migracionih tokova i interesima Bosne i Hercegovine u ovom području. Među tim faktorima posebno su važni oni koji se odnose na geostrateški položaj Bosne i Hercegovine, uočene trendove migracija, ustavno-pravni okvir, obaveze proistekle iz međunarodnih ugovora, kretanja prema zajedničkoj migracionoj politici EU i usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine.

Prilikom izrade ovog strateškog dokumenta izvršena je analiza i prezentiran pregled najvažnijih dostignuća u oblasti upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini. Analiza zakonodavstva u oblasti imigracija i azila jasno ukazuje da Bosna i Hercegovina nastoji da prati dinamiku razvoja pravne stečevine Evropske unije u ovoj oblasti i u dovoljnoj mjeri je ugrađuje u domaće zakonodavstvo. Također, Bosna i Hercegovina ima sve osnovne institucionalne strukture za provođenje sistema azila kao i za upravljanje imigracijama, koje su osposobljene da se bave kontrolom kretanja i boravka stranaca i da se bore protiv nezakonitih imigracija, u skladu sa zakonodavstvom koje je doneseno u ovoj oblasti.

Ključni dio Strategije u oblasti migracija i azila za period 2016-2020. se odnosi na projekciju strateških ciljeva koji su postavljeni tako da budu specifični, mjerljivi, ostvarivi, realni i vremenski ograničeni. Oni su po svom sadržaju različiti, uvjetno se mogu podijeliti na ciljeve kojima se nastoje podstaknuti i olakšati zakonite migracije, uz istovremeno ograničenje nezakonitih migracija i smanjenje sigurnosnih prijetnji koje mogu prosteći iz takvih pojava, a posebno trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi.

Dugoročno, Bosni i Hercegovini je u oblasti imigracija i azila cilj razviti kvalitetan sistem migracija i azila na nacionalnom nivou, koji je usklađen sa standardima Evropske unije i koji u sebi sadrži međunarodno izbjegličko pravo, kao i aktivno sudjelovanje u definisanju politike i razvoja imigracionog i azilantskog sistema na regionalnom nivou.

Srednjoročni strateški ciljevi, definisani za razdoblje od 2016. do 2020. godine, su sljedeći:

- 1) unapređenje **sistema kontrole ulaska i boravka** stranaca u Bosni i Hercegovini;
- 2) jačanje kapaciteta u oblasti **azila** u Bosni i Hercegovini;
- 3) povećanje efikasnosti **kontrole državne granice** Bosne i Hercegovine;
- 4) unapređenje **borbe protiv nezakonitih migracija** u Bosni i Hercegovini;
- 5) doprinos **smanjenju trgovine ljudima** u Bosni i Hercegovini;
- 6) **jačanje institucionalnih kapaciteta** u Bosni i Hercegovini s ciljem povezivanja migracije i razvoja;
- 7) uspostavljanje sistema za praćenje **integracije stranaca** koji zakonito borave na teritoriji Bosne i Hercegovine i
- 8) **uspostavljanje stalnog sistema koordinacije** u realizaciji migracione politike Bosne i Hercegovine.

Realizacija ovih osam postavljenih ciljeva ovog strateškog dokumenta razrađena je u Akcionom planu 2016-2020. i definisana kroz realizaciju 37 mjera i 173 aktivnosti s određenim nositeljima i rokovima realizacije.

Rječnik akronima

BiH	Bosna i Hercegovina
CIK GP BiH	Centralna istražna kancelarija Granične policije BiH
DCAF	Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga
DGS BiH	Državna granična služba Bosne i Hercegovine
DKP	Diplomatsko-konzularno predstavništvo
EC	Evropska komisija
EMN	Evropska migraciona mreža
EU	Evropska unija
EU ACQUIS (communautaire)	Pravna stečevina Evropske zajednice
EUD BiH	Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini
Europol	Evropski policijski ured
EZ	Evropska zajednica
FMUP	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova
FRONTEX	Evropska agencija za upravljanje operativnom saradnjom na vanjskim granicama država članica Evropske unije
GDISC	Generalni sekretarijat imigracionih službi Evropske unije
Granična policija BiH	Granična policija Bosne i Hercegovine
ICITAP	Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravde SAD-a
ICMPD	Međunarodni centar za razvoj politike migracija
IDDEEA	Agencija za identifikacione dokumente, evidencije i razmjenu podataka
ILECU	Međunarodne jedinice za koordinaciju službi za provođenje zakona
Interpol	Međunarodno udruženje kriminalističkih policija
IOM	Međunarodna organizacija za migracije
ISM	Informacioni sistem o migracijama
IUG	Integrisano upravljanje granicom
K MUP	Kantonalno ministarstvo unutrašnjih poslova
MARRI	Regionalna inicijativa za migracije, azil i izbjeglice
MSB	Ministarstvo sigurnosti/bezbjednosti
MUP RS	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske
OHR	Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini

OSA BiH	Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine
POLICIJA BD BiH	Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
ROS	Registar određenih stranaca
SELEC	Centar za provođenje zakona u Jugoistočnoj Evropi
SSP	Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju
UINO	Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine
UN	Ujedinjene nacije
UNHCR	Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbjeglice
UZV	Ured za veterinarstvo
UZZB	Ured BiH za zaštitu zdravlja bilja
SIPA	Državna agencija za istrage i zaštitu
SLUŽBA	Služba za poslove sa strancima
SEKTOR ZA IMIGRACIJU	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju
SEKTOR ZA AZIL	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil

1.

UVOD

Oblast migracija i azila u Bosni i Hercegovini se permanentno uređuje na nivou zakonskih i podzakonskih propisa koji su doneseni s ciljem usklađivanja postupanja nadležnih institucija s relevantnim standardima Evropske unije i drugim međunarodnim izvorima, dok ključni okvir za planiranje rada i usklađivanje aktivnosti tih institucija čine strateški dokumenti koji su doneseni u ovoj oblasti. Svaki od tih strateških dokumenta, koji u pravilu obuhvata srednjoročni period od tri do pet godina, uzima u obzir aktuelnosti u oblasti migracija i azila u Bosni i Hercegovini, te nastoji dati adekvatan odgovor na sve izazove i očekivanja s kojima se susreću domaće institucije.

U ovom trenutku, stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, čini se kao jedan od najaktuelnijih momenata koji se mora uzeti u obzir prilikom strateškog planiranja u oblasti migracija i azila. Zatim, razvoj pravnog okvira, kao i permanentno usklađivanje domaćih propisa u ovoj oblasti s odgovarajućim izvorima donesenim pod okriljem Evropske unije, također imaju značajne reperkusije na izradu ovog strateškog plana. Iskustva koja su do sada stečena u upravljanju migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini svakako predstavljaju nezaobilazan izvor i determinantu za planiranje aktivnosti u strateškom periodu 2016-2020. godina.

Kako bi se svi pobrojani faktori sagledali na jedan sistematičan, organizovan i jasan način, Strategija u oblasti migracija i azila 2016-2020. je strukturirana tako da se kroz sadržaj ovog dokumenta nastojalo prikazati sljedeće: (a) sveukupna nastojanja za efikasnim i uravnoteženim upravljanjem migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini, (b) ključna načela i principe izrade ovog strateškog dokumenta, (c) identifikaciju osnovnih stubova migracione politike u Bosni i Hercegovini, (d) pregled ostvarenih rezultata u proteklom periodu od nekih petnaest godina uspješnog upravljanja migracijama i azilom, (e) sistematizirani set strateških ciljeva, odnosno mjera i aktivnosti na njihovom ostvarenju te (f) uspostavljeni mehanizam koordinacije i monitoringa nad implementacijom postavljenih ciljeva.

Da bi se postavljeni strateški ciljevi i programirane mjere mogli efikasno i ostvariti, strategiji u oblasti migracija i azila 2016-2020. dodat je Akcioni plan za njeno provođenje, u kojem su dodatno razrađene pojedine aktivnosti nadležnih institucija s postavljenim vremenskim intervalima realizacije i izvorima finansiranja.

S ciljem primjene principa izrade zvaničnih politika kroz aktivno učešće svih nadležnih institucija u oblasti migracija i azila, u izradu Strategije u oblasti migracija i azila 2016-2020. uključeni su predstavnici institucija koje su nadležne za provedbu zakonskih i podzakonskih propisa u ovoj oblasti, iz resora sigurnosti, migracija, azila, granične kontrole, ulaska i boravka stranaca, vanjskih poslova, izbjeglica, iseljeničtva, provođenja zakona i dr. Proces izrade ovog strateškog dokumenta se zasnivao na identifikaciji pitanja ili problema koje je na nivou strateškog planiranja trebalo adekvatno osloviti kroz formuliranje konkretnih mjera i aktivnosti, pri čemu su predstavnici uključenih institucija zajedničkim radom usaglasili strukturu i formulaciju strateških ciljeva, mjera i aktivnosti. Time su nastavljene ranije ustanovljene prakse osiguranja visokog stepena saradnje i usklađivanja prioriteta između ovih institucija, što je opet vrijedan rezultat koji zaslužuje da bude spomenut.

Metodološki gledajući, Strategija u oblasti migracija i azila 2016-2020. sadrži strateške ciljeve za koje se nastojalo da budu specifični, mjerljivi, ostvarivi, realni i vremenski ograničeni. Oni su po svom sadržaju različiti, uvjetno se mogu podijeliti na ciljeve kojima se nastoje podstaknuti i olakšati zakonite migracije, uz istovremeno ograničavanje nezakonitih migracija i smanjenje sigurnosnih prijetnji koje mogu prosteći iz takvih pojava, a posebno trgovine ljudima i krijumčarenja ljudi. Ovako postavljenim ciljevima se u kontinuitetu nastoji ukazati na osnovne instrumente migracione politike koji se u većoj ili manjoj mjeri primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Radi se o tipičnim mehanizmima upravljanja migracijama koji se označavaju kao (1) kontrola ulaska i boravka stranaca, (2) kontrola granica, (3) naturalizacija, (4) integracija, (5) borba protiv trgovine ljudima, i (6) borba protiv nezakonitih migracija. U odnosu na mjesto realizacije postavljenih strateških ciljeva moguće je konstatovati kako se većina planiranih mjera i aktivnosti na njihovoj realizaciji odnosi na kontrolu migracija na državnoj granici i unutar teritorije Bosne i Hercegovine, dok se određeni dio tih aktivnosti planira realizovati izvan državne teritorije Bosne i Hercegovine, provođenjem mjera prevencije nezakonitih migracija na njihovom izvorištu. S druge strane, uzmu li se u obzir priroda i svrha ostvarivanja pojedinih ciljeva u ovom dokumentu, primjetno je kako je lepeza predviđenih mjera i aktivnosti široka, a kreće se od: (a) unaprijeđene vizne politike, (b) razvoja specifične infrastrukture za prikupljanje i razmjenu podataka i informacija, (c) međuinstitucionalne i međunarodne saradnje i koordinacije, (d) efikasnog upravljanja državnim granicom Bosne i Hercegovine, (e) osiguranja međunarodne pravne zaštite tražiteljima međunarodne zaštite (azila) u Bosni i Hercegovini i pristup pravima licima s priznatom međunarodnopravnom zaštitom u BiH, (f) stvaranja pouzdanih mehanizama readmisije stranaca u zemlje porijekla, pa sve do (g) specifičnih mjera koje se tiču povezivanja migracije s razvojem Bosne i Hercegovine. S obzirom da se radi o relativno obimnom i uzajamno povezanom setu mjera i aktivnosti na realizaciji postavljenih strateških ciljeva, važno je spomenuti kako su kao ključni parametri pri njihovoj projekciji uzeti kapaciteti involviranih institucija, očekivani rezultati i potrebni troškovi za njihovo ostvarenje, moguće posljedice takvih odluka, međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine, te utjecaj tih mjera na državljane naše države.

Posebno je značajna činjenica koja se tiče aktivnosti na unapređenju zakonskog okvira za uređenje pitanja ulaska i boravka stranaca u Bosni i Hercegovini, s jedne strane, te azila, s druge strane, koji se po prvi put nastoje urediti u okviru zasebnih zakonskih propisa kako bi se kvalitet zakonskog tretiranja ovih uzajamno povezanih pitanja podigao na jedan viši nivo. Potpuna i dosljedna implementacija planiranih aktivnosti i ostvarenje zacrtanih ciljeva iz Strategije u oblasti migracija i azila, kao i Akcionog plana 2016-2020, trebala bi doprinijeti izgradnji što kvalitetnijeg sistema upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini što je, svakako, jedna od vrlo važnih pretpostavki za što skoriju integraciju naše države u Evropsku uniju i njenu međunarodnu reputaciju. Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

2.

OSNOVNI PRINCIPI IZRADE STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020)

Politiku u oblasti migracije i azila Bosne i Hercegovine u strateškom smislu, u posljednjih deset godina, definisali su sljedeći dokumenti:

- Akcioni plan u oblasti imigracije i azila koji je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 06.04.2004. godine,
- Strategija u oblasti imigracije i azila, kao i Akcioni plan 2008-2011, koje je usvojilo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 13.11.2008. godine,
- Strategija u oblasti migracija i azila, kao i Akcioni plan za period 2012-2015. godina, koje je usvojilo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12.6.2012. godine.

Naime, nesumnjivo se može konstatovati kako je Bosna i Hercegovina izgradila institucionalnu, zakonodavnu i administrativnu strukturu upravljanja migracijama i azilom. Dostignuća u domenu izgradnje pravnog okvira, povećanja institucionalnih kapaciteta, unapređenja međuinstitucionalne koordinacije i međunarodne saradnje, te analize dosadašnjih i predviđanja budućih trendova migracionih tokova na teritoriji Bosne i Hercegovine i na regionalnom nivou, ukazuju da Bosna i Hercegovina u suštini vodi migracionu politiku koja je determinirana geostrateškim položajem naše države na već identificiranim trasama migracija u ovom dijelu evropskog kontinenta. Primarni cilj ovakvog oblika upravljanja migracionim kretanjima u Bosni i Hercegovini je uspostaviti efikasnu kontrolu nad ulaskom, boravkom i kretanjem stranaca na državnoj teritoriji uz osiguranje svih zagarantovanih ljudskih prava i sloboda licima koja su pod pravnom jurisdikcijom Bosne i Hercegovine, te osiguranje adekvatnih mehanizama za integraciju stranaca u socijalni, ekonomski i svaki drugi ambijent Bosne i Hercegovine. Takvo političko i strateško opredjeljenje je nužno sa stanovišta evropskih integracionih procesa čiji je Bosna i Hercegovina aktivni sudionik, te poštivanja relevantnih međunarodnih standarda u domenu izbjegličkog prava i azila. S obzirom da će se o osnovnim faktorima, koji su uticali na projekciju mjera i aktivnosti u domenu kontrole migracija u Bosni i Hercegovini, govoriti u posebnom odjeljku ovog strateškog dokumenta, na ovom mjestu je važno istaknuti kako se kao ključna načela i principi izrade Strategije u oblasti migracija i azila 2016-2020. upravo mogu uzeti isti oni elementi koji se primjenjuju prilikom izrade zvanične migracione politike u nekoj zemlji. Radi se o četiri ključna principa migracionih politika:

- A. Princip zakonitosti - podrazumijeva da država ima obavezu uspostavljanja niza uzajamno povezanih mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migracijama na taj način što će se povećati dobrobiti, kako za migrante tako i za državu, uz istovremeno smanjenje nezakonitih migracija i trgovine ljudima;
- B. Princip sigurnosti države i njenih građana - predviđa osiguranje zaštite i mogućnost brzog djelovanja službi nadležnih za sigurnost u slučajevima nezakonitih migracija ili većih migracionih kretanja;
- C. Princip integracije - prema kojem kroz senzibiliziranje javnosti i aktivniju ulogu vladinog i nevladinog sektora treba osigurati okruženje koje će doprinijeti integraciji stranaca u društvo;
- D. Princip međunarodne saradnje - u skladu s kojim treba osigurati dijalog i saradnju sa zemljama porijekla kao i s trećim državama, kako bi se vanjska politika Bosne i Hercegovine, u dijelu koji se odnosi na migracije, uskladila i povezala s ciljevima migracione politike.

3.

OSNOVNE DETERMINANTE KREIRANJA STRATEGIJE U OBLASTI MIGRACIJA I AZILA (2016-2020)

Prilikom kreiranja pojedinih pravno-političkih dokumenata u domenu kontrole migracija i azila u Bosni i Hercegovini, potrebno je uzeti u obzir sve relevantne pokazatelje i faktore koji utiču na planiranje konkretnih mjera i aktivnosti nadležnih institucija za odabrani vremenski period. To je važno kako bi se stvorio jedan sveobuhvatan dokument koji će se zasnivati na realnim, pouzdanim i objektivnim procjenama migracionih tokova, kao i interesima Bosne i Hercegovine u ovom području. Među tim faktorima posebnu važnost imaju oni koji se odnose na: (a) geostrateški položaj Bosne i Hercegovine, (b) uočene trendove migracija, (c) ustavno-pravni okvir, (d) obaveze proistekle iz međunarodnih ugovora, (e) kretanja prema zajedničkoj migracionoj politici EU, i (f) usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine.

3.1. Geostrateški položaj Bosne i Hercegovine

Sagledavanje geostrateškog položaja Bosne i Hercegovine je od primarnog značaja za procjenu rizika od nezakonitih migracija koje se odvijaju na njenoj teritoriji ili preko nje. S druge strane, objektivni pokazatelji o površini teritorije Bosne i Hercegovine, broju populacije, dužini i fizičkim karakteristikama državne granice, broju i strukturi graničnih prelaza, mogu pomoći prilikom procjene obima kontrole migracionih kretanja, posebno u smislu planiranja potrebnih resursa za te namjene i određivanja nadležnosti pojedinih institucija.

U tom smislu, treba reći kako Bosna i Hercegovina ima površinu od 51.209 kvadratnih kilometara i geografski je smještena u zapadnom dijelu jugoistočne Evrope, na raskrsnici puteva između Istoka i Zapada. Bosna i Hercegovina graniči s tri susjedne države: Crnom Gorom, Republikom Hrvatskom (u daljem tekstu: Hrvatska) i Republikom Srbijom (u daljem tekstu: Srbija). Poznato je kako je Hrvatska 01.07.2013. godine pristupila u članstvo EU, što predstavlja veoma važan momenat za Bosnu i Hercegovinu. Naime, ovim događajem Bosna i Hercegovina je dobila granicu s Evropskom unijom, a samim tim i veću odgovornost u pogledu kontrole zakonitih i nezakonitih migracija. Iako se Bosna i Hercegovina trenutno uspješno suprotstavlja nezakonitim migracijama, ipak je bitno napomenuti da je situacija kada je riječ o migrantima/izbjeglicama u regiji veoma rizična jer se na zapadnobalkanskoj ruti dnevno nalazi na desetine hiljada migranata/izbjeglica koji žele preći i prelaze u zemlje Evropske unije. Migranti/izbjeglice se na osnovu namjeravanog podnošenja zahtjeva za azil

kreću zakonito prema željenoj destinaciji kroz zemlje Zapadnog Balkana na poznatoj ruti, što smanjuje humanitarne i sigurnosne rizike. Međutim, humanitarna i sigurnosna situacija se može pogoršati i eskalirati u slučaju zatvaranja granica na krajnjoj destinaciji, što je jedna od mogućih opcija. U slučaju zatvaranja granica na krajnjoj destinaciji, nije toliko primarna promjena rute već pitanje šta zemlje „balkanske rute“, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, mogu uraditi u slučaju konstantnog masovnog priliva migranata/izbjeglica i nemogućnosti da se oni dalje kreću već poznatom i kontrolisanom rutom. S tim u vezi, realno je očekivati da ovakvim razvojem situacije u regiji Bosna i Hercegovina može biti pod dodatnim pritiskom migranata/izbjeglica, ali i nezakonitih imigracija, posebno ako se ima u vidu geografski položaj Bosne i Hercegovine te dužina njene granice s Hrvatskom.

S tim u vezi, u narednom periodu se moraju preduzeti sve neophodne mjere kako bi se efikasnije sprečavale nezakonite migracije na samom njihovom izvoristu. Na državnoj granici sa Srbijom i Crnom Gorom treba vršiti efikasniju kontrolu s ciljem sprečavanja ulaska nezakonitih migranata, odnosno na državnoj granici s Hrvatskom treba vršiti efikasniju kontrolu prilikom njihovog izlaska iz Bosne i Hercegovine. U novonastalim okolnostima, institucije Bosne i Hercegovine će imati mnogo značajniju, zahtjevniju i odgovorniju ulogu, posebno s aspekta uspostavljanja još efikasnije kontrole kretanja i boravka stranaca, a posebno operativnog rada na sprečavanju nezakonitih migracija prema EU. To će zahtijevati dodatno institucionalno, kadrovsko i tehničko jačanje Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH i drugih institucija koje se bave ovim pojavama, ali i efikasniju saradnju i razmjenu informacija sa srodnim službama u regiji, kako bi se na efikasan način moglo odgovoriti izazovu novih regionalnih tokova.

S druge strane, u smislu humanitarnog i sigurnosnog aspekta, nadležni organi u BiH moraju uspostaviti mehanizme preventivnog djelovanja u smislu blagovremene pripreme za slučaj masovnijeg priliva migranata/izbjeglica ili nezakonitih imigranata na teritoriju BiH.

Što se tiče demografskih podataka o broju stanovništva u Bosni i Hercegovini, još uvijek ne postoje precizni i pouzdani izvori na osnovu kojih bi se moglo govoriti o stvarnom broju stanovnika koji žive u Bosni i Hercegovini. Jedino na osnovu čega se može govoriti na ovu temu su procjene broja stanovnika. Najčešće se, kao posljednji verifikovani podatak dobijen popisom stanovništva iz 1991. godine, uzima broj od 4.377.033 stanovnika Bosne i Hercegovine. Prema posljednjim procjenama Bosna i Hercegovina ima populaciju od 3.839.737 stanovnika, ali se ovakvi podaci moraju uzeti s rezervom jer još uvijek nisu objavljeni rezultati popisa koji je proveden 2013. godine.

Dužina državne granice Bosne i Hercegovine je 1.604 km. Najdužu granicu BiH ima s Hrvatskom na sjeveru, jugu i sjeverozapadu, i ona iznosi 1.001 km, zatim na istoku i sjeveroistoku ima 335 km granice sa Srbijom, a na istoku i jugoistoku 268 km dugu granicu s Crnom Gorom. Državna granica sa susjednim državama nije međunarodno-pravno utvrđena i obilježena na bilateralnoj osnovi. U augustu 2015. potpisan je Sporazum o granici između Bosne i Hercegovine i Crne Gore, koji je u postupku ratifikacije, dok državna granica s Hrvatskom i Srbijom nije međunarodno-pravno utvrđena i obilježena.

Poslove graničnih provjera Granična policija BiH izvršava na 83 granična prelaza: na 55 međunarodnih graničnih prelaza (40 cestovnih, 8 željezničkih, 3 riječne luke i 4 zračne luke), na 28 graničnih prelaza za pogranični promet, ali i 50 prelaznih mjesta između BiH i RH (definisani Sporazumom između BiH i Hrvatske o pograničnom saobraćaju). Od navedenog broja graničnih prelaza sedam se odnosi na međunarodne granične prelaze u unutrašnjosti BiH, i to 4 na zračnim lukama (Sarajevo, Banjaluka, Mostar i Tuzla) i tri riječne luke (Brod, Šamac i Brčko).

Neadekvatno stanje infrastrukture (oprema i objekti) u pogledu ispunjavanja minimalnih standarda izgrađenosti i opremanja graničnih prelaza utiče na otežano izvršavanje poslova graničnih provjera (nepostojanje odgovarajućih saobraćajnica i saobraćajne signalizacije, kontrolnih kabina, prostorija za zadržavanje, prostorija za detaljne granične provjere, video nadzora, itd.). Samo 14 graničnih prelaza u BiH zadovoljava standarde i uvjete izgradnje i opremanja graničnih prelaza u skladu s Pravilnikom o standardima i uvjetima opremljenosti graničnih prelaza („Službeni glasnik BiH“ broj 6/10), a radi se uglavnom o novoizgrađenim graničnim prelazima, kao i međunarodnim aerodromima (što čini oko 21 % od ukupnog broja graničnih prelaza), i to granični prelazi: Bijača; Gradina; Izačić; Kamensko; Karakaj; Klobuk; Kostajnica; Neum I; Neum II; Orašje; Rača; Šamac; Velika Kladuša; i Zupci. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ broj 47/14) poslovi izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije, upravljanja i održavanja objekata i infrastrukture na graničnim prelazima dati su u nadležnost Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

Ugovorom između BiH i Hrvatske o graničnim prelazima izvršena je kategorizacija graničnih prelaza preko kojih je moguće vršiti izvoz proizvoda biljnog i životinjskog porijekla u RH, odnosno u EU. Stupanjem na snagu novog Sporazuma između BiH i Hrvatske o pograničnom prometu,¹ režim pograničnog prometa pretrpio je određene izmjene koje se tiču pitanja nadležnosti i načina izdavanja pograničnih propusnica, načina prelaska granice s pograničnom propusnicom, kao i boravka u pograničnom području.

Želeći da unaprijede promet roba i kretanje građana između dvije države i olakšaju međunarodni i međudržavni saobraćaj preko zajedničke državne granice, Bosna i Hercegovina i Srbija i Crne Gora potpisale su Sporazum o određivanju graničnih prelaza između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore.²

Sporazum između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore o pograničnom saobraćaju potpisan je kako bi se stanovništvu koje je nastanjeno u pograničnom području olakšalo kretanje između pograničnih područja i prelazak preko zajedničke granice, te kako bi se razvijala privredna, obrazovna, zdravstvena, socijalna, kulturna i druga saradnja.³

S ciljem unapređenja prometa roba i kretanja građana između dvije države, te olakšanja međunarodnog saobraćaja preko zajedničke državne granice, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Crne Gore potpisali su Sporazum o graničnim prelazima za međunarodni promet.⁴

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Crne Gore potpisali su Sporazum o graničnim prelazima za pogranični promet kako bi se stanovništvu koje je nastanjeno u pograničnom području olakšalo kretanje i prelaženje preko zajedničke granice, u namjeri da tako razvijaju privrednu, obrazovnu, zdravstvenu, socijalnu, kulturnu, sportsku i druge vidove saradnje.⁵

Poslove nadzora državne granice Granična policija BiH obavlja u graničnom pojasu, koji obuhvata područje od 10 kilometara od granične linije u dubini teritorije Bosne i Hercegovine. Nadzor “zelene granice” je otežan, jer na nekim njenim dijelovima postoje prirodne zapreke kao što su planinski masivi, velike rijeke, kanjoni i slično.

1 Sporazum između BiH i Republike Hrvatske o pograničnom prometu („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“ broj 2/14).

2 Sporazum o određivanju graničnih prelaza između BiH i Srbije i Crne Gore („Službeni glasnik BiH“ broj 06/07).

3 Sporazum između BiH i Srbije i Crne Gore o pograničnom saobraćaju („Službeni glasnik BiH“ broj 10/07).

4 Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prelazima za međunarodni saobraćaj („Službeni glasnik BiH“ broj 9/11).

5 Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prelazima za pogranični saobraćaj („Službeni glasnik BiH“ broj 1/12).

Također, poslove nadzora državne granice usložnjava i postojanje velikog broja putnih komunikacija koje presijecaju državnu granicu (magistralne, regionalne, lokalne ceste, kao i željeznice), izgrađene u periodu kada se na tom prostoru nije protezala državna granica, što je čini tranzitnom zemljom za migrante na putu prema zemljama Zapadne Evrope i interesantnom organizovanim kriminalnim grupama koje se bave prekograničnim kriminalom.

3.2. Trendovi migracija u Bosni i Hercegovini

Pored općih, migracioni trendovi su jedno od pitanja kojima se odavno bave svi subjekti koji su uključeni u oblast kontrole migracionih tokova. Praksa je pokazala da su institucije koje se bave migracijama u Bosni i Hercegovini prikupljale i obrađivale samo podatke koji se direktno odnose na njihov rad. Da bi se došlo do realne slike o migracionim trendovima u Bosni i Hercegovini, nakon što su sagledane potrebe za sveobuhvatnim prikupljanjem podataka o migracionim tokovima u Bosni i Hercegovini, došlo se do zaključka da se svi ovi podaci moraju objediniti na jednom mjestu, pravilno analizirati, procijeniti i usporediti s podacima iz prethodnog perioda. Prvi Migracioni profil Bosne i Hercegovine izrađen je za 2008. godinu i nastao je kao rezultat potrebe da se uspostavi mehanizam za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sistem obrade migracionih statistika, kao i sistem sveobuhvatnog, redovnog i kvalitetnog izvještavanja o migracionim tokovima u Bosni i Hercegovini. Cilj ovog dokumenta je obezbijediti uvid u ključne trendove u oblasti migracija, omogućiti izrada kvalitetnih politika i usvajanje odgovarajućih propisa u oblasti migracija i azila. Mehanizam za redovno ažuriranje Migracionog profila Bosne i Hercegovine uspostavljen je Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.⁶ Migracioni profil Bosne i Hercegovine se ažurira na godišnjem nivou i dostupan je na web stranici Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

U području **imigracije** treba istaknuti kako je geografski položaj Bosne i Hercegovine na raskrsnici puteva od Istoka prema Zapadu, što je čini pogodnom za tranzit migranata na putu prema državama Zapadne Evrope. Kako bi se barem približno odredili neki od trendova migracija s kojima se Bosna i Hercegovina suočava u ovom trenutku, važno je osvrnuti se na podatke o kretanjima stranaca preko državne granice Bosne i Hercegovine, zakonitim i nezakonitim migracijama i onima koji traže azil.

Podaci o prometu preko državne granice Bosne i Hercegovine ukazuju na kontinuirani rast do 2009. godine, od kada je uočen blagi trend smanjenja prometa osoba preko državne granice Bosne i Hercegovine. Od ukupnog broja osoba koje su evidentirane na graničnim prelazima od 2001. godine u prosjeku 55% su bili stranci. Glavnina tog prometa otpada na granicu s Hrvatskom. Većina stranaca, od kojih neki nastoje na nezakonit način napustiti Bosnu i Hercegovinu u pravcu Zapada, a koji dolaze iz zemalja visokog migracionog rizika, u Bosnu i Hercegovinu dolazi legalno. Podaci ukazuju da rute nezakonitih migracija preko Bosne i Hercegovine idu od istočne granice Bosne i Hercegovine prema zapadnoj i sjeverozapadnoj granici prema Hrvatskoj. Podaci iz 2000. godine o nezakonitim migracijama stranih državljana preko teritorije Bosne i Hercegovine prema zemljama Zapadne Evrope su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organizovanog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi. Nakon prepoznavanja problema nezakonitih migracija na teritoriji Bosne i Hercegovine sačinjeni su i prvi izvještaji koji su ukazivali na neke od osnovnih karakteristika ove pojave.

⁶ Odluka o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti („Službeni glasnik BiH“ broj 83/09).

Stalnim unapređenjem poslova granične kontrole i usklađivanjem sa standardima i najboljim praksama Šengena, Granična policija Bosne i Hercegovine uspijeva kontinuirano doprinosti smanjenju nezakonitih migracija preko teritorije Bosne i Hercegovine. U prilog ovoj činjenici govore podaci o broju lica, državljana trećih zemalja, koji su prihvaćeni po Sporazumu o readmisiji s Hrvatskom. Broj od 2.317 lica, koliko je prihvaćeno po Sporazumu tokom 2001. godine, u 2010. godini smanjen je na 119 lica, dok je u 2014. godini evidentirano 55 lica.

U prvim godinama svog djelovanja Granična policija Bosne i Hercegovine je, kao nezakonite migrante preko teritorije Bosne i Hercegovine, u najvećem broju slučajeva registrovala državljane Irana, Turske i Kine, a kasnije Moldavije, Ukrajine, Rumunije i Bugarske. Međutim, proširenjem Evropske unije i izmjenama viznog režima s pojedinim zemljama, razvojem Granične policije BiH i dosljednom primjenom zakonskih propisa i najboljih praksi zapadnih zemalja u ovoj oblasti, pored značajnog smanjenja nezakonitih migracija preko Bosne i Hercegovine, došlo je i do promjene strukture državljanstava nezakonitih migranata. U periodu 2005-2010. godina Bosna i Hercegovina se najviše susretala s problemom nezakonitih migracija državljana Albanije, Srbije (s područja Kosova), Makedonije (uglavnom se radi o pripadnicima albanske nacionalnosti) i Turske. U tom periodu državljani Albanije, Srbije (s područja Kosova), Makedonije i Turske čine preko 90% od ukupnog broja prihvaćenih državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Hrvatskom. Državljeni navedenih zemalja činili su preko 80% evidentiranih lica u nezakonitom prelasku državne granice, ukoliko se izuzmu državljani Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja.

Od 2011. godine, prema podacima Granične policije BiH, u strukturi državljanstava nezakonitih migranata evidentirani su državljani Avganistana, Pakistana, Sirije, Palestine, Somalije i drugih zemalja Sjeverne Afrike i Bliskog Istoka koje su zahvaćene ratnim sukobima. U periodu 2011-2014. godina lica afro-azijskog porijekla imaju procentualno veći udio u odnosu na državljane Srbije (s područja Kosova), Turske, Albanije i Makedonije i čine skoro 60% od ukupnog broja lica državljana trećih zemalja otkrivenih u nezakonitom prelasku državne granice Bosne i Hercegovine. U pogledu prihvata, najveći broj stranaca prihvaćen je iz Hrvatske, preko 90%, i prisutan je kontinuitet broja državljana Turske, Albanije i lica s putnom ispravom s oznakom „Republika Kosovo“.

Dosadašnje analize **Službe za poslove sa strancima** ukazuju da pristupanje Hrvatske Evropskoj uniji nije doprinijelo povećanju nezakonitih kretanja migranata preko teritorije BiH prema Hrvatskoj, u najvećoj mjeri zbog toga što Hrvatska nije pristupila Šengen zoni. I dalje je prisutan fenomen da se zemlje regije, pa tako i BiH, susreću s nezakonitim migracijama iz EU, tačnije iz Grčke, zapadnobalkanskom rutom. Tokom 2014. godine je došlo do enormnog povećanja nezakonitih kretanja migranata prema zemljama EU, te je u tom smislu zabilježeno povećanje od 162% otkrivenih nezakonitih prelazaka granice EU u odnosu na 2013. godinu,⁷ što govori u prilog tome koliki izazov nezakonito kretanje migranata predstavlja nadležnim organima zemalja tranzita i krajnje destinacije.

Zapadnobalkansku rutu koriste nezakoniti migranti koji se uglavnom nakon prelaska tursko-grčke granice, preko Grčke, Makedonije i Srbije, kreću prema Mađarskoj, Hrvatskoj ili Rumuniji i veoma je važno napomenuti da ova ruta kretanja ne prelazi preko teritorije naše zemlje. Nezakoniti migranti koji se kreću ovom rutom u rijetkim slučajevima nezakonito prelaze i preko teritorije naše zemlje, pokušavajući preko teritorije Hrvatske doći do Slovenije, te produžiti dalje prema svojim krajnjim destinacijama.

7 Frontex, Annual Risk Analysis 2015 - http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2015.pdf.

Većina tih nezakonitih migranata dolazi iz država visokog migracionog rizika i ranije nisu bili u većoj mjeri prisutni na teritoriji Bosne i Hercegovine, a karakteriše ih modus operandi prema kojem ne posjeduju identifikaciona dokumenta na osnovu kojih im se može utvrditi identitet, što uslošnjava njihovu identifikaciju, te otežava efikasno udaljavanje takvih osoba s teritorije BiH. U posljednjih pet godina Služba je iz ove kategorije nezakonitih migranata u najvećoj mjeri procesuirala državljane Avganistana, Somalije, Pakistana, Sirije, Alžira i Bangladeša.

Služba za poslove sa strancima od ulaska Hrvatske u EU preduzima pojačane planske aktivnosti kontrole kretanja i boravka stranaca i prikupljanja operativnih podataka, koje su intenzivirane masovnim prilivom nezakonitih migranata u Srbiju i početkom izgradnje ograde na mađarsko-srbijanskoj granici. Služba kontinuirano prikuplja operativne podatke o nezakonitim migracijama, načinu napuštanja zemalja porijekla te tranzitu do Bosne i Hercegovine, načinu ulaska nezakonitih migranata u Bosnu i Hercegovinu, njihovom tranzitu kroz zemlju i načinu njihovoga nezakonitog odlaska prema zapadnim zemljama, o licima koja su involvirana u krijumčarenje ljudi, pravovremeno razmjenjuje prikupljene podatke s policijskim i drugim organima, te pojačanim aktivnostima nadzire mjesta i osobe koje su interesantne sa stanovišta ove aktivnosti.

Međutim, pridruživanje Hrvatske prostoru Šengena će svakako predstavljati jedan od glavnih migracionih izazova za BiH, jer je ranije pridruživanje Mađarske Šengenu djelovalo kao „pull faktor“ za nezakonite prelaske iz Srbije u Mađarsku i uticalo na rutu kretanja nezakonitih migranata prema Mađarskoj, te se u tom smislu može očekivati korištenje teritorije BiH za nezakonite migracije prema Hrvatskoj.

Kada je u pitanju preduzimanje mjera prema stranim državljanima u periodu 2011-2015, zabilježeno je da je Služba tokom 2012. godine prema njima povećala broj preduzetih mjera, što je rezultat većeg prisustva u BiH nezakonitih migranata afro-azijskog porijekla, koje je stagniralo u 2013. godini, da bi tokom 2014. godine došlo do blagog povećanja. Mjere su u najvećem broju slučajeva preduzimate prema državljanima Srbije, Turske, građanima Kosova*,⁸ Hrvatske, Kine i drugih zemalja.

Kada je riječ o trendovima u području zakonitih imigracija evidentan je kontinuiran rast odobrenih privremenih boravaka po osnovu braka s državljanima Bosne i Hercegovine, rada na osnovu izdate rade dozvole, spajanja porodice, vlasništva na nepokretnoj imovini, te liječenja. Najviše odobrenih privremenih boravaka odnosi se na državljane Srbije, Turske, NR Kine, Hrvatske, Crne Gore i Makedonije.

Kada je u pitanju odobravanje stalnog boravka, u posljednje vrijeme je evidentan trend rasta odobrenja stalnih boravaka strancima u Bosni i Hercegovini, a najviše odobrenih stalnih boravaka odnosi se na državljane Hrvatske, Crne Gore, Kine, Makedonije i Turske. Dakle, Bosna i Hercegovina u posljednje vrijeme postaje sve privlačnija destinacija stranim državljanima kao zemlja odredišta. Analizom migracionih kretanja u toku 2013. i 2014. godine uočeno je da nije bilo većih zloupotreba bezviznog režima od državljana zemalja s kojima BiH ima bezvizni režim.⁹

8 Ovaj naziv ne prejudicira status i u skladu je s Rezolucijom 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

9 Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15).

S tim u vezi, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je u novoj Odluci o vizama proširilo listu zemalja čiji su državljani oslobođeni obaveze pribavljanja vize za ulazak i boravak u BiH, jer se radi o zemljama s niskim migracionim rizikom, gdje liberalizacija viznog režima neće dovesti do povećanja broja nezakonitih migracija u BiH. Jednako tako, do povećanja broja zemalja sa slobodnim viznim režimom došlo je i zbog potrebe usaglašavanja s tzv. Bijelom Šengen listom.

Izdavanje viza vrši se u 48 diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH širom svijeta. Opremanjem diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH biometrijskim stanicama povećan je ukupan broj DKP-a koji imaju instalirane biometrijske stanice s 24 (koliko ih je bilo 2011. godine) na 27, od čega je 8 DKP-a BiH opremljeno mobilnom biometrijskom stanicom. Naprijed navedenim stvorene su pretpostavke za početak upotrebe biometrijskih tehnologija u postupku izdavanja viza i putnih isprava.

Kada je riječ o oblasti **azila** u Bosni i Hercegovini, a na osnovu usporedne analize podataka iz protekle dvije godine, 2013. i 2014. godine, jasno se vidi kako se mijenjaju trendovi kretanja stranaca koji traže azil u Bosni i Hercegovini. Prema zvaničnim podacima za 2014. godinu, u oblasti azila ključni trendovi se mogu sažeti u sljedećim konstatacijama:

- smanjen je ukupan broj tražitelja azila za 37%, a broj zahtjeva za 24%,
- smanjen je broj lica koja dolaze iz Sirije za 87%, a broj zahtjeva za 80%,
- povećan je broj tražitelja azila koji dolaze iz Alžira za 45%, Avganistana za 25%, i Iraka za 60%,
- pored pobrojanih zemalja porijekla, u navedenom periodu, azil su u BiH tražili stranci koji dolaze iz Srbije, Pakistana, Nigerije, Bangladeša, Armenije, Somalije, Sudana, Centralne Aričke Republike, Sjedinjenih Američkih Država, Mađarske i drugih zemalja,
- smanjen je broj tražitelja azila - maloljetnih osoba bez pratnje za 71%,
- smanjen je broj tražitelja azila iz Srbije, koja je do sada bila zemlja porijekla najvećeg broja tražitelja azila u BiH,
- određeni broj tražitelja azila u zemlju ulazi legalno, uz prethodno pribavljenu vizu u nekom DKP BiH,
- postaje uobičajeno da se na zahtjevu pojavljuje samo nositelj zahtjeva za azil, bez osoba u pratnji,
- smanjen je trend ponovljenih zahtjeva,
- osobe muškog spola čine najveći procenat tražitelja azila što prije nije bio slučaj,
- najveći broj zahtjeva za azil zasniva se na ekonomskim razlozima,
- najveći broj zahtjeva za azil odbijen je zbog neosnovanosti.

U odnosu na prethodne periode, u ovom periodu je uočen znatan rast dodijeljenih statusa supsidijarne zaštite. Naime, Ministarstvo sigurnosti, Sektor za azil, u periodu 2013. i 2014. godina, dodijelilo je 30 statusa supsidijarne zaštite, i to u najvećem broju tražiteljima azila koji su u Bosnu i Hercegovinu došli iz Sirije. Pored osoba iz Sirije supsidijarna zaštita dodijeljena je i državljanima Iraka i Somalije.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku u okviru svoje nadležnosti vrši poslove osiguranja i pristupa zakonom zagarantovanim pravima **izbjeglicama i licima s priznatim statusom supsidijarne zaštite** u

BiH. Pod ingerencijom ovog ministarstva nalazi se Izbjegličko-prihvatni centar u Salakovcu-Mostar u koji se, u slučaju potrebe, vrši smještaj ovih kategorija stranaca. Ono što je u Bosni i Hercegovini konstanta jeste činjenica da osobe s priznatim statusom izbjeglice ili statusom supsidijarne zaštite uglavnom borave u privatnom smještaju.

Licima s priznatim statusom izbjeglice ili sa statusom supsidijarne zaštite omogućen je pristup zakonom propisanim pravima. Između ostalog, izbjeglice i osobe s priznatim statusom supsidijarne zaštite u BiH ostvaruju prava na zdravstvenu i socijalnu zaštitu, obrazovanje i rad.

Oni također imaju i pristup integracijskim olakšicama koje Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, osigurava u saradnji s drugim ministarstvima, institucijama i službama.

Bosna i Hercegovina je država koju karakteriše visoka stopa **emigracije**. Osim dva velika emigraciona talasa, radne migracije šezdesetih i sedamdesetih godina i prisilne migracije uzrokovane ratom devedesetih godina prošlog vijeka, Bosna i Hercegovina je i dalje suočena s kontinuiranom emigracijom stanovništva, uzrokovanom lošom ekonomskom situacijom u zemlji. Iako ne postoje egzaktni statistički podaci o broju osoba koje su napustile Bosnu i Hercegovinu, parcijalni podaci kojima raspolažu institucije u BiH potvrđuju brojnost i kontinuiranost emigracije stanovništva. Negativan prirodni priraštaj u BiH od 2010. godine i velika emigracija stanovništva imaju negativne demografske posljedice, odnosno dovode do stalnog smanjenja broja stanovništva u zemlji. Emigracija iz Bosne i Hercegovine je ogroman razvojni resurs zemlje, kako po ljudskom (obrazovanost, stručnost i kvalifikovanost), ekonomskom (novčane doznake, štednja, direktna investiranja i robna razmjena) i društvenom potencijalu (nove društvene, kulturne i političke vrijednosti koje mogu pomoći razvoju zemlje i poslužiti kao most saradnje na međunarodnom nivou), tako i po velikoj spremnosti da se pomogne razvoju zemlje svoga porijekla.

Prema raspoloživim podacima može se konstatovati sljedeće:

- Bosna i Hercegovina je, s oko 2.000.000 emigranata, među vodećim zemljama u Evropi i svijetu po broju emigranata u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji,
- Najveći broj bh. emigranata živi u Hrvatskoj, Srbiji, Njemačkoj, Austriji, Sloveniji, Švedskoj, Švicarskoj, te u SAD, Kanadi i Australiji,¹⁰
- Status bh. emigranata je riješen kroz sticanje državljanstva, stalne ili privremene dozvole boravka, radne ili studentske vize, a oko 500.000 je steklo državljanstva država prijema (ne računajući Srbiju i Hrvatsku),
- Emigracija stanovništva iz BiH se nastavlja, a pored loše ekonomske situacije, podstiče je i migraciona politika EU, koja kroz povoljnije uvjete ulaska olakšava useljavanje određenih profila visokokvalifikovanih radnika, studenata i istraživača u svoje zemlje,
- Bosna i Hercegovine je suočena sa stalno rastućim problemom „odliva pameti“. Također, emigracija je, uz negativan prirodni priraštaj, jedan od glavnih uzroka stalnog smanjenja stanovništva u BiH,
- Bh. emigracija predstavlja veliki ljudski potencijal jer ga čini veliki broj visokoobrazovanih, stručnih i uspješnih ljudi u različitim oblastima. Najveći broj visokoobrazovanih je u Australiji, SAD i skandinavskim zemljama,¹¹

¹⁰ Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, *Pregled stanja bosanskohercegovačkog iseljeničtva* iz 2014. godine.

¹¹ Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, *Pregled stanja bh. iseljeničtva*, 2014. godine.

- Bh. emigracija predstavlja i veliki ekonomski potencijal, što potvrđuje već godinama stabilan priliv novčanih doznaka emigranata, koje posljednjih godina iznose dvije do tri milijarde KM, i one čine oko 10-15% bruto društvenog proizvoda Bosne i Hercegovine,¹²
- Štednja bh. emigracije, iako većinom zadržana u zemljama prijema, predstavlja ogroman finansijski resurs, nekoliko puta veći od iznosa novčanih doznaka. Procjenjuje se da je riječ o iznosu od nekoliko milijardi eura godišnje,¹³
- Usprkos poteškoćama, ima dosta uspješnih primjera investicija iz dijaspor,¹⁴
- Bh. emigracija je zavičajno orijentisana, što potvrđuju česte posjete rodbini i prijateljima, novčane doznake i investiranje u lokalnu zajednicu,
- U BiH raste interes bh. institucija, nevladinih organizacija, međunarodnih organizacija i donatora za pitanje emigracije, posebno njenog vezivanja za razvoj zemlje,
- Oblast emigracije uopće, a posebno oblast emigracije i razvoja je multisektorsko pitanje i neophodno je uspostavljanje koordinacije u ovoj oblasti,
- U BiH nije ustanovljen sistem praćenja savremenih emigracionih tokova, emigracije mladih, „odliva pameti“, utjecaja emigracije na razvoj i slično,
- S druge strane, dostupni su i kvalitetni podaci statističkih institucija o bh. emigraciji za većinu država u kojima živi veći broj bh. emigranata,
- BiH je načinila značajne korake u oblasti migracije i razvoja.

Pregled osnovnih migracionih kretanja za period 2005-2014. godina

POKAZATELJI /GODINE	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Broj izdatih viza u DKP-ima	14.801	11.960	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351
Broj izdatih viza na granici	2.049	927	735	684	345	327	248	150	93	58
Broj odbijenih ulazaka u BiH	7.758	7.829	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987
Broj privremenih boravaka	5.143	5.274	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022
Broj stalnih boravaka	196	153	136	215	359	315	308	401	713	763
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	345	112	261	44	226	341	244	88	209	104
- državljana BiH	101	54	28	16	73	87	71	88	209	104
- stranih državljana	244	58	233	28	153	254	173	0	0	0
Broj dobrovoljnih povrataka iz BiH uz asistenciju Službe ¹⁵	0	0	0	0	0	0	0	160	159	169
Prihvat stranaca po sporazumu o readmisiji s Hrvatskom	170	174	240	248	122	119	88	75	75	55
Broj osoba koje su zatražile međunarodnu zaštitu (azil) u BiH	146	69	581	95	71	64	46	53	100	45

¹² Migracioni profil BiH za 2014. godinu, Ministarstvo sigurnosti BiH.

¹³ IASCI-IOM (2010), *Maximising the Development Impact of Migration-related Financial Flows and Investment to Bosnia and Herzegovina*.

¹⁴ *Iseljništvo i razvoj BiH: Uspješni primjeri*, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, 2015.

¹⁵ U okviru projekta „Prevenција ilegalnih migracija u BiH i regionu i dobrovoljni povratak“ koji su finansirale vlade Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajn.

3.3. Ustavno-pravni okvir

Polaznu osnovu za kreiranje Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) čini odredba Ustava Bosne i Hercegovine, član III stav 1. tačka f), prema kojoj institucije na državnom nivou imaju isključivu nadležnost za kreiranje politika useljavanja, izbjeglica i azila. Ova odredba predstavlja jedno od pravnih uporišta za usvajanje pravno-političkih dokumenata kojima se planski, organizovano i usklađeno predviđaju aktivnosti nadležnih institucija u ovoj oblasti, s ciljem stvaranja što efikasnijih mehanizama kontrole predmetnih pojava u Bosni i Hercegovini.

Ovakva ustavna odredba je ujedno osnova za donošenje zakonskih propisa kojima se dodatno razrađuju i uređuju pojedina pitanja iz oblasti migracija, azila i statusa izbjeglica. Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH utvrđena je nadležnost Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine za kreiranje politike u oblasti iseljeništa.

Na taj način, prilikom izrade Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020), moraju se uzeti u obzir te detaljno analizirati svi zakonski i podzakonski propisi koji uređuju:

- (1) nadležnosti pojedinih institucija Bosne i Hercegovine u oblasti migracija, azila i međunarodnog izbjegličkog prava (Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, Zakon o ministarstvima Bosne i Hercegovine i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine),
- (2) pitanja zaštite granice, ulaska i boravka stranaca na teritoriji Bosne i Hercegovine (Zakon o graničnoj kontroli, Zakon o strancima, s podzakonskim aktima),
- (3) pitanja azila na teritoriji Bosne i Hercegovine (Zakon o azilu, s podzakonskim aktima),
- (4) nadležnosti i organizaciju institucija koje se direktno bave provođenjem zakona u praksi (Zakon o upravi, Zakon o službi za poslove sa strancima, Zakon o graničnoj policiji BiH, Zakon o državnoj agenciji za istrage i zaštitu, Zakon o policijskim službenicima, Zakon o državnoj službi),
- (5) druga pitanja koja imaju značaj za sveobuhvatno uređenje migracija i azila (Zakon o upravnom postupku, Zakon o upravnom sporu, Zakon o jedinstvenom matičnom broju, Zakon o državljanstvu, Zakon o zaštiti ličnih podataka, Zakon o zaštiti tajnih podataka, Zakon o putnim ispravama Bosne i Hercegovine, Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju, Krivični zakon Bosne i Hercegovine).

Vrlo značajan izvor predstavljaju i podzakonski akti iz oblasti migracija i azila koji su usvajani u prethodnom periodu i koji su prezentirani u prilogu Strategije. Isto tako, nezaobilazno mjesto imaju i drugi podzakonski akti koji su imali određeni utjecaj na izradu ove strategije. Među njima se posebno izdvaja Odluka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije.¹⁶

Ovim aktom je naloženo ministarstvima i drugim organima uprave u Bosni i Hercegovini da se staraju o usaglašavanju svih domaćih pravnih akata s pravnom stečevinom EU. Identifikacija relevantnih pravnih izvora domaćeg zakonodavstva je vrlo značajna za izradu jednog ovakvog strateškog dokumenta, kako zbog legitimnosti postavljenih strateških ciljeva tako i zbog usklađivanja njihovog sadržaja s odredbama konkretnih zakonskih i podzakonskih propisa.

¹⁶ Odluka o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom stečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11).

3.4. Međunarodni pravni okvir

U ovom trenutku postoji niz međunarodnih ugovora čija ugovorna strana je Bosna i Hercegovina, a koji imaju direktni ili indirektni utjecaj na sadržaj i kompoziciju Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020). Odredbe tih ugovora su važne kako u pogledu izvršavanja ranije preuzetih obaveza Bosne i Hercegovine, tako i u pogledu nastavka integracionih procesa prema članstvu u EU. Na taj način moguće je reći kako je u kontekstu ranijih naznaka uređenje migracija i azila isključivo pitanje državnog suvereniteta Bosne i Hercegovine, posebno sa stanovišta propisivanja uvjeta ulaska i boravka stranaca na državnoj teritoriji i dodjele nekog od vidova međunarodne zaštite.

Međutim, aktuelni razvoj u području globalizacije, izrazitih migracionih kretanja, integracije i univerzalizacije ljudskih odnosa je u značajnoj mjeri reducirao suvereno pravo države da samostalno uređuje ova pitanja. Treba uzeti u obzir činjenicu da Bosna i Hercegovina ima jasno definisanu vanjsku politiku, koja je identifikovala prioritete, među kojima pristupanje euroatlantskim integracionim procesima ima izuzetan značaj. To je, između ostalog, važno i za utvrđivanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine kao faktora koji utiče na projekciju mjera i aktivnosti u području kontrole migracija i azila u Bosni i Hercegovini. U tom smislu, važno je identifikovati najvažnije izvore međunarodnog karaktera čiji sadržaji se moraju uzeti u obzir prilikom izrade predmetne Strategije.

Oni su, svakako, brojni i teško je sačiniti njihovu preciznu podjelu. Uzme li se u obzir vrijeme pristupanja tim ugovorima može se reći kako su neki od njih zaključeni u ranijem periodu, prije međunarodnog priznavanja Bosne i Hercegovine kao suverene države, i kao takvi su temelj Ugovora o pitanjima sukcesije između država članica bivše SFRJ preuzeti u pravni poredak Bosne i Hercegovine. Tipičan primjer takvih ugovora su Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967.¹⁷ Također, Aneks I Ustava Bosne i Hercegovine sadrži međunarodne dokumente koji su sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine. S druge strane, Bosna i Hercegovina je većinu međunarodnih ugovora značajnih za kreiranje Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) zaključila u posljednjih nekoliko godina. Uzme li se u obzir njihov karakter može se reći kako se radi o multilateralnim i bilateralnim ugovorima koji uređuju veći ili manji broj pitanja u domenu saradnje u oblasti migracija i drugih srodnih pojava. Gledano sa stanovišta područja primjene oni su univerzalnog, regionalnog ili lokalnog karaktera.

Od regionalnih izvora posebno mjesto i značaj za Bosnu i Hercegovinu imaju oni koji se odnose na pristupanje naše države u članstvo EU. Tipičan primjer takvog ugovora je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP).¹⁸ U odnosu na pozadinu tog ugovora vrijedi spomenuti kako su pregovori o ovom pitanju otvoreni u novembru 2005. godine, dok su tehnički pregovori okončani godinu kasnije, tačnije u decembru 2006. godine. Ovaj sporazum stupio je na snagu 01.06.2015. godine. Potpuna primjena odredbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za Bosnu i Hercegovinu predstavlja ključni korak prema daljnjoj integraciji i punopravnom članstvu u Evropsku uniju.

¹⁷ Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njen Protokol iz 1967. godine, od 3. do 34. člana propisuje niz prava koje izbjeglice treba da uživaju na teritorijama država potpisnica Konvencije i Protokola i oni su sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine.

¹⁸ Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH-Međunarodni ugovori“ broj 10/08).

U pogledu pitanja imigracija i azila, treba reći kako su ona uređena Poglavljem VII Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (Pravda, sloboda i sigurnost). Konkretno, pitanja koja se odnose na vize, upravljanje granicom, azil i migracije su obuhvaćena odredbom iz člana 80. ovog Sporazuma, dok član 81. uređuje pitanje sprečavanja i kontrole nezakonitih migracija i ponovnog prihvata (readmisije).

Prema odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Bosna i Hercegovina je obavezna saradivati u oblastima viza, granične kontrole, azila i migracija, kako s državama članicama Evropske unije tako i sa zemljama regije. Drugi po značaju izvor je Sporazum o readmisiji između Evropske zajednice i Bosne i Hercegovine, koji ima prednost u primjeni u odnosu na odredbe bilo kojeg drugog bilateralnog sporazuma ili dogovora o readmisiji osoba koje nemaju dozvolu za boravak, a koji su zaključeni između pojedinih zemalja članica EU i Bosne i Hercegovine.

Drugu kategoriju izvora značajnih za EU integracije čine unilateralni pravni akti koje donosi EU. Među njima posebno mjesto zauzimaju odluke Vijeća EU, uredbe Evropskog parlamenta i Vijeća EU, te direktive EU koje uređuju pojedina pitanja od značaja za izradu predmetne Strategije. U tome smislu, neki od tih regionalnih izvora donesenih pod okriljem EU su: (1) Odluka Vijeća EU o principima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Evropskom partnerstvu s Bosnom i Hercegovinom i opoziv Odluke 2006/55/EZ-(2008/21/EC), (2) Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća EU broj 1091/2010 od 24. novembra 2010. godine kojom se mijenja Uredba Vijeća (EC) broj 539/01 o listi trećih zemalja čiji su državljani obavezni posjedovati vizu kada prelaze vanjske granice i granice onih zemalja čiji su državljani izuzeti od ovog pravila, (3) direktive koje uređuju niz pitanja u vezi s ulaskom, boravkom i kretanjem stranaca na teritoriji EU, i (4) dokumenti EU o migraciji i razvoju. S obzirom da Bosna i Hercegovina trenutno ima status potencijalnog kandidata za članstvo u EU, anticipirano prihvatanje sadržaja ovih pravnih izvora EU u pravni poredak Bosne i Hercegovine svakako doprinosi bržim EU integracijama. S druge strane, neki od spomenutih izvora, poput Uredbe Evropskog parlamenta i Vijeća EU o tzv. „viznoj liberalizaciji“ za državljane Bosne i Hercegovine predstavljaju važan izvor sa stanovišta ostvarenih rezultata u domenu uređenja migracija i azila u Bosni i Hercegovini, ali ujedno predstavlja i podsjetnik o potrebi što sveobuhvatnijeg i kvalitetnijeg razvoja instrumenata migracione politike Bosne i Hercegovine, radi zadržavanja ovog statusa.

Isto tako, nezaobilazan značaj za izradu Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) imaju međunarodni ugovori koje je Bosna i Hercegovina već prihvatila u vlastito zakonodavstvo, a koji se odnose na usklađeno uređenje oblasti trgovine ljudima. Među njima posebno mjesto zauzimaju Protokol o prevenciji, eliminisanju i kažnjavanju trgovine ljudskim bićima, posebno ženama i djecom - dopuna Konvencije UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminaliteta, Konvencija Vijeća Evrope u akciji protiv trgovine ljudima, Direktiva (2004/81/EU) o dozvoli boravka koja je izdata državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućava nezakonito useljavanje, koji saraduju s nadležnim tijelima, Direktiva (2011-36/EU) o sprečavanju i borbi protiv trgovine ljudima te zaštiti žrtava. Može se reći kako se radi o najvažnijim izvorima univerzalnog, regionalnog i supranacionalnog karaktera koji uspostavljaju standarde djelovanja u ovoj oblasti. Međutim, prilikom izrade ovog strateškog dokumenta u obzir su uzeti i drugi relevantni izvori međunarodnog prava u području suprotstavljanja trgovini ljudima.

Na kraju, posebnu kategoriju međunarodnih izvora koji se moraju uzeti u obzir prilikom izrade Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020) čine bilateralni ugovori koje je Bosna i Hercegovina zaključila s pojedinim državama iz regije, čiji sadržaj se dominantno odnosi na oblast readmisije (povratka) osoba u države porijekla ili tranzita, a koje ne ispunjavaju ili su prestale da ispunjavaju uvjete za ulazak, prisustvo ili boravak u zemlji domaćinu. Radi ekonomičnosti i preglednosti izlaganja, detaljan popis svih relevantnih izvora međunarodnog prava je pridodat kao poseban prilog Strategiji u oblasti migracija i azila (2016-2020).

Povezivanje iseljništva s razvojem zemlje porijekla dio je šireg koncepta "migracije i razvoj" koji se u novije vrijeme koristi u međunarodnim dokumentima kao jedan od ključnih stubova migracione politike.

Među značajnijim dokumentima Ujedinjenih nacija i Evropske unije koji preporučuju vezivanje migracije i razvoja zemalja porijekla su: Prvi i drugi dijalog Generalne skupštine UN-a na visokom nivou o međunarodnim migracijama i razvoju (2006, 2013), Globalni pristup migracijama EU (2005), Evropski pakt o imigraciji i azilu (2008), Praški proces (2009), Globalni pristup migraciji i mobilnosti EU (2011) itd.

3.5. Kretanja prema zajedničkoj migracionoj politici EU

S obzirom da Bosna i Hercegovina ima status potencijalnog kandidata za članstvo u EU od posebnog značaja je bilo, prilikom kreiranja strateškog dokumenta u oblasti migracija i azila, uzeti u obzir određene smjernice kojima se države članice EU u pravilu rukovode prilikom stvaranja i provođenja vlastitih politika upravljanja migracijama. Utjecaj tih smjernica je bitan i zbog toga što je Bosna i Hercegovina već u nekoliko navrata do sada anticipirala neke od predviđenih aktivnosti iz tih dokumenata donesenih pod okriljem EU, čime iskazuje svoje čvrsto opredjeljenje da nastavi s pozitivnim kretanjima prema uspostavljenim EU standardima u ovoj oblasti. Tipičan primjer tih dostignuća Bosne i Hercegovine su harmonizacija propisa migracionog prava i azila s pravnom stečevinom EU, uspostavljanje sistema integrisanog upravljanja granicom, redovno objavljivanje Migracionog profila Bosne i Hercegovine i slično. Isto tako, uvažavanje ovih smjernica je važno i sa stanovišta same EU koja nastoji uspostaviti koherentan sistem koordinacije s državama koje nisu članice EU radi što efikasnijeg upravljanja migracijama. U tom smislu, jedan od ključnih dokumenata koji u određenoj mjeri determinira izradu predmetne Strategije je svakako i Zajednička imigraciona politika za Evropu: principi, aktivnosti i instrumenti, koja sadrži deset zajedničkih principa artikulacije imigracione politike u EU. Radi se o vrlo značajnom dokumentu koji ukazuje na osnovne pravce konkretizacije pojedinih pravno-političkih ciljeva i načina djelovanja pojedinih država u području sveobuhvatnog upravljanja imigracijama. Prema ovom dokumentu, deset zajedničkih principa je sistematizovano unutar tri stuba migracionih politika: (1) prosperitet, (2) sigurnost i (3) solidarnost. Važno je, isto tako, naglasiti da se pobrojani principi zasnivaju na univerzalnim vrijednostima ljudskog digniteta, slobode, jednakosti i solidarnosti, poštivanja međunarodno zaštićenih ljudskih prava i sloboda, te solidarnosti s izbjeglicama i licima koja trebaju zaštitu. Radi što preciznijeg pregleda potrebno je ukratko pobrojati ove principe, te ukratko dati njihovo značenje:

1. Prosperitet i imigracija: Precizna regulacija prihvata i boravka stranaca

Svaka država treba promovisati zakonite migracije, kojima treba upravljati uz pomoć jasnih, transparentnih i pravičnih pravila. To, između ostalog, uključuje i informisanje stranaca o uvjetima koje treba posjedovati za ulazak i boravak u određenoj državi, te pravičan tretman stranaca koji imaju odobren zakonit boravak.

2. Prosperitet i imigracija: Susretanje ponude i potražnje na tržištu rada

Jedan od preduvjeta za razvoj konkurentnosti i ekonomskog prosperiteta je i sveobuhvatna analiza tržišta rada, posebno potreba za specifičnom, visokokvalifikovanom radnom snagom u pojedinim ekonomskim sektorima. S tim u vezi, države mogu određivati kvote ulaska stranaca na vlastitu teritoriju zbog radnog angažmana. Osnova za određivanje specifičnih potreba tržišta rada za angažmanom radne snage iz redova stranih državljana su Migracioni profili u pojedinim državama, koji treba da osiguraju pouzdane pokazatelje za upravljanje migracijama.

3. Prosperitet i imigracija: Integracija kao ključ uspješnih imigracija

Integracija imigranata treba biti dvostrani proces u kojem aktivnu ulogu imaju države domaćini i sami imigranti. Jedna od najvažnijih komponenti integracije stranaca jesu prilike za njihovo aktivno učešće i razvoj punih potencijala. Države bi trebale forsirati upravljanje različitostima koje nastaju na osnovu migracionog porijekla i povećavati socijalnu koheziju.

4. Solidarnost i imigracija: Transparentnost, povjerenje i koordinacija

Stvaranje zajedničke imigracione politike treba biti zasnovano na visokom nivou političke i operativne solidarnosti, uzajamnog povjerenja, transparentnosti, podijeljenoj odgovornosti i zajedničkim naporima država članica i same EU.

5. Solidarnost i imigracija: Efikasna i koherentna upotreba raspoloživih sredstava

Da bi se ostvarili strateški ciljevi migracione politike potrebna su značajna finansijska sredstva koja moraju biti proporcionalna specifičnim potrebama određene države, tačnije tokovima migracija i konkretnim izazovima s kojima se ta država susreće u smislu priliva imigranata na svojoj teritoriji.

6. Solidarnost i imigracija: Partnerstvo s trećim državama

Partnerstvo i saradnja među državama spadaju među neophodne uvjete za efikasno upravljanje migracijama. Saradnja EU i trećih država je moguća u području razvijanja mogućnosti za zakonite migracije, kapaciteta upravljanja migracijama, identifikacije faktora rizika za nezakonite migracije, zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda, suzbijanja nezakonitih tokova migracija i povećanja mogućnosti za angažman migracija. U odnosu na države kandidate i potencijalne kandidate koji imaju razvijene politike upravljanja migracijama (u koju grupu se ubraja i Bosna i Hercegovina), ovaj princip predviđa upotrebu novih instrumenata migracione politike radi unapređenja mehanizama saradnje s EU.

7. Sigurnost i imigracija: Vizna politika koja služi interesima Evrope i njenih partnera

Sposobnost država da smanje i preveniraju nezakonite migracije je jedan od uvjeta prihvatanja i javne podrške migracionim politikama. U tu svrhu, države trebaju mjerama vizne politike osigurati nesmetano kretanje bona fide putnicima uz istovremeno povećanje sigurnosti. Kako bi se ostvarili ovi ciljevi, potrebno je omogućiti upotrebu savremenih tehnologija radi provođenja diferenciranih, na riziku zasnovanih provjera tražitelja viza, uz intenzivnu razmjenu informacija između država i punu zaštitu prava na privatnost, odnosno, poštivanje propisa o zaštiti podataka.

8. Sigurnost i imigracija: Integrisano upravljanje granicom

Integrisano upravljanje vanjskim granicama EU prema ovom principu treba biti ojačano, a politike graničnih kontrola treba razvijati koherentno, skupa s politikama carinskih kontrola i prevencije drugih sigurnosnih prijetnji. U okviru ovog principa EU nastoji razviti niz strateških mjera saradnje s trećim državama porijekla ili tranzita, kako bi razvile vlastite kapacitete integrisanog upravljanja granicom.

9. Sigurnost i imigracija: Intenziviranje borbe protiv nezakonitih migracija i nulta tolerancija prema trgovini ljudima

U skladu s ovim principom, EU nastoji razviti sveobuhvatnu politiku borbe protiv nezakonitih migracija i trgovine ljudima. Cilj takve politike je suprotstavljanje pojavama neprijavljenog rada i nezakonitog zapošljavanja u različitim pojavnim oblicima. Ovaj cilj se nastoji ostvariti nizom mjera prevencije, provođenja zakona i sankcionisanjem. Isto tako, treba unaprijediti zaštitu i podršku žrtvama trgovine ljudima.

10. Sigurnost i imigracija: Efikasne i održive politike povratka

Politike povratka su neizostavan dio politike EU u borbi protiv nezakonitih migracija. Politike povratka osoba koje ne ispunjavaju uvjete zakonitog boravka, ili su prestale ispunjavati ove uvjete, trebaju favorizovati mogućnost donošenja individualnih odluka o povratku u države porijekla zasnovane na pravičnim i transparentnim kriterijima.

Lista spomenutih principa iz ovog dokumenta služi kao određena vodilja prilikom kreiranja javnih politika u području efikasnog upravljanja migracijama. Ona je zbog svog značaja nesumnjivo zauzela svoje mjesto i kod kreiranja sadržaja Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020). Isto tako, značaj drugih dokumenata pravno-političkog karaktera, donesenih pod okriljem EU, ima sličan značaj za izradu ove strategije. Među tim dokumentima posebno se izdvajaju Globalni pristup migracijama (vanjska dimenzija migracione politike EU, dijalog i saradnja s trećim zemljama, povećanje koordinacije, koherentnost i sinergija), Haški program i Štokholmski program koji su, između ostalog, predvidjeli određene mjere koje EU namjerava preduzeti u domenu sveobuhvatnog upravljanja migracijama.

3.6. Usvojene politike nadležnih organa Bosne i Hercegovine

S obzirom da se specifične mjere i aktivnosti usmjerene ka efikasnom upravljanju migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini ne mogu provoditi jednostrano, bez potrebnog usklađivanja tih aktivnosti s drugim, zvanično usvojenim politikama, potrebno je ukazati na neke od najznačajnijih pravno-političkih dokumenata u Bosni i Hercegovini koji imaju određeni utjecaj na izradu Strategije u oblasti migracija i azila (2016-2020). Forma u kojoj su sadržane te politike je različita, i kreće se od strategija, akcionih planova i općih pravaca djelovanja, do zaključaka najviših tijela izvršne vlasti. Spomenuti dokumenti kojima se kreiraju javne politike tematski se odnose na područja općeg i posebnog socijalnog razvoja, vanjske politike, dok se neki od tih izvora posebno odnose na unapređenje odnosa države Bosne i Hercegovine s vlastitom emigracijom. Kako bi se shvatio značaj tih izvora za izradu predmetne Strategije, bit će prikazan popis i sažeti opis njihovog sadržaja.

Opći pravci i prioriteti za provođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine iz 2003. godine je ključni dokument Predsjedništva BiH u oblasti kreiranja vanjske politike Bosne i Hercegovine.

Jedan od važnijih pravaca i aktivnosti vanjske politike Bosne i Hercegovine multilateralne prirode se tiče daljnjeg približavanja i institucionalizacije odnosa s Evropskom unijom u skladu s Procesom za stabilizaciju i pridruživanje, što je od bitnog značaja za Bosnu i Hercegovinu. Potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU, a potom i njegova potpuna primjena, trebalo bi da značajno doprinesu uključivanju Bosne i Hercegovine u evropske integracione tokove. Uzimajući u obzir obaveze koje je Bosna i Hercegovina u domenu migracija preuzela zaključivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, može se reći kako se radi o vrlo važnom političkom dokumentu koji se mora uvažavati prilikom kreiranja mjera upravljanja migracijama i azilom. Isto tako, u duhu ovog dokumenta je i briga o državljanima Bosne i Hercegovine u inozemstvu, što je sastavni dio vanjske politike Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Strategija u oblasti migracija i azila i Akcioni plan 2012-2015, koje je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 12.06.2012. godine, je vrlo važan izvor, pogotovo što se na rezultatima provođenja ovog strateškog dokumenta zasniva projekcija strateških ciljeva Bosne i Hercegovine u ovom području za period 2016-2020. godina. Navedeni dokument prezentira razvoj imigracionog i azilantskog sistema, stanje u ovoj oblasti, definiše ciljeve, aktivnosti, rokove i nositelje realizacije za navedeni period, za oblast viza, granica, imigracija, azila i zaštite stranaca koji su žrtve trgovine ljudima. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je donijelo tokom 2013. godine Odluku o imenovanju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini, a izvještaj ovog tijela pruža veoma pouzdane informacije o ostvarenim uspjesima na realizaciji tada postavljenih strateških ciljeva.

U skladu sa Smjernicama EU za integrisano upravljanje granicom za Zapadni Balkan iz januara 2007. godine, sačinjena je revidirana **Strategija integrisanog upravljanja granicom Bosne i Hercegovine** za period 2011-2014. i njen **Akcioni plan**. Poseban akcent stavljen je na saradnju i koordinaciju službi uključenih u koncept integrisanog upravljanja granicom BiH. Zbog potrebe određivanja aktivnosti u daljem procesu pristupanja EU, Vijeće ministara BiH usvojilo je **Strategiju integrisanog upravljanja granicom u BiH i Okvirni akcioni plan za period 2015-2018. godina**, koji su u najvećoj mogućoj mjeri usklađeni s novim EU konceptom integrisanog upravljanja granicom iz 2006. godine.¹⁹ Ključni elementi koncepta IUG (granična kontrola, sprečavanje kriminala i model četveroslojnog pristupa, kao i obuka Granične policije BiH) obuhvaćeni su Strategijom i u skladu su sa zahtjevima EU. Prioritet će biti usklađivanje zakonodavstva u oblasti bezbjednosti granica s pravnom stečevinom EU, kako bi se pripremili za preuzimanje odgovornosti za osiguravanje vanjskih granica EU i usklađivanje sa zahtjevima Šengena.

Strategija suprotstavljanja trgovini ljudima u Bosni i Hercegovini i Akcioni plan 2013-2015. sadrže ciljeve i pripadajuće mjere koji su postavljeni u sistemu tzv. „5P“: 1. podrška, 2. prevencija, 3. procesuiranje, 4. proaktivna zaštita i 5. partnerstvo. Praćenje realizacije Strategije i Akcionog plana je u nadležnosti Državnog koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima i nezakonite migracije u Bosni i Hercegovini. Trenutno je u izradi Akcioni plan suprotstavljanja trgovini ljudima u Bosni i Hercegovini 2016-2019. godina.

Strategija za prihvata i integraciju bosanskohercegovačkih državljanina koji se vraćaju po osnovu Sporazuma o readmisiji i Akcioni plan za period 2015-2018. Strategija je usvojena na oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine krajem 2015. godine.

Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma 2015-2020. usvojena na 14. sjednici Vijeća ministara BiH 08.07.2015. godine predviđa, između ostalog, mjere ranog preventivnog otkrivanja stranaca koji su povezani s terorizmom i ekstremizmom, koji se eventualno mogu pojaviti u sistemu imigracija.

19

Zaključci Vijeća EU od 04. i 05.12. 2006. sa 2.768 sastanka Vijeća za pravdu i unutrašnje poslove 15801/06.

4.

PREGLED NAJVAŽNIJIH DOSTIGNUĆA U OBLASTI UPRAVLJANJA MIGRACIJAMA I AZILOM U BOSNI I HERCEGOVINI

U vremenskom periodu s kraja 90. godina prošlog stoljeća Bosna i Hercegovina se našla pod izuzetnim teretom intenzivnih migracionih kretanja preko vlastite teritorije, koja su uglavnom bila usmjerena s istoka prema državama Zapadne Evrope. U vrijeme kada nisu postojale sveobuhvatne, efikasne i koordinirane mjere i aktivnosti nadležnih organa u kontroli novih migracionih tokova, pojavio se određeni sigurnosni deficit koji je rezultirao nizom pojava koje su imale obilježja nezakonitih migracija, tačnije krijumčarenja osoba, te trgovine ljudima.

U namjeri da se aktivno angažuje u kontroli ovih i drugih povezanih pojava, Bosna i Hercegovina u tom periodu započinje preduzimati inicijalne korake kako bi stavila migraciju pod nadzor, kako onu koja je bila usmjerena isključivo prema boravku stranaca na teritoriji Bosne i Hercegovine, tako i onih migracionih kretanja koja su imala za cilj prelazak stranih državljana preko teritorije Bosne i Hercegovine, a radi nastavka kretanja prema trećim zemljama. Intenzitet preduzimanja zvaničnih mjera kontrole migracija je bio različit, ali se iz današnje perspektive može govoriti o dekadi uspjeha upravljanja migracijama u Bosni i Hercegovini kao važnom indikatoru spremnosti naše države da se aktivno angažuje u stavljanju pod kontrolu svih migracionih kretanja na svojoj teritoriji, bez obzira o kojem obliku i ciljevima migracija se radilo. Kako bi se na jedinstven, sveobuhvatan i pregledan način izložio presjek ovih uspjeha, od posebnog je značaja opisati dinamiku razvoja pravnog okvira uređenja migracija u Bosni i Hercegovini, uspostavu i institucionalnu izgradnju nadležnih institucija koje su iznijele najveći teret u izgradnji sveobuhvatnog sistema upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini, te u osnovnim konturama označiti dosadašnju saradnju Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu koja je najčešće preduzimana radi zajedničkog i usklađenog postupanja u području upravljanja migracijama na regionalnoj i univerzalnoj osnovi.

4.1. Razvoj pravnog okvira

4.1.1. Imigracija i azil

Prvi propis kojim su na nivou Bosne i Hercegovine regulisana pitanja imigracije i azila bio je Zakon o imigraciji i azilu iz 1999. godine.²⁰

I pored određenih nejasnoća i nedorečenosti, ovaj zakon je ispunio svoju zadaću jer je oblast imigracija i azila usaglasio s ustavnim postavkama i stvorio preduvjete za daljnji pravni i institucionalni razvoj u ovoj oblasti.

Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se regulišu pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2003. godine.²¹ Tim zakonom je po prvi put bila definisana odgovornost Ministarstva sigurnosti u osiguranju posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima, osnivanje specijalizovanih ustanova za prihvatanje stranaca, a stvorena je i pravna osnova za uspostavu adekvatne službe za provođenje politike useljavanja i azila, boravka i kretanja stranaca u Bosni i Hercegovini. Razvojem pravne stečevine Evropske unije pojavila se potreba za usklađivanjem bh. zakonodavstva u oblasti migracija i azila, te je 2008. godine donesen novi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, koji je izmijenjen i dopunjen 2012. godine.²² Polazeći od činjenice da se pravna stečevina Evropske unije kontinuirano mijenja, te od obaveze da se i domaće zakonodavstvo u ovoj oblasti stalno usklađuje s evropskim propisima, Ministarstvo sigurnosti je, kroz Strategiju u oblasti migracije i azila i njen Akcioni plan za period 2012-2015. godina, predvidjelo donošenje dva zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu.

U odnosu na Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu kojim je regulisana oblast imigracija i oblast azila, Zakonom o strancima²³ obuhvaćena je samo oblast imigracija. Zakonom o strancima regulisani su uvjeti i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u BiH, udaljenje iz BiH, prihvati i stavljanje pod nadzor, kao i nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona, prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom odredbi ovog zakona, te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u BiH. Zakon o strancima usklađivan je s 10 direktiva i 11 uredbi Vijeća EU.

Ono što je novo u odnosu na Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, jeste što je Zakonom o strancima predviđeno da se odobrenje privremenog boravka može odobriti strancima po osnovu visokokvalifikovanog zapošljavanja, odnosno uvodi se mogućnost izdavanja "plave karte", zatim odobrenje privremenog boravka strancima sezonskim radnicima, te odobrenje privremenog boravka u slučaju premještaja unutar pravnog lica za rukovodioce, stručnjake ili pripravnike koji su premješteni u BiH, a na drugačiji način se definiše privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja, dok je odredba o maksimalnom trajanju ograničenja kretanja (nadzor) u Imigracionom centru usklađena s relevantnim EU acquis u ovoj oblasti.

Prijedlogom Zakona o azilu propisani su organi koji su nadležni za njegovo provođenje, načela, uvjeti i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacioni dokumenti, prava i obaveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.

20 Zakon o imigraciji i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99).

21 Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 29/03, 4/04 i 53/07).

22 Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08, 87/12).

23 Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 88/15).

Ono što je novo u odnosu na Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu jeste da prijedlog Zakona o azilu uvodi nove modalitete i standarde za prihvatanje tražitelja azila u smislu prava stranaca koji traže azil kao što su pravo na rad tražitelja azila, ili pravo na srednjoškolsko obrazovanje. Prijedlogom Zakona je izmijenjen oblik prava na informisanje, pravnu pomoć, psihosocijalnu pomoć, oblast održavanja porodičnog jedinstva izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom i drugo.

Zatim, prijedlog Zakona o azilu definiše djela koja se s aspekta međunarodne zaštite smatraju djelima progona ili djelima teške povrede, počinitelji progona ili teške povrede, te s tim u vezi subjekti zaštite i zaštita unutar države, kao i princip “sur place” su samo neke od oblasti koje je ovaj zakon obuhvatio s ciljem usklađivanja sa standardima EU.

4.1.2. Borba protiv trgovine ljudima

Ova strategija se, u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, bavi strancem kao žrtvom trgovine ljudima, i to iz oblasti zaštite stranca žrtve trgovine ljudima i saradnjom Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH s drugim organima nadležnim za borbu protiv trgovine ljudima, te nadopunjuje Strategiju za borbu protiv trgovine ljudima koju priprema i realizuje Državni koordinator za borbu protiv trgovine ljudima i nezakonite migracije u Bosni i Hercegovini.

Državni organi počeli su se baviti problematikom trgovine ljudima 2001. godine. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 6. decembra 2001. godine usvojilo Akcioni plan za sprečavanje trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini. Također, formirana je Državna komisija za provođenje Akcionog plana za sprečavanje trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini. Pošto zakonska regulativa, u tom periodu, nije poznavala zaštitu žrtava trgovine ljudima, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je 06.09.2002. godine donijelo Privremeno uputstvo za postupanje sa žrtvama trgovine ljudima. Navedenim uputstvom utvrđena su pravila i način postupanja svih državnih i entitetskih organa vlasti koji prema svojim nadležnostima preduzimaju aktivnosti na sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima, kao i udruženja građana potpisnika Sporazuma o razumijevanju i zbrinjavanju žrtava trgovine, kako bi se osigurala efikasna zaštita žrtava trgovine u skladu s međunarodnim standardima o zaštiti ljudskih prava. Ovo uputstvo je bilo na snazi do donošenja odgovarajućeg podzakonskog akta u skladu s odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu koji je donesen 2003. godine i u kojem se, prvi put u zakonu, pojavljuju odredbe o zaštiti stranaca koji su žrtve trgovine ljudima.

Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2003. godine definisao je privremeni boravak iz humanitarnih razloga koji će se odobriti strancu ako je žrtva organizovanog kriminala, odnosno trgovine ljudima, s ciljem da se pruži zaštita i pomoć u oporavku i povratku u zemlju uobičajenog boravka. Navedenim zakonom je definisana odgovornost Ministarstva sigurnosti za osiguranje posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima u svrhu njihovog oporavka i povratka u zemlju uobičajenog boravka. Također, odredbe zakona definišu mogućnost osnivanja specijalizovanih ustanova za prihvatanje stranaca, kao što su u ovoj problematici centri za smještaj žrtava trgovine ljudima, kao i da nadzor nad radom specijalizovanih ustanova za prihvatanje stranaca vrši Ministarstvo sigurnosti. Navedene odredbe su preuzete i u Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu iz 2008. godine, a podzakonskim aktom detaljno su razrađene procedure zaštite stranaca koji su žrtve trgovine ljudima.

Postupak razmjene informacija među akterima asistencije žrtvama trgovine ljudima je regulisan Pravilima o zaštiti žrtava i svjedoka žrtava trgovine ljudima državljana Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima. Svi slučajevi stranih žrtava prijavljuju se

nadležnom terenskom centru Službe za poslove sa strancima, s ciljem osiguravanja prihvata i smještaja, te reguliše status stranca u Bosni i Hercegovini. Ministarstvo sigurnosti nadležnost osiguranja posebne zaštite i pomoći strancima žrtvama trgovine ljudima u svrhu njihovog oporavka i povratka u zemlju uobičajenog boravka realizuje u saradnji s nevladinim sektorom. U svrhu pružanja adekvatnih uvjeta smještaja i zbrinjavanja stranaca žrtava trgovine ljudima, Ministarstvo sigurnosti ima potpisane protokole o saradnji i osiguravanju adekvatnog i sigurnog smještaja i zbrinjavanja stranaca žrtava trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini s dvije nevladine organizacije, te s jednom nevladinom organizacijom Protokol o pružanju besplatne pravne pomoći strancima žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini. Navedenim protokolima precizno su definisani prava i obaveze Ministarstva sigurnosti i nevladinih organizacija u postupcima pružanja usluga strancima žrtvama trgovine ljudima.

U domaćem zakonodavstvu krivično djelo međunarodne trgovine ljudima inkriminirano je članom 186. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, i spada u grupu krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. Organizovana međunarodna trgovina ljudima inkriminirana je članom 186.a Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine. U Krivičnom zakonu RS krivično djelo trgovine ljudima inkriminirano je članovima 198.a i 198.b, a organizovana trgovina ljudima članom 198.v. U Krivičnom zakonu Brčko distrikta BiH krivično djelo trgovine ljudima inkriminirano je članom 207.a, a organizovana trgovina ljudima članom 207.b. Na kraju, treba reći kako donošenjem ovih propisa nisu okončane aktivnosti države Bosne i Hercegovine na usklađivanju njenog migracionog prava s recentnim izmjenama i dopunama relevantnih propisa iz ove oblasti koji se donose u EU. To je jedan od imperativa koji se mora uzeti u obzir prilikom planiranja strateških aktivnosti u narednom periodu.

4.2. Institucionalna izgradnja

Razvoj pravnog okvira u oblasti migracija i azila je bio praćen uspostavom i institucionalnim jačanjem pojedinih tijela uprave i samostalnih upravnih organizacija na nivou Bosne i Hercegovine kojima je zakonom dodijeljena nadležnost u ovom području. Iz toga slijedi kako Bosna i Hercegovina ima uspostavljene institucije na političko-strateškom i operativno-praktičnom nivou koje, posredstvom uspostavljene međuinstitucionalne saradnje, zajednički i usklađeno djeluju s ciljem sveobuhvatnog i efikasnog upravljanja migracijama. Kako bi se jasno i detaljno predstavila dostignuća u ovom području, bit će prikazan razvoj institucionalnog okvira u skladu s ranijom sistematizacijom u domenu razvoja pravnog okvira.

4.2.1. Imigracija i azil

Sektor za imigraciju i azil, koji je djelovao u vrlo ograničenim uvjetima i s ograničenim kadrovskim kapacitetima, uspostavljen je 01.08.2000. godine u okviru Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice.

Ministarstvo sigurnosti je osnovano 2003. godine i ono je, između ostalog, nadležno za staranje, kreiranje i provođenje politike useljavanja i azila u Bosni i Hercegovini. Zatim, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi s kretanjem i boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini, te vodi brigu o zaštiti međunarodnih granica. Od 01.01.2004. godine Sektor za imigraciju i azil postaje sastavni dio Ministarstva sigurnosti, a od 01.08.2004. godine, prema izmjenama u unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, Sektor za imigraciju i azil nastavlja djelovati u sastavu Ministarstva sigurnosti kroz dvije samostalne, odvojene organizacione jedinice, kao Sektor za imigraciju i Sektor za azil.

4.2.2. Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju

Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti ima dva odsjeka: Odsjek za upravne poslove, propise i readmisiju te Odsjek za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku. Ministarstvo sigurnosti je kroz rad Sektora za imigraciju odgovorno za drugostepeno odlučivanje o žalbama stranaca u vezi s ulaskom, kretanjem i boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini, odnosno ono donosi rješenja o žalbama stranaka na prvostepena rješenja koja donose Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH u skladu sa Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu. U nadležnosti Sektora za imigraciju je praćenje primjene zakonodavstva Bosne i Hercegovine u oblasti imigracija, praćenje i analiza konvencija koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, pravne stečevine Evropske unije (Acquis communautaire) i sekundarnog prava u oblasti imigracija, te predlaganje usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa zakonodavstvom Evropske unije i međunarodnim pravom u oblasti imigracija. Sektor je nadležan i za implementaciju sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata državljanina Bosne i Hercegovine, kroz utvrđivanje državljanstva Bosne i Hercegovine i identiteta osobe koja se vraća po navedenim sporazumima, što se realizuje posredstvom Protokola o saradnji u efikasnijoj realizaciji sporazuma o readmisiji lica koja borave bez dozvola u drugim zemljama, potpisanog između Ministarstva sigurnosti, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Federalne uprave policije, kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova, Policije Brčko distrikta BiH, Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH. U dijelu prihvata stranaca žrtava trgovine ljudima Sektor je nadležan za prihvata, zaštitu i prava stranaca koji su žrtve trgovine ljudima što realizuje kroz saradnju po potpisanim protokolima o saradnji s nevladinim organizacijama za smještaj stranaca žrtava trgovine ljudima i nevladinom organizacijom za besplatnu pravnu pomoć žrtvama trgovine ljudima. Sektor izrađuje Migracioni profil Bosne i Hercegovine i nadležan je za prikupljanje i obrađivanje statističkih podataka u svrhu usmjerenih specijalističkih analiza u oblasti migracija, bavi se koordiniranjem u izradi programa obuke u oblasti imigracija i azila, priprema, predlaže i realizuje projekte iz nadležnosti Sektora, vodi baze podataka iz nadležnosti Sektora, te prati provođenje politike u oblasti imigracija i koordinira izradu prijedloga migracione politike.

4.2.3. Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil

U Bosni i Hercegovini je uspostavljen sistem azila. Pozitivnim zakonskim propisima, u kojima su inkorporirani međunarodno izbjegličko pravo i standardi Evropske unije, propisano je kako i na koji način se uređuje politika azila u Bosni i Hercegovini, koji su to institucionalni oblici nadležni za provođenje utvrđenih politika i primjenu zakonskih propisa, te način njihovog provođenja. Ministarstvo sigurnosti, u čijem sastavu se nalazi Sektor za azil je, između ostalog, ministarstvo nadležno u oblasti azila.

Sektor za azil vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na izvršenje i provođenje politike i postupka azila u Bosni i Hercegovini, vrši poslove koji se odnose na izradu prednacrta i nacрта zakona i podzakonskih akata iz ove oblasti, obezbjeđuje prihvata, smještaj, ishranu, zdravstvenu zaštitu, psihosocijalnu podršku, pristup osnovnom i srednjem obrazovanju, edukacijama, prvi stepen integracije, podršku za tražitelje azila, vrši poslove u vezi s rješavanjem pitanja pravne stečevine Evropske unije i evropskih standarda u oblasti međunarodne zaštite, te vrši poslove na pripremi prijedloga bilateralnih sporazuma iz oblasti azila.

Dalje, Sektor za azil vodi upravni postupak uključujući posebne ispitne postupke u oblasti azila, sačinjava nacрте odluka kroz upravni postupak, saraduje sa Sudom Bosne i Hercegovine, odgovara na tužbe koje su uložene kod Suda Bosne i Hercegovine, vrši nadzor standarda rada azilantskih centara i o tome izvještava Vijeće Evrope, saraduje s policijskim i drugim agencijama u BiH o pitanju stranaca koji iskažu namjeru za azil, vrši razmjenu podataka sa Službom za

poslove sa strancima i Graničnom policijom BiH o trenutnom statusu tražitelja azila, vodi bazu podataka i prikuplja podatke o zemljama porijekla za tražitelje azila, vrši zaprimanje zahtjeva i registraciju tražitelja azila, izdaje identifikaciona dokumenta licima pod međunarodnom zaštitom, vrši poslove za određivanje jedinstvenog matičnog broja licima s priznatim statusom izbjeglice, saraduje s međunarodnim organizacijama koje se bave poslovima zaštite ljudskih prava i sloboda, azila, migracija, nevladinim organizacijama koje pružaju besplatnu pravnu pomoć i psihosocijalnu podršku, vrši treninge i obuke sa službenicima koji neposredno u svom radu imaju pristup strancima u BiH iz oblasti azila, vrši poslove nadzora, upravljanja i zaštite objekata azilantskih centara ministarstva i druge poslove i zadatke koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost ovog sektora.

Sve ove aktivnosti se odvijaju kroz organizacionu strukturu sektora, i to kroz:

- Odsjek za postupak azila,
- Odsjek za podršku, i
- Odsjek za prihvata i program.

U prethodnom petogodišnjem periodu u oblasti azila su postignuti značajni rezultati, od kojih svakako najveću pažnju zavređuju dvije velike i zahtjevne projekcije koje se odnose na sljedeće:

- Trajno je riješeno pitanje smještajnih kapaciteta - Centar za prihvata i smještaj tražitelja međunarodne zaštite (azil) u BiH - Azilantski centar, koji je 08.09.2014. godine stavljen u funkciju, nalazi se u mjestu Delijaš, općina Trnovo. Centar je izgrađen sredstvima Evropske unije i Ministarstva sigurnosti BiH, smještajnog kapaciteta od 150 mjesta s visokim standardima;
- Za priznate izbjeglice koje ne posjeduju putnu ispravu zemlje porijekla ili zemlje uobičajenog boravka 10.03.2014. godine uspostavljen je sistem izdavanja putnih isprava.

4.2.4. Služba za poslove sa strancima

Služba za poslove sa strancima je uspostavljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima iz 2005. godine kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz nadležnosti, obavljanje administrativno-upravnih i inspeksijskih poslova propisanih Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, dok je operativno počela djelovati 01.10.2006. godine. U okviru Službe djeluju tri sektora, i to: Sektor za operativnu podršku, Sektor za readmisiju, prihvata i smještaj i Sektor za administraciju. Osim sektora, Služba ima 16 terenskih centara, i to: Sarajevo, Banjaluka, Mostar, Istočno Sarajevo, Livno, Doboju, Tuzla, Bihać, Goražde, Bijeljina, Trebinje, Zenica, Travnik, Brčko, Orašje i Ljubuški, kao i Imigracioni centar.

Služba se prvenstveno bavi kontrolom kretanja i boravka stranaca u Bosni i Hercegovini, kroz obavljanje administrativno-upravnih i inspeksijskih poslova. Obavljanjem administrativno-upravnih poslova Služba odlučuje o statusu stranaca u Bosni i Hercegovini, dakle, kroz odobravanje ili odbijanje zahtjeva za odobrenje boravka stranaca u zemlji, otkaze boravka, protjerivanje, stavljanje pod nadzor i udaljavanje stranaca iz zemlje. Također, vrši određene sigurnosne provjere kod odlučivanja o ovjeri pozivnih pisama, izdavanju viza i odobrenja/ produženja boravka, a u postupku izdavanja dugoročnih viza izdaje saglasnost na njihovo izdavanje.

U okviru svojih inspekcijskih nadležnosti Služba operativnim radom prikuplja saznanja i informacije, te prati i kontroliše zakonitost boravka stranaca u Bosni i Hercegovini. Služba prikuplja podatke o nezakonitim migracijama i nezakonitim migrantima u Bosni i Hercegovini, zatim nadzire i kontroliše boravak stranaca u pogledu zakonitosti boravka. Na osnovu prethodnog, Služba preduzima mjere i primjenjuje druga zakonom propisana ovlaštenja, te pravovremeno razmjenjuje informacije s policijskim i drugim organima za provedbu zakona. Služba u svom radu kontinuirano saraduje s policijskim i drugim agencijama za provedbu zakona, te institucijama i organima u Bosni i Hercegovini. Služba ostvaruje i međunarodnu saradnju s ciljem provođenja svojih nadležnosti koje se prvenstveno odnose na saradnju sa srodnim službama drugih zemalja u postupcima utvrđivanja identiteta stranih državljana, te readmisije i udaljavanja stranaca u njihove domicilne zemlje. Služba ima veoma dobru saradnju i s međunarodnim institucijama i organizacijama koje se nalaze u Bosni i Hercegovini, a koje se po prirodi svoje nadležnosti bave i ovom problematikom. Saradnja se prvenstveno odvija u pravcu institucionalnog i operativnog jačanja Službe. Ova saradnja se značajno odnosi, u edukativnom smislu, na stručno usavršavanje kadrova Službe.

S aspekta borbe protiv nezakonitih migracija i stvaranja preduvjeta za efikasno udaljavanje stranaca s teritorije BiH, veoma je bitno naglasiti značaj rada Imigracionog centra Službe, kapaciteta 120 mjesta u kojem je od otvorenja 03.07.2008. godine, pa do 01.11.2015. godine, pod nadzorom bilo smješteno ukupno 1.872 lica.

Služba je učestvovala i u stavljanju u funkciju Informacionog sistema o migracijama „ISM“, kao ključne baze podataka o strancima u Bosni i Hercegovini. Imajući u vidu da ovakav sistem predstavlja sastavni dio sigurnosti države i njene sposobnosti da koordinirano upravlja migracijama, Služba je stavila na raspolaganje sve potrebne kadrovske i tehničke kapacitete za funkcionisanje ovog sistema.

Prateći evropske standarde u oblasti migracija, a imajući u vidu značaj izdavanja biometrijskih viza i dozvola boravka kojim će se poboljšati sigurnost BiH i njenih građana, Služba je stavila na raspolaganje sve resurse potrebne za pružanje podrške projektu izdavanja biometrijskih viza, kojim je također predviđeno i izdavanje biometrijskih dozvola boravka u skladu sa standardima EU. Služba uz podršku Ambasade Sjedinjenih Američkih Država - ICITAP programa Ministarstva pravosuđa SAD, implementira prvu fazu biometrijskog sistema na kojem se intenzivno radi već duže vrijeme. Ovaj biometrijski sistem ima za cilj omogućiti nadležnim organima prikupljanje, analizu i obradu biometrijskih podataka, prije svega otisaka prstiju i fotografija stranih državljana koji podnose zahtjeve za izdavanje viza i koji borave u Bosni i Hercegovini.

Implementacijom ovog projekta ojačat će se institucije Bosne i Hercegovine nadležne za prevenciju nezakonitih migracija, krijumčarenje ljudi i trgovinu ljudima, ali s druge strane i omogućiti efektivna borba protiv terorizma i organizovanog kriminala, te na taj način dati doprinos sistemu sigurnosti Bosne i Hercegovine i njenih građana.

4.2.5. Granična policija Bosne i Hercegovine

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je uspostavljena na osnovu Zakona o Državnoj graničnoj službi, koji je Odlukom iz 2000. godine donio Visoki predstavnik u BiH. Odredbama Zakona, koji je usvojen 2001. godine, uspostavljena je DGS BiH radi vršenja poslova zaštite granice i sigurnosti aerodroma. Formiranjem organizacionih jedinica na terenu, u maju 2003. godine, DGS je od entitetskih i kantonalnih MUP-ova preuzela u potpunosti poslove kontrole međunarodne granice BiH. U 2004. godini donesen je novi zakon koji reguliše nadležnost, organizaciju i upravljanje u DGS-u. Služba je definisana kao upravna organizacija u

okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, uspostavljena radi obavljanja policijskih poslova u vezi s kontrolom državne granice BiH, a organizovana je na tri nivoa (centralni, regionalni i lokalni). Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2005. godine utvrđene su organizacione jedinice Granične policije BiH.

U 2007. godini promijenjen je naziv Državna granična služba u Granična policija BiH. Krajem 2008. godine potpisan je Sporazum o uspostavi Zajedničkog centra za analizu rizika, između MSB, Granične policije BiH, UINO, UZV, UZZB i Službe. U skladu s nastalim promjenama i potrebama, 18.12.2013. godine usvojene su izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Granične policije BiH. Zajednički centar za analizu rizika je uspostavljen kao organizaciona jedinica Granične policije BiH, u čijem sjedištu je i smješten. Uspostavljeni su Ured za obuku i usavršavanje i Ured za internu reviziju kao organizacione jedinice na centralnom nivou. Izmjenama sistematizacije radnih mjesta poslovi unutrašnje koordinacije evropskih procesa iz nadležnosti Granične policije BiH dodijeljeni su Uredu za strateško planiranje i evropske integracije, a poslovi analize rizika u Graničnoj policiji BiH Odsjeku za kriminalističko-obavještajne i analitičke poslove, te poslove analize rizika u okviru CIK GP BiH. Izmjenama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji povećan je, zbog izmjena u režimu granične kontrole na granici s Hrvatskom i planiranog proširenja jednog broja graničnih prelaza, broj izvršitelja – policijskih službenika za 87.

Granična policija BiH ima uspostavljenju organizacionu strukturu u čijoj je nadležnosti otkrivanje i suprotstavljanje nezakonitim migracijama na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou. Istražni kapaciteti Granične policije BiH izgrađeni su u skladu s EU standardima. Granična policija BiH je ovlaštena, po nalogu Suda BiH i Tužilaštva BiH, provoditi istražne radnje na cijeloj teritoriji BiH. Ovo se odnosi na sva druga krivična djela koja su u vezi s granicom, odnosno krivična djela koja je nadležni tužitelj dodijelio Graničnoj policiji BiH za istraživanje i procesuiranje. U svom radu Granična policija BiH ostvaruje uspješnu saradnju sa svim institucijama i agencijama za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini. Međuinstitucionalna saradnja je posebno izražena s institucijama uključenim u proces integrisanog upravljanja državnom granicom Bosne i Hercegovine (MSB, Služba, UINO, UZV, UZZB, Federalna uprava za inspeksijske poslove, Republička uprava za inspeksijske poslove RS, Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine). Granična policija BiH uspješno saraduje i s drugim agencijama za provođenje zakona (FMUP BiH, MUP RS, Policija BD BiH, SIPA, OSA BiH, K MUP-ovi, kao i nadležna tužilaštva i sudovi). Granična policija BiH je potpisnica Sporazuma o uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužilaštava u BiH.

Između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine potpisan je Protokol o uspostavi zajedničkog kontakt centra na graničnom prelazu Bijača (u BiH) – Nova Sela (u Hrvatskoj). U Trebinju je 24.03.2014. godine otvoren Zajednički centar za policijsku saradnju BiH, Crne Gore i Srbije, koji će pridonijeti efikasnijoj borbi protiv nezakonitih migracija i trgovine ljudima, kao i drugih pojava u vezi s prekograničnim kriminalom.

Granična policija BiH direktno, a i preko Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH, ostvaruje stratešku i operativnu saradnju s Interpolom, Europolom, EUROJUST-om, SELEC-om, kao i drugim međunarodnim organizacijama.

4.2.6. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova BiH, kao organ uprave nadležan za provođenje utvrđene politike BiH u skladu sa smjernicama Predsjedništva BiH, kao takav ima određene nadležnosti u pogledu sistema upravljanja migracijama u BiH, te u oblasti vizno-pasoških poslova vrši redovnu analizu rada diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH. Na temelju praćenja migracionih kretanja u Bosni i Hercegovini, s drugim nadležnim državnim tijelima i institucijama preduzimaju se radnje i aktivnosti u sprečavanju nezakonitih migracija i u upravljanju migracionim procesima. Ova pitanja su postala posebno aktuelna u kontekstu ulaska Hrvatske u Evropsku uniju, te procjene pojačanja migracionog pritiska na Bosnu i Hercegovinu. Ministarstvo vanjskih poslova BiH se u svom radu bavi pitanjima izdavanja viza putem diplomatsko-konzularnih predstavništava. Unutar Ministarstva vanjskih poslova BiH, u okviru organizacione strukture, nalazi se Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove koji putem Odsjeka za vizno-pasoške poslove provodi upravni postupak po zahtjevu stranih misija, međunarodnih organizacija i građana drugih zemalja, a u vezi s pitanjem izdavanja ulaznih viza za BiH.

Jedan od prioriteta u radu Ministarstva vanjskih poslova BiH je ispunjavanje obaveza u vezi s praćenjem efekata Odluke o liberalizaciji viznog režima, smanjenju zloupotrebe bezvignog režima, odnosno animiranje državljana BiH na obavezu poštivanja pravila bezvignog režima, smanjenje broja lažnih azilantata, te obaveza iz Strategije u oblasti migracija i azila.

Poštujući ranije uspostavljenu praksu približavanja standardima zemalja EU i Šengena u oblasti izdavanja viza, a nakon sagledavanja iskustava zemalja iz regije, pod odgovarajućim uvjetima, Odlukom o vizama uvedena je mogućnost ulaska i boravka u BiH do 15 dana bez obaveze prethodnog pribavljanja viza za BiH za strance koji posjeduju vizu ili dozvolu boravka u zemljama EU ili Šengena. U cilju uređenja viznog režima BiH s pojedinim zemljama i olakšavanja putovanja u BiH pojedinim kategorija građana tih zemalja, kao i naših državljana koji putuju u te zemlje, Ministarstvo vanjskih poslova BiH je nadležno za zaključivanje bilateralnih međunarodnih ugovora koji se odnose na slobodan vizni režim s drugim zemljama, uključujući i zaključivanje ugovora o ukidanju viza za nositelje diplomatskih i službenih pasoša.

4.2.7. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku

Kako bi osigurala prava licima pod međunarodnopravnom zaštitom Bosna i Hercegovina je uspostavila institucije koje će se baviti ovim poslovima i odredila njihove konkretne nadležnosti u ovom području. S tim u vezi, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, nadležno je za ostvarivanje pristupa pravu na rad, zdravstvenu i socijalnu zaštitu i obrazovanje, smještaj kao i ostala prava propisana Zakonom. Nadležno je također za prihvata i zbrinjavanje, na period do 30 dana, državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na osnovu sporazuma o readmisiji. U sastavu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je i Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, koji se po uređenju sastoji od četiri odjela, i to: Odjel za prava izbjeglica, raseljenih lica i povratnika, Odjel za povratak, prihvata, koordinaciju rada centara za zbrinjavanje izbjeglica i povratnika po readmisiji, kao i Odjel za stambenu politiku i projekte te Odjel za podršku rada Komisije za izbjeglice i raseljena lica BiH.

4.2.8. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljenišтво

Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine utvrđeno je da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno za kreiranje politike Bosne i Hercegovine prema iseljeništvu, kao i prikupljanje, sistematiziranje, publiciranje i distribuiranje svih podataka

iz svoje nadležnosti. U okviru ovog ministarstva djeluje Sektor za iseljništvo u čijem sastavu su dva odsjeka: Odsjek za statusna pitanja i informisanje i Odsjek za privrednu, obrazovnu, naučnu i kulturnu saradnju.

U okviru navedenih nadležnosti Sektor za iseljništvo prati stanje u oblasti emigracije/iseljništva koje se odnosi na brojnost, status i potencijale emigranata, njihovu spremnost uključivanja u razvojne procese u zemlji, ostvarivanje njihovih prava u BiH i državama prijema, te podstiče razvoj saradnje BiH i njene emigracije u oblasti privrede, nauke, obrazovanja, kulture i sporta.

4.2.9. Državna agencija za istrage i zaštitu

Ključnu ulogu u borbi protiv trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini ima Državna agencija za istrage i zaštitu, koja je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, utemeljena zbog obavljanja policijskih poslova čija je nadležnost, između ostalog, sprečavanje, otkrivanje i dokazivanje kriminaliteta u vezi s trgovinom ljudima. Državna agencija za istrage i zaštitu osnovana je 2002. godine usvajanjem Zakona o Agenciji za informacije i zaštitu, kojim je ova agencija definisana kao samostalna upravna organizacija. Donošenjem Zakona o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu u julu 2004. godine, Agencija za informacije i zaštitu je transformisana u Državnu agenciju za istrage i zaštitu (SIPA), čime je dobila ovlaštenja i postala prva policijska agencija koja svoju nadležnost ostvaruje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Nadležnosti Agencije su propisane Zakonom o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i odnose se na sprečavanje, otkrivanje i istragu krivičnih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organizovanog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog finansijskog kriminala. Uloga svih policijskih agencija za provođenje zakona je otkrivanje krivičnih djela trgovine ljudima, otkrivanje i identifikacija počinitelja tih krivičnih djela, prikupljanje materijalnih dokaza, podnošenje izvještaja o počinjenom krivičnom djelu i izvršiteljima, te prosljeđivanje nadležnom tužilaštvu na odluku i dalje postupanje. Državna agencija za istrage i zaštitu obrađuje podatke i vodi evidencije u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, Zakonom o zaštiti ličnih podataka Bosne i Hercegovine i drugim propisima Bosne i Hercegovine. Državna agencija za istrage i zaštitu, čije je sjedište u Istočnom Sarajevu, u svom sastavu ima četiri regionalna ureda, i to: u Banjaluci, Tuzli, Mostaru i Sarajevu. U sjedištu Agencije u okviru Kriminalističko-istražnog odjeljenja egzistira Odsjek za sprečavanje i otkrivanje organizovanog kriminaliteta, kriminaliteta u vezi s trgovinom ljudima, opojnim drogama i ostalim krivičnim djelima čiji su zadaci da se bavi sprečavanjem, otkrivanjem i istraživanjem kriminaliteta u vezi s trgovinom ljudima, koji također koordinira aktivnosti regionalnih ureda po ovoj problematici. Državna agencija za istrage i zaštitu prilikom vršenja poslova iz svoje nadležnosti ostvaruje saradnju s ostalim agencijama za provođenje zakona u BiH, kao i s policijskim agencijama država iz okruženja i EU, koja se ogleda u razmjeni kriminalističko-obavještajnih podataka i u preduzimanju zajedničkih operativnih aktivnosti uz pomoć zajedničkih istražnih timova i vođenjem paralelnih istraga.

4.2.10. Koordinaciono tijelo za pitanja migracija u BiH

Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine iz 2013. godine imenovano je Koordinaciono tijelo za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Koordinaciono tijelo). Koordinaciono tijelo je uspostavljeno na nivou visokopozicioniranih službenika Granične policije BiH, Službe, Sektora za imigraciju, Sektora za azil i Državne agencije za istrage i zaštitu

(SIPA) koji su u sastavu Ministarstva sigurnosti, Sektora za međunarodno-pravne i konzularne poslove Ministarstva inozemnih poslova, Sektora za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku i Sektora za iseljništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, a tehničku pomoć radu Koordinacionog tijela pruža Sektor za imigraciju.

Koordinaciono tijelo je nadležno kontinuirano sagledavati cjelokupnu situaciju u oblasti migracija i azila, podsticati i osiguravati interresornu saradnju između relevantnih institucija koje se bave poslovima migracije i azila, vršiti procjene budućih migracionih kretanja i nadležnim institucijama predlagati mjere za unapređenje migracione politike i pratiti provedbu strateških dokumenata. Pored navedenog, Koordinaciono tijelo kreira i predlaže politike iz oblasti migracija i azila ministru sigurnosti.

Izveštaj o radu Koordinaciono tijelo dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana od isteka kalendarske godine, a na zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ili u slučaju potrebe i češće. Odluka o izmjeni i dopunama Odluke o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u BiH usvojilo je Vijeće ministara BiH na 25. sjednici održanoj 29.09.2015. godine. Dopunama Odluke definisano je da će ovo tijelo u slučaju nastanka ili očekivanih izvanrednih kriznih situacija u oblasti migracija djelovati i kao operativni štab. U slučaju kada Koordinaciono tijelo zasjeda i kao operativni štab za pitanja migracija u BiH u njegov sastav ulaze i predstavnici štaba s nivoa entiteta i Brčko distrikta BiH. Operativni štab za pitanja migracija u BiH će koordinirati sve aktivnosti s nadležnim institucijama i agencijama, kao i formiranim štabovima ili drugim tijelima na nivou entiteta i BD BiH, te međunarodnim organizacijama i nevladinim organizacijama kako bi se prevladala konkretna krizna situacija u oblasti migracija. Ovaj štab će predlagati mjere, odluke i procedure djelovanja Vijeću ministara BiH i drugim nadležnim institucijama i agencijama posredstvom Ministarstva sigurnosti.

4.3. Regionalna i međunarodna saradnja

Prethodni period upravljanja migracijama u Bosni i Hercegovini je bio obilježen i vrlo intenzivnom saradnjom koju su nadležna tijela vlasti ostvarivala na različitim nivoima s drugim državama i međunarodnim, međuvladinim i drugim organizacijama koje djeluju na međunarodnom nivou. Ova saradnja se odnosi na različite oblike zajedničkog i usklađenog postupanja radi što efikasnijeg upravljanja migracionim tokovima. Saradnja institucija Bosne i Hercegovine je podjednako ostvarivana na političko-strateškom i operativno-praktičnom nivou, pri čemu su kao pravna osnova saradnje služili propisi domaćeg zakonodavstva, odnosno, odredbe međunarodnih ugovora o saradnji u području migracija i azila. Realizovano je niz projekata na bilateralnoj osnovi, kako s organima nadležnim za oblast migracija i azila drugih država, tako i s međunarodnim organizacijama koje u svom mandatu imaju oblast migracija i azila. Projekte su finansirale vlade drugih država i Evropska komisija iz svojih fondova, a imali su za cilj izgradnju imigracionog i azilantskog sistema u Bosni i Hercegovini, te razvoj regionalne ili međunarodne saradnje u oblasti imigracije i azila, i povezivanje emigracije s razvojem Bosne i Hercegovine. Što se tiče regionalne i međunarodne saradnje u oblasti migracija i azila, institucije nadležne za ove oblasti su organizovale niz konferencija na kojima su uspostavljeni određeni mehanizmi regionalne i međunarodne saradnje. S ciljem definisanja obima regionalne i međunarodne saradnje u oblasti migracija i azila, bit će predstavljeni sporazumi i značajni projekti koje realizuju organi Bosne i Hercegovine nadležni za oblast migracija i azila:

- **Sporazum o readmisiji** između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o prihvatu osoba koje borave bez dozvola u drugim zemljama i drugi bilateralni sporazumi o readmisiji osoba koje borave bez dozvola. Sporazum implementira Ministarstvo sigurnosti – Sektor za

imigraciju u dijelu prihvata državljana Bosne i Hercegovine, Služba za poslove sa strancima u dijelu prihvata državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva i povratka državljana ugovorne strane, kao i državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva. Granična policija BiH interveniše pri ulasku stranaca u Bosnu i Hercegovinu i izlasku iz nje. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH – Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku u dijelu prihvata i zbrinjavanja na period od 30 dana državljana Bosne i Hercegovine prihvaćenih po sporazumima o readmisiji, dok lokalnu integraciju bh. državljana vraćenih po sporazumima o readmisiji obavljaju nadležna entitetska ministarstva u saradnji s lokalnim zajednicama.

- **Zajednička deklaracija o izgradnji migracionih partnerstava** je usvojena u Pragu 27. i 28.04.2009. godine, a Akcioni plan 2012-2016. godine je usvojen u Poznanu 04.11.2011. godine između zemalja EU, Istočne i Jugoistočne Evrope i Turske. Implementiraju ga svi organi nadležni za oblast migracija i azila u skladu s nadležnostima.
- **Istambulska deklaracija o „Partnerstvu na putu svile“** je usvojena u Istambulu 19. aprila 2013. godine na 5. ministarskoj konferenciji Budimpeštanskog procesa s ciljem promovisanja dijaloga i zajedničke saradnje pri rukovođenju migracionim tokovima koji se odvijaju duž „puta svile“ i na taj način potvrde promjene u geografskom opsegu i fokusu Budimpeštanskog procesa.
- **Deklaracija iz Luksemburga** - Konferencija na visokom nivou posvećena istočnomediteranskoj/zapadnobalkanskoj ruti od 08.10.2015. godine.
- Bosna i Hercegovina je članica **Međunarodne organizacije za migracije (IOM)** od 2005. godine, a članica **Međunarodnog centra za razvoj migracionih politika (ICMPD)** od 2011. godine.
- Saradnja s **GDISC-om** (Generalni sekretarijat imigracionih službi Evropske unije) realizuje se posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, kroz učešće na sastancima GDISC-a, u kojim učestvuju Služba za poslove sa strancima, Sektor za imigraciju i Sektor za azil Ministarstva sigurnosti.
- Osnovni vid regionalne saradnje u oblasti migracija odvija se kroz **MARRI** centar (Regionalni centar za migracije, azil i izbjeglice) sa sjedištem u Skoplju. Ovim centrom upravlja šest zemalja članica: Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Srbija, Crna Gora i Makedonija, a sastanci MARRI Regionalnog foruma odvijaju se dva puta godišnje. Osnovna ideja osnivanja ovog centra je da zemlje Zapadnog Balkana preuzmu vlasništvo i inicijativu u regionalnoj saradnji kako bi pokazale da mogu samostalno saradivati i doprinijeti stabilizaciji i razvoju regije. Također, sve zemlje MARRI inicijative su ujedno i potpisnice Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju čiji je jedan od glavnih ciljeva jačanje regionalne saradnje, pored ostaloga i u oblasti migracija. Saradnju s MARRI centrom, u skladu s nadležnostima, realizuju Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za azil, Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljeništvo i Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, a saradnju koordiniraju Nacionalni koordinator Bosne i Hercegovine za saradnju i koordinaciju s MARRI centrom i stalni predstavnik Bosne i Hercegovine u MARRI centru u Skoplju.
- **Sporazume o uvjetima putovanja državljana dvije države** između Bosne i Hercegovine i susjednih država, kojima je omogućen prelazak granice s ličnom kartom. Sporazume provodi Granična policija BiH u dijelu prelaska granice Bosne i Hercegovine, Služba u dijelu kontrole zakonitosti boravka na teritoriji Bosne i Hercegovine.

- U oblasti granične sigurnosti, za šta je nadležna **Granična policija BiH**, s **Hrvatskom** je potpisan **Sporazum o saradnji u nadzoru državne granice**, kao i niz protokola koji iz njega proizlaze. Sa **Srbijom** je potpisan **Protokol o održavanju sastanaka**, kao i **Protokol o provođenju zajedničkih patrola uz zajedničku državnu granicu**. S **Crnom Gorom** je potpisan **Protokol o provođenju zajedničkih patrola**, te **Sporazum o graničnim provjerama na zajedničkim graničnim prelazima**.
- Značajan napredak u prekograničnoj saradnji na evropskom nivou je ostvaren uspostavljanjem **Evropske agencije za upravljanje operativnom saradnjom na vanjskim granicama država članica Evropske unije (FRONTEX)**. Potpisan je sporazum koji obuhvata prikupljanje, analizu i razmjenu informacija, saradnju u oblasti obuke, tehničku saradnju, zajedničke operacije na granicama Bosne i Hercegovine i članica EU, te učešće u zajedničkim akcijama i pilot projektima, koje organizira FRONTEX.
- Između Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije potpisan je **Protokol o osnivanju i funkcionisanju zajedničkog centra za policijsku saradnju u Trebinju**.
- U martu 2013. potpisan je **Protokol između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Ravnateljstva policije i Ministarstva sigurnosti BiH, Granične policije o osnivanju Zajedničkog kontaktnog centra na graničnom prelazu Nova Sela – Bijača**.
- Potpisan je **Memorandum o razumijevanju između nadležnih policijskih organa Bosne i Hercegovine, Republike Albanije, Republike Hrvatske, Republike Makedonije, Crne Gore i Republike Srbije o uspostavljanju sistema razmjene statističkih podataka o nelegalnim migracijama i učestvovanje u regionalnom sistemu ranog upozoravanja**. Kao nacionalna kontakt tačka Bosne i Hercegovine određena je Granična policija BiH, a saraduje Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil i Služba.
- U pogledu međunarodne saradnje u vezi s migracijom i razvojem, 2009. godine je potpisan **Memorandum o razumijevanju između Bosne i Hercegovine i Švicarske o uspostavi migracionog partnerstva**, koji realizuju Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil i Služba za poslove sa strancima, kao i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH – Sektor za iseljništvo i Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, a **Memorandum o razumijevanju između Bosne i Hercegovine i Lihtenštajna o uspostavi migracionog partnerstva potpisan je 2011. godine**.
- Bosna i Hercegovina je potpisnica **Konvencije o policijskoj saradnji u Jugoistočnoj Evropi iz 2006. godine**. Ova konvencija predstavlja osnovni sporazum o policijskoj saradnji u regiji. Ostvarivanje saradnje radi realizacije zajedničkih sigurnosnih interesa i efikasna borba protiv prekograničnih prijetnji javnom redu i sigurnosti te međunarodnog kriminala, glavni su ciljevi Konvencije. Potpisnice Konvencije su se obavezale da redovno razmjenjuju informacije o kriminalnim aktivnostima, sačinjavaju zajedničke procjene prijetnji te razvijaju saradnju između relevantnih agencija za provođenje zakona. Konvenciju realizuju Granična policija BiH, Agencija za istrage i zaštitu i druge policijske agencije u Bosni i Hercegovini.
- Bosna i Hercegovina je potpisnica **Strateškog sporazuma o saradnji s Uredom evropske policije (Europol)**. Ovim sporazumom se uređuju razmjena informacija, zahtjevi za pomoć, postupanje po zahtjevu, razmjena ekspertiza, povjerljivost i procedure provjeravanja, oficiri za vezu, troškovi, odgovornosti i rješavanje sporova. Od značaja za realizaciju Sporazuma je primjena **ILECU** (Jedinica za koordinaciju službi za provođenje zakona) **projekta u Bosni i Hercegovini** čiji je cilj unapređenje međunarodne policijske saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala, a u kojem učestvuju: Direkcija za koordinaciju policijskih tijela, Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH, Uprava za indirektno oporezivanje, entitetska ministarstva unutrašnjih poslova i Policija Brčko distrikta BiH.

- Na osnovu Sporazuma o saradnji u borbi protiv prekograničnog kriminala, potpisanog 1999. godine u Bukureštu, utemeljen je Centar za borbu protiv prekograničnog kriminala u regiji Jugoistočne Evrope (**SECI**), koji je transformisan u Centar za provođenje zakona u Jugoistočnoj Evropi (**SELEC**).
- **Sporazumi o policijskoj saradnji između Bosne i Hercegovine i drugih zemalja** na bilateralnom nivou realizuju se i kroz učešće Granične policije BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, Službe i drugih agencija za provođenje zakona.
- Granična policija BiH ostvaruje uspješnu saradnju i sudjeluje u realizaciji programa i projekata mnogih međunarodnih organizacija kao što su DCAF, SELEC centar, ICITAP i Interpol, i uspostavila je kvalitetnu granično-policijsku saradnju s policijskim agencijama i institucijama zemalja EU i šire, koja se u proteklom periodu ogledala kroz tehničku pomoć u opremi i obuci.
- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine uspješno saraduje s nizom međunarodnih organizacija koje se bave pitanjima migracije i razvoja poput Međunarodne organizacije za migracije (IOM), Međunarodnog centra za razvoj politike migracija (ICMPD), Agencije za razvoj vlade Njemačke (GIZ), UN agencija i drugima.

4.4. Zaključci

Harmonizujući oblast imigracija i azila sa standardima EU u proteklih 10 godina, Bosna i Hercegovina je ostvarila značajan napredak u uspostavi kapaciteta za upravljanje migracijama i azilom. Većina osnovanih institucija i agencija koje rade na pitanjima migracija i azila su u momentu osnivanja imale minimalna iskustva u ovoj oblasti. U tom periodu su donesena tri zakona koja propisuju oblast imigracije i azila, što jasno pokazuje da Bosna i Hercegovina nastoji pratiti dinamiku razvoja pravne stečevine Evropske unije u ovoj oblasti i u dovoljnoj mjeri ju ugrađuje u domaće zakonodavstvo. Trenutno Bosna i Hercegovina ima sve osnovne institucionalne strukture za upravljanje migracijama, koje su osposobljene da se bave kontrolom kretanja i boravka stranaca i da se bore protiv nezakonitih migracija, u skladu s trenutnim izazovima u ovoj oblasti. Sistem međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini je uspostavljen i uspješno ga provode nadležni organi u skladu s nacionalnim zakonodavstvom u ovoj oblasti.

U području trgovine ljudima Bosna i Hercegovina se uspješno suprotstavlja ovoj pojavi i ima uspostavljen sistem zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima koji se realizuje uz saradnju s nevladinim sektorom.

Bosna i Hercegovina ima uspostavljen sistem za implementaciju sporazuma o readmisiji. Oblast imigracije i azila je bila među bitnim segmentima za ispunjavanje uvjeta iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima. Sveobuhvatno ispunjavanje uvjeta iz Mape puta u konačnici je **15.12.2010. godine rezultiralo sticanjem bezviznog režima za državljane Bosne i Hercegovine.**

Bosna i Hercegovina je, na putu da uspostavi pravni okvir za izgradnju i jačanje institucionalnih kapaciteta u oblasti imigracija i azila, uživala sveobuhvatnu pravnu, operativnu i finansijsku pomoć i podršku međunarodnih organizacija sa stalnim sjedištem u Bosni i Hercegovini, kao što su Delegacija Evropske unije u Bosni i Hercegovini (EUD BiH), Ured visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini (OHR), Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR), Međunarodna organizacija za migracije (IOM) i Međunarodni program pomoći u kriminalističkoj obuci Ministarstva pravde SAD-a (ICITAP), kao i druge vladine, nevladine i međunarodne organizacije.

Oblast imigracija i azila u Bosni i Hercegovini se razvija prema dva dugoročno postavljena cilja:

CILJ I

Dalje razvijati kvalitetan sistem u oblasti imigracija i azila na nacionalnom nivou, usklađen sa standardima Evropske unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koji će omogućiti integraciju Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

CILJ II

Podsticati aktivno učešće Bosne i Hercegovine u definisanju politika i razvoja imigracionog i azilantskog sistema na regionalnom nivou u skladu sa standardima Evropske unije.

5.

RAZRADA STRATEŠKIH CILJEVA I MJERA NA NJIHOVOM OSTVARENJU ZA PERIOD 2016-2020. GODINA

Strateški cilj 1: UNAPRIJEDITI SISTEM KONTROLE ULASKA I BORAVKA STRANACA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškog cilja: Ostvarenjem ovog strateškog cilja verifikovat će se dosadašnji uspjesi u uspostavljanju sveobuhvatnog sistema ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu i njihovog boravka, te otkloniti uočeni nedostaci u njegovom funkcionisanju. Potpuno ostvarenje ovog strateškog cilja zavisi od uspješnosti realizacije planiranih mjera koje su različitog karaktera.

One se odnose prvenstveno na kontinuirano praćenje međunarodnih pravnih standarda u području migracija i azila, posebno tzv. „Acquis standarda“ Evropske unije, te usklađivanje s njim nacionalnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine.

Druga po redu mjera se odnosi na uspostavljanje sveobuhvatnog sistema prikupljanja i obrade raspoloživih podataka koji trebaju poslužiti definisanju politika iz domena upravljanja migracijama i azilom u Bosni i Hercegovini. Ovim se, između ostalog, nastoje slijediti EU standardi u području zajedničke politike migracija i azila (kao što je EMN) s ciljem razvijanja kapaciteta za dostavljanje podataka Eurostatu kao i kapaciteti za izradu analize u oblasti migracija s ciljem definisanja imigracione politike BiH.

Zatim, planirane mjere obuhvataju unapređenje pravnog okvira i dogradnju institucionalnih kapaciteta Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine s ciljem što efikasnijeg provođenja viznog režima.

Kako su pojedine institucije koje učestvuju u sistemu provođenja propisa o kretanju i boravku stranaca u Bosni i Hercegovini još uvijek nedovoljno izgrađene, bilo je potrebno planirati i specifične mjere kojima bi se poboljšali uvjeti za njihov rad. S tim u vezi, jedna od planiranih mjera je usmjerena ka povećanju operativnosti Službe za poslove sa strancima.

Kada je riječ o materijalno-tehničkim kapacitetima potrebnim za ostvarenje ovog strateškog cilja, planiranim mjerama se namjerava kontinuirano usavršavati postojeći Informacioni sistem o migracijama (ISM), te izgrađivati infrastruktura za efikasno funkcionisanje informacionih tehnologija kojima se nadležne institucije služe u svom radu, a posebno implementacija biometrije u skladu s evropskim standardima u oblasti imigracija i azila.

S obzirom da je oblast migracija i azila po svojoj prirodi vrlo dinamična, neophodno je bilo planirati stratešku mjeru koja se odnosi na usmjerenu, plansku i kontinuiranu edukaciju u ovoj oblasti. Uzimajući u obzir da ostvarenje ovog strateškog cilja ne zavisi isključivo od napora koje ulažu domaće institucije, već je njihov uspjeh znatno uvjetovan i obimom saradnje s međunarodnim partnerima, bilo je potrebno u ovaj katalog mjera uvrstiti i one kojima će nadležne institucije Bosne i Hercegovine poboljšati svoju saradnju s partnerskim organizacijama i institucijama u inozemstvu.

Planirane mjere (programi):

- 1.1 Usklađivanje propisa imigracionog i azilantskog prava Bosne i Hercegovine s relevantnim međunarodnim standardima i EU acquis;
- 1.2 Uspostavljanje sistema blagovremenog, objektivnog, pouzdanog i usporedivog prikupljanja i obrade podataka o imigracijama radi efikasnog upravljanja imigracionim tokovima u Bosni i Hercegovini;
- 1.3 Dogradnja uspostavljenog pravnog i institucionalnog okvira u Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine u provođenju viznog režima;
- 1.4 Unapređenje operativnosti Službe za poslove sa strancima radi stvaranja potrebnih uvjeta za efikasniju kontrolu kretanja i boravka stranaca;
- 1.5 Nadogradnja postojećeg Informacionog sistema o migracijama - ISM;
- 1.6 Provođenje stalne edukacije u oblasti imigracija i azila;
- 1.7 Nastavak i jačanje regionalne i međunarodne saradnje.

Strateški cilj 2: JAČATI KAPACITETE U OBLASTI AZILA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškog cilja: Pružanje međunarodne i privremene zaštite (azila) je u velikoj mjeri determinisano usaglašavanjem nacionalnog zakonodavstva i praksi u Bosni i Hercegovini s usvojenim međunarodnim standardima. Ostvarenje ovog strateškog cilja u direktnoj je vezi s preduzimanjem vrlo specifičnih mjera kojima se dodatno razvijaju pravo i praksa dodjeljivanja azila u Bosni i Hercegovini. U tom smislu potrebno je preduzeti mjere razvijanja i jačanja kapaciteta u oblasti azila na svim nivoima. Za realizaciju ovog cilja unutar Bosne i Hercegovine prioritetno je:

- kadrovski jačati Sektor za azil u smislu praćenja i primjene standarda Evropske unije u oblasti azila i s njim usklađivati nacionalno zakonodavstvo;
- kadrovski jačati u svim drugim institucionalnim oblicima koji u svom radu imaju neposredni ili posredni odnos u pitanjima azila (Sektor za imigraciju, Granična policija BiH, Služba, centri za socijalni rad, obrazovne i zdravstvene ustanove, zavodi za zapošljavanje, nevladine organizacije koje pružaju besplatnu pravnu pomoć i psihosocijalnu podršku) te
- institucionalno jačati na nivou BiH u smislu stvaranja i osiguravanja pretpostavki za efikasniji, funkcionalniji i svrsishodniji sistem azila, u svim segmentima (npr. pružanje pravne pomoći preko donošenja Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći – Ministarstvo pravde i osnivanje institucionalnog oblika za njeno pružanje).

Da bi institucije Bosne i Hercegovine u ovom području postupale što kvalitetnije, potrebno je preduzeti mjere na ujednačavanju procedura pružanja međunarodne zaštite na regionalnom nivou. Pored toga, cilj regionalnog uvezivanja u ovoj oblasti je onemogućavanje zloupotrebe međunarodnog izbjegličkog prava, te osiguranje boljeg postupanje s licima koja u više zemalja regije borave i traže zaštitu. Spomenute mjere uključuju razmjenu podataka o licima koja traže zaštitu, uspostavljanje baze podataka o zemljama porijekla tražitelja azila, te razmjenu informacija, iskustava, najboljih praksi, analize kretanja u oblasti azila kao i kreiranje zajedničkih politika na regionalnom nivou. Pobrajane mjere mogu proizvesti određene rezultate ukoliko se osigura kvalitetan i obučan kadar koji će moći odgovoriti svim potrebama i postavljenim zadacima iz oblasti azila.

Na kraju, Bosna i Hercegovina namjerava nastaviti usklađivanje sistema azila sa sistemom azila u EU, što bi trebalo u ovoj oblasti u narednom periodu olakšati integracione tokove BiH.

Planirane mjere (programi):

- 2.1 **Usklađivanje nacionalnog sistema azila s međunarodnim izbjegličkim pravom i standardima EU;**
- 2.2 **Jačanje kadrovskih, tehničkih i smještajnih kapaciteta Sektora za azil, potrebnih za siguran i human prihvata i smještaj tražitelja azila;**
- 2.3 **Učestvovanje u razvijanju sistema azila na regionalnom nivou;**
- 2.4 **Kontinuirana edukacija zaposlenih u oblasti azila;**
- 2.5 **Uvezivanje sistema azila Bosne i Hercegovine sa sistemom azila EU.**

Strateški cilj 3: POVEĆATI EFIKASNOST KONTROLE DRŽAVNE GRANICE BOSNE I HERCEGOVINE

Opis strateškog cilja: Jedan od osnovnih elemenata sistema upravljanja migracijama je efikasno upravljanje granicama, za šta je potrebno ostvariti pretpostavke za što je moguće bolju kontrolu državne granice.

Procedure i prakse Granične policije BiH potrebno je kontinuirano usklađivati s pravnom stečevinom EU u oblasti upravljanja granicom, uključujući preporuke i najbolje prakse za nadzor vanjskih granica, povratak i readmisiju iz EU Šengenskog kataloga. Također, iznimno je značajno i stalno praćenje izmjena i dopuna EU *acquisa* i praksi u dijelu koji je relevantan za rad Granične policije BiH, te njihovo pravovremeno implementiranje u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Granična policija BiH je uspostavila centralizovani informacioni sistem na nivou Glavnog ureda i vrši se konstantno uvezivanje telekomunikacionim putem svih nižih organizacionih jedinica. Informacioni sistem graničnih provjera uspostavljen je na 56 graničnih prelaza i svim organizacionim jedinicama Granične policije BiH. Sistem graničnih provjera sadrži aplikaciju "granične provjere" koja omogućava kontrolu biometrijskih dokumenata, ima pristup provjerama u bazama podataka Interpola, IDDEEA-e, ROS, ISM, potražnim evidencijama MUP-a RS MUP-a FBiH, Policije Brčko distrikta BiH, bazama podataka Granične policije BiH, te ima veću sigurnost, bolje izvještavanje i bolji monitoring. U toku su aktivnosti na unapređenju informacionog sistema za granične provjere, koji podrazumijeva instaliranje kamera za očitavanje registarskih tablica na graničnim prelazima. U narednom periodu potrebno je proširiti dostupnost informacionog sistema na sve granične prelaze.

S ciljem što efikasnijeg djelovanja Granične policije BiH potrebno je unaprijediti međusobnu saradnju na polju razmjene informacija, zajedničke analize rizika, razmjene iskustava, zajedničke obuke, saradnje u obavještajnoj i istražnoj oblasti, zajedničkom korištenju baza podataka, zajedničkim operacijama i međuagencijskim kontaktnim tačkama na svim nivoima organizovanja. Međunarodna policijska saradnja u kojoj učestvuje Granična policija BiH je neizostavna mjera na ostvarenju ovog strateškog cilja. U tom smislu, planiranim mjerama se namjeravaju iskoristiti svi kapaciteti saradnje s policijama drugih država kroz sve oblike saradnje u skladu s praksama EU.

Planirane mjere (programi):

- 3.1 Pravni okvir iz nadležnosti Granične policije BiH u najvećoj mogućoj mjeri prilagoditi standardima i dobroj praksi EU;
- 3.2 Sistematski razvijati, nadograđivati i održavati informaciono-komunikacijski sistem koji omogućava prikupljanje, arhiviranje, obradu i distribuciju podataka;
- 3.3 Unapređivati mehanizme saradnje s institucijama i partnerskim agencijama unutar BiH i inozemstvu u pravcu efikasne kontrole i zaštite državne granice.

Strateški cilj 4: UNAPRIJEDITI BORBU PROTIV NEZAKONITIH MIGRACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškog cilja: Jedan od najvećih izazova s kojima se država može susresti u procesu upravljanja migracijama tiče se uspješnosti njenih institucija u suprotstavljanju nezakonitim migracijama. Iako analize trendova migracija ne ukazuju na to da se Bosna i Hercegovina nalazi na identifikovanim rutama kretanja nezakonitih migranata čija destinacija je Evropska unija, u skladu s novim trendovima nezakonitih kretanja migranata, ovu oblast je potrebno zasebno tretirati u okviru ovog strateškog dokumenta. Integracioni procesi unutar kojih Bosna i Hercegovina nastoji postati članica EU je dodatno obavezuju da preduzme sve neophodne mjere kako bi efikasno onemogućavala nezakonite migracije preko vlastite teritorije. S tim u vezi, može se reći kako su unutar ovog strateškog cilja sadržane specifične mjere koje se odnose na različite oblasti suzbijanja ovih pojava.

Kao jedna od novina u ovom dijelu strategije u oblasti migracija i azila javlja se mjera kojom se namjeravaju smanjiti nezakonite migracije na njihovom izvorištu, tačnije u državama s visokim migracionim rizikom. Cijeli niz aktivnosti nadležnih institucija je usmjeren ka ovom cilju.

Granična policija BiH uspostaviti će sistem analize rizika koji je strukturiran na strateškom, operativnom i taktičkom nivou. Strateška analiza rizika bit će temelj za upravljanje, organizovanje i rukovođenje, a operativna i taktička analiza rizika bit će osnova za direktnu reakciju na konkretne slučajeve/situacije otkrivene na granici, ili pretpostavljene slučajeve/situacije na temelju obavještajnih informacija.

Opremanje graničnih prelaza opremom za otkrivanje nezakonitih migranata u prevoznim sredstvima i poboljšanje fiksnog i prenosivog tehničkog nadzornog sistema kopnene granice između graničnih prelaza koji su posebno ugroženi s aspekta nezakonitih migracija i krijumčarenja ljudi, omogućit će da Granična policija BiH uspješno otkriva pokušaje nezakonitog prelaska državne granice i spriječi ugrožavanje državne granice.

Neophodno je izvršiti adekvatnu kadrovsku popunu Granične policije BiH, ali isto tako razmotriti mogućnosti daljeg unapređenja organizacionog ustroja kako bi se stvorili povoljniji uvjeti za optimalizaciju radnih procesa i optimalnije korištenje raspoloživih resursa, naročito ljudskih. Ostvarenje ovog strateškog cilja jednako zavisi i od kapaciteta Službe za poslove sa strancima, odnosno njene mogućnosti blagovremenog i efikasnog djelovanja u sprečavanju i otkrivanju nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini. U skladu s tim, planirano je preduzimanje niza različitih aktivnosti na materijalno-tehničkom opremanju, te unapređenju operativnih kapaciteta kojima će se povećati sposobnosti Službe da sveobuhvatno radi na sprečavanju i suzbijanju nezakonitih migracija, te efikasnom udaljavanju stranaca iz Bosne i Hercegovine. U slučaju kriznih situacija u oblasti migracija i azila planirane su određene aktivnosti nadležnih organa u BiH kako bi se na adekvatan način moglo odgovoriti takvim izazovima.

Kako bi se unaprijedio postojeći sistem sprečavanja nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini, programirana je mjera kojom se nastoje iskoristiti sve prednosti savremenih informacionih tehnologija u području biometrijske identifikacije. Aktivnosti koje su usmjerene na realizaciju ove mjere su takve prirode da se njihovom realizacijom namjeravaju stvoriti pravni, materijalno-tehnički i drugi preduvjeti za uspješno funkcionisanje biometrije u području viza, boravišnih dozvola i azila.

U okviru ovog strateškog cilja je planirana i specifična mjera kojom bi se poboljšali uvjeti za provođenje sporazuma o readmisiji osoba koje borave bez dozvola u drugim zemljama. Isto tako, ova mjera se odnosi i na uspostavu institucionalnih kapaciteta potrebnih za reintegraciju bh. državljana koji se vraćaju po osnovu sporazuma o readmisiji.

Za uspješnu borbu protiv nezakonitih migracija potrebno je osigurati dodatne kapacitete za smještaj nezakonitih migranata koji se mogu po potrebi dislocirati. U domenu međunarodne saradnje su predviđene mjere aktivnog sudjelovanja u regionalnim inicijativama i procesima u oblasti imigracije.

S ciljem borbe protiv nezakonitih migracija i koordiniranja aktivnosti potrebno je uspostaviti referalne mehanizme za praćenje pokazatelja u ovoj oblasti.

Planirane mjere (programi):

- 4.1 Sprečavanje nezakonitih migracija na izvorištu;**
- 4.2 Jačanje kapaciteta Granične policije BiH za reakciju na sigurnosne promjene na državnoj granici;**
- 4.3 Jačanje kapaciteta Službe za sprečavanje i otkrivanje nezakonitih migracija, te udaljavanju stranaca iz BiH;**
- 4.4 Jačanje kapaciteta nadležnih organa u BiH da na adekvatan način reaguju u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija;**
- 4.5 Jačanje kapaciteta u borbi protiv nezakonitih migracija u BiH korištenjem savremenih tehnologija biometrijske identifikacije;**
- 4.6 Uspostavljanje novih i daljnje razvijanje postojećih institucionalnih kapaciteta za implementaciju sporazuma o readmisiji;**
- 4.7 Izgradnja objekta imigracionog centra privremenog karaktera;**
- 4.8 Daljnje razvijanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti suprotstavljanja nezakonitim migracijama;**
- 4.9 Uspostavljanje referalnih mehanizama prikupljanja i praćenja pokazatelja u oblasti borbe protiv nezakonitih migracija.**

Strateški cilj 5: DOPRINIJETI SMANJENJU TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Opis strateškog cilja: Pojava trgovine ljudima se zbog svog značaja i posljedica koje prouzrokuje separatno tretira u okviru ovog strateškog plana. Dakle, Bosna i Hercegovina preduzima sveobuhvatne mjere i aktivnosti na polju borbe protiv trgovine ljudima. Ostvarenje konkretnog strateškog cilja se namjerava postići preduzimanjem određenih mjera koje se tiču međunarodne i međuinstitucionalne saradnje, zaštite žrtava te senzibiliziranja stranaca, potencijalnih žrtava, o ovom problemu.

Naime, preduzimanjem konkretnih mjera unutar ovog strateškog područja se planira ojačati saradnja i razmjena podataka, što ukazuje na potrebu za znatno uspješnijom borbom protiv svih oblika prekograničnog kriminala, uključujući i trgovinu ljudima. Isto tako, predviđenim mjerama se nastoji osigurati blagovremena saradnja i koordinacija svih tijela uključenih u borbu protiv trgovine ljudima i nezakonitih migracija.

Kako bi Bosna i Hercegovina nastavila uspješnu borbu protiv trgovine ljudima, potrebno je dalje razvijati pravni i institucionalni okvir u oblasti zaštite stranaca žrtava trgovine ljudima u skladu s međunarodnim pravom i pravnom stečevinom Evropske unije.

Vrlo važan segment planiranih mjera se odnosi na uspostavljanje neophodnih preduvjeta za vođenje evidencija o strancima žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini.

Na kraju, predviđene mjere na ostvarenju ovog strateškog cilja podrazumijevaju značajnije učešće samih stranaca, posebno rizičnih grupa, putem njihovog senzibiliziranja i edukacije o rizicima od trgovine ljudima.

Planirane mjere (programi):

- 5.1 Unapređenje saradnje s agencijama za provođenje zakona na međunarodnom nivou, koja bi se odnosila i na međunarodnu saradnju u krivično-pravnim stvarima;
- 5.2 Unapređenje pravnog i institucionalnog okvira u zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima u skladu s međunarodnim standardima i EU *acquis*;
- 5.3 Unapređenje međuinstitucionalne saradnje vladinih i nevladinih organizacija u Bosni i Hercegovini;
- 5.4 Uspostavljanje baze podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima;
- 5.5 Podizanje svijesti kod rizične kategorije stranaca da ne postanu žrtve trgovine ljudima.

Strateški cilj 6: JAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U BOSNI I HERCEGOVINI S CILJEM POVEZIVANJA MIGRACIJE I RAZVOJA

Opis strateškog cilja: Vrlo je važno istaknuti da ovaj strateški dokument tretira utjecaj migracija na razvoj Bosne i Hercegovine. Pod migracijom i razvojem se misli na potencijal migranata da doprinesu razvoju zemlje prijema i zemlje porijekla. Pitanja migracije i razvoja su nedovoljno poznata i zastupljena, kako u politikama i institucijama Bosne i Hercegovine, tako i u javnosti te akademskom sektoru.

Jedan od nužnih preuvjeta za ostvarenje ovog strateškog cilja se odnosi na unapređenje pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta kojima će se osigurati praćenje utjecaja imigracija na razvoj Bosne i Hercegovine.

Nastavak razvoja ovog strateškog područja se tiče jačanja adekvatnog pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta za praćenje utjecaja kružnih migracija na razvoj Bosne i Hercegovine. Istovremeno, postojeća emigracija posjeduje ogromne ljudske i finansijske resurse koji mogu značajno doprinijeti razvoju BiH. Za privlačenje tih resursa potreban je dalji razvoj pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta na različitim nivoima vlasti i u različitim sektorima. Za efikasnije učešće emigranata u razvoju BiH od izuzetne je važnosti međuresorna i međuinstitucionalna saradnja, kao i aktivno učešće civilnog i privatnog sektora.

Planirane mjere (programi):

- 6.1 Unapređenje pravnog i institucionalnog okvira u svrhu kreiranja razvojno-orijentirane imigracione politike u Bosni i Hercegovini;**
- 6.2 Unapređenje pravnog i institucionalnog okvira koji će doprinijeti praćenju emigracionih tokova iz BiH i vezivanju resursa emigracije s razvojem Bosne i Hercegovine.**

Strateški cilj 7: USPOSTAVITI SISTEM ZA PRAĆENJE INTEGRACIJE STRANACA KOJI ZAKONITO BORAVE NA TERITORIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Opis strateškog cilja: Uzimajući u obzir da je u prethodnih nekoliko godina uspostavljen efikasan sistem kontrole ulaska i boravka stranaca i međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini, koji je omogućio uvid u stvarni broj i strukturu stranaca koji se nalaze na njenoj teritoriji u statusu odobrenog boravka i međunarodne zaštite, u ovom strateškom dokumentu je bilo potrebno posvetiti pažnju i pitanju integracije tih osoba u društveni i ekonomski ambijent Bosne i Hercegovine. Integracija imigranata je dvostrani proces u kojem imaju aktivnu ulogu državne i druge nadležne institucije Bosne i Hercegovine s jedne strane, kao i sami imigranti s druge strane. U Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju navodi se i obaveza promoviranja politike integracije s ciljem usporedivosti prava i obaveza stranaca i državljana. S tim u vezi potrebno je redovno pratiti indikatore integracije stranaca koji zakonito borave u BiH.

Vrlo su važne i mjere posvećene razvijanju kapaciteta i razmjeni najboljih praksi i iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca. Na ovaj način, Bosna i Hercegovina namjerava otići korak dalje u procesu upravljanja migracijama te uskladiti svoje aktivnosti s najboljim praksama i preporukama EU.

Planirane mjere (programi):

- 7.1 Unapređenje ostvarenja prava stranaca koji imaju priznat status međunarodne zaštite u Bosni i Hercegovini i stvaranje okruženja kojima se omogućavaju integracijske olakšice;**
- 7.2 Uspostavljanje i jačanje institucionalnih kapaciteta radi efikasne integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini;**
- 7.3 Razvijanje i praćenje indikatora integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini;**
- 7.4 Uspostavljanje međuinstitucionalne saradnje radi analize stanja i potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini;**
- 7.5 Unapređenje regionalne i međunarodne saradnje s ciljem razmjene iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca.**

Strateški cilj 8: USPOSTAVITI STALNI SISTEM KOORDINACIJE U REALIZACIJI MIGRACIONE POLITIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Opis strateškog cilja: Migracije i azil su veoma dinamične oblasti i, s tim u vezi, planirane mjere se mogu realizovati samo uz kontinuirano unapređivanje saradnje svih relevantnih institucija koje se bave ovim pitanjima. Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine iz 2013. godine imenovano je Koordinaciono tijelo za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Koordinaciono tijelo). Koordinaciono tijelo je uspostavljeno na nivou visokopozicioniranih službenika Granične policije BiH, Službe, Sektora za imigraciju, Sektora za azil i Državne agencije za istrage i zaštitu BiH koji su u sastavu Ministarstva sigurnosti, Sektora za međunarodno-pravne i konzularne poslove Ministarstva vanjskih poslova, Sektora za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku i Sektora za iseljeništvo Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, a tehničku pomoć radu Koordinacionog tijela pruža Sektor za imigraciju. Koordinacionim tijelom predsjedava predstavnik Ministarstva sigurnosti.

Koordinaciono tijelo je nadležno da kontinuirano sagledava cjelokupnu situaciju u oblasti migracija i azila, potiče i osigurava interresornu saradnju između relevantnih institucija koje se bave poslovima migracije i azila, te vrši procjene budućih migracionih kretanja i nadležnim institucijama predlaže mjere za unapređenje migracione politike i prati provedbu strateških dokumenata. Pored navedenog, Koordinaciono tijelo kreira i predlaže politike iz oblasti migracija i azila ministru sigurnosti.

U slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija i azila Koordinaciono tijelo može funkcionisati kao operativni štab za pitanje migracija u BiH.

Planirane mjere (programi):

8.1 Kontinuirano djelovanje Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini.

AKCIONI PLAN 2016-2020.

AKCIONI PLAN 2016-2020.

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Saradjuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
CILJ 1.	UNAPRIJEDITI SISTEM KONTROLE ULASKA I BORAVKA STRANACA U BOSNI I HERCEGOVINI								
1.1.	Usklađivanje propisa imigracionog i azilantskog prava Bosne i Hercegovine s relevantnim međunarodnim standardima i EU acquis								
1.1.1.	Izrada Strategije u oblasti imigracija i azila i Akcionog plana 2021-2025.	Ministarstvo sigurnosti						X : X : X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.1.2.	Usvajanje Strategije u oblasti imigracija i azila i Akcionog plana 2021-2025.	Vijeće ministara BiH						X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.1.3.	Donošenje podzakonskih akata u oblasti ulaska i boravka stranaca u skladu sa Zakonom o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH			X	X	X : X : X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.4.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti viza u skladu sa Zakonom o strancima	Ministarstvo vanjskih poslova	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH	X : X : X : X					Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.1.5.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti putnih isprava u skladu sa Zakonom o strancima i Zakonom o azilu	Ministarstvo civilnih poslova	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba	X : X : X : X					Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.1.6.	Izrada nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova				X : X : X : X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.7.	Usvajanje Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine					X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.1.8.	Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine					X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.1.9.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti imigracija u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil						Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.10.	Donošenje podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o azilu	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Služba, Granična policija BiH, Sektor za imigraciju, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.1.11.	Donošenje podzakonskih akata iz oblasti ostvarivanja prava osoba s priznatom međunarodnom zaštitom u skladu sa Zakonom o azilu	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo civilnih poslova, nadležna ministarstva entiteta i Brčko distrikta BiH	X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava		
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			
1.1.12.	Izrada nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o azilu	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice					X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.2.	Uspostavljanje sistema blagovremenog, objektivnog, pouzdanog i usporedivog prikupljanja i obrade podataka o migracijama radi efikasnog upravljanja imigracionim tokovima u Bosni i Hercegovini									
1.2.1.	Iniciranje izmjena i dopuna Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva sigurnosti s ciljem jačanja Sektora za imigraciju i Sektora za azil u dijelu izrade specijalističkih analiza i izvještavanja u oblasti imigracija i azila	Ministarstvo sigurnosti	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine – daje saglasnost							Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X		

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.2.	Zapošljavanje državnih službenika u Sektoru za imigraciju i Sektoru za azil u dijelu izrade specijalističkih analiza, te prikupljanja i obrade podataka za potrebe Eurostata	Ministarstvo sigurnosti	Agencija za državnu službu		X : X	X : X			Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.2.3.	Organizovanje okruglih stolova i drugih aktivnosti s ciljem analize EU regulative u oblasti radnih imigracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju				X : X : X : X			Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.4.	Kontinuirano praćenje promjena u EU zakonodavstvu u oblasti imigracija	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
1.2.5.	Uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira i tehničkih uvjeta za dostavu podataka u oblasti imigracije i azila za potrebe Eurostata	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil		X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.6.	Edukacija u svrhu izrade analiza za definisanje imigracione politike BiH	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljenišтво i Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, međunarodne organizacije	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.7.	Izrada analiza za definisanje imigracione politike BiH koje uključuju i podatke o ranjivim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za iseljenišvo i Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, međunarodne organizacije				X X X X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.8.	Izrada transparentnih informacija za strance s ciljem promoviranja zakonitih imigracija	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
1.2.9.	Edukacija zaposlenih u DKP-ima Bosne i Hercegovine u oblasti migracija	Ministarstvo vanjskih poslova	Služba	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.10.	Obuka svih zaposlenih koji odlaze na rad u DKP BiH u okviru vizno-pasoških poslova, u oblasti međunarodno-pravne pomoći i konzularne zaštite	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	Služba	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.3.	Dogradnja uspostavljenog pravnog i institucionalnog okvira u Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine u provođenju viznog režima								
1.3.1.	Poboljšati kadrovsku popunjenost licima kvalifikovanim za rad na konzularnim poslovima	Ministarstvo vanjskih poslova	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.3.2.	Redovno ažurirati podatke na web stranici MVP-a BiH vezano za informacije o viznom režimu	Ministarstvo vanjskih poslova		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.	Unapređenje operativnosti Službe za poslove sa strancima radi stvaranja potrebnih uvjeta za efikasniju kontrolu kretanja i boravka stranaca								
1.4.1.	Izrada nacrtu zakona o Službi za poslove sa strancima	Služba							Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X X X X					
1.4.2.	Usvajanje prijedloga zakona o Službi za poslove sa strancima	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine							Budžet institucija Bosne i Hercegovine
					X X				
1.4.3.	Usvajanje zakona o Službi za poslove sa strancima	Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine							Budžet institucija Bosne i Hercegovine
								X X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.4.	Donošenje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	Služba	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstvo sigurnosti			X X			Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.4.5.	Kadrovsko jačanje i popunjavanje Službe	Služba	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X X X X X X	X X X X X X	X X X X X X	X X X X X X	X X X X X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.4.6.	Edukacija zaposlenih u Službi kroz specijalističke obuke, radionice, treninge i studijske posjete	Služba	Domaće i međunarodne institucije	X X X X X X	X X X X X X	X X X X X X	X X X X X X	X X X X X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.7.	Pripreme radnje za izgradnju ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba		X X X X X X	X X X X X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.4.8.	Izgradnja ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba			X X X X X X				Donatorska sredstva – projekti
1.4.9.	Opremanje ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba						X X X X	Donatorska sredstva – projekti
1.4.10.	Zapošljavanje i obuka kadra potrebnog za rad ustanove za smještaj ranjivih kategorija stranaca	Služba	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine					X X X X X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.11.	Nastavak aktivnosti na iznalaženju trajnog smještaja terenskih centara Službe	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.4.12.	Unapređenje analitičkih kapaciteta Lokalnog centra za analizu rizika, radi izrade neophodnih analiza rizika kao i pružanja podrške Zajedničkom centru za analizu rizika	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.13.	Nabavka informatičke opreme u skladu sa savremenim tehničko-tehnološkim dostignućima, EU standardima i uspostavljenim kriterijima za definisanje prioriteta	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.4.14.	Implementacija Sporazuma o uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka iz evidencija policijskih tijela i tužilaštava	Služba	Institucije i agencije potpisnice Sporazuma	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.15.	Unapređenje saradnje s javnošću s ciljem objektivnog izvještavanja o radu Službe i provođenju Zakona o slobodi pristupa informacijama	Služba	Mediji	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.5.	Nadogradnja postojećeg Informativnog sistema o migracijama - ISM									
	Kreiranje izvještaja za izradu Migracionog profila Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova							
1.5.1.				X	X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.5.2.	Nadogradnja modula za azil	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Sektor za azil	X	X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.3.	Dogradnja softverskih rješenja za podsistem ROS	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
1.5.4.	Usklađivanje centralne baze podataka o strancima (ISM) sa Zakonom o strancima i Zakonom o azilu	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Ministarstvo inozemnih poslova – Odjel za informatiku, Granična policija BiH, Služba, Sektor za imigraciju, Sektor za azil	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.5.	Održavanje, podrška u radu i unapređenje funkcionalnosti ISM-a u skladu s potrebama u oblasti imigracija i azila	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
1.5.6.	Kreiranje, testiranje i stavljanje u upotrebu izvještaja za dostavu podataka za potrebe Eurostata	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.5.7.	Kreiranje softwara za unos biometrijskih podataka u centralnu bazu podataka o strancima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.6.	Provođenje stalne edukacije u oblasti imigracija i azila									
1.6.1.	Provođenje Programa obuke u oblasti imigracija i azila 2016-2020.	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Granična policija BiH, Služba, Ministarstvo vanjskih poslova	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Granična policija BiH, Služba, Ministarstvo vanjskih poslova, druge institucije i partnerske NVO	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
1.6.2.	Praćenje realizacije Programa obuke u oblasti imigracija i azila	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Granična policija BiH, Služba, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.7.	Nastavak i jačanje regionalne i međunarodne saradnje									
	Jačanje saradnje s MARRI centrom	Ministarstvo sigurnosti -Nacionalni koordinator Bosne i Hercegovine za saradnju i koordinaciju s MARRI centrom	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Granična policija BiH, Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljenišтво, Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku							Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
1.7.1.				X	X	X	X	X	X	X

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.7.2.	Jačanje bilateralne i multilateralne saradnje s organima zemalja regije nadležnim za oblast imigracija i azila	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljenišтво, Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
1.7.3.	Saradnja s GDISC-om	Služba	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Sektor za azil	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.7.4.	Jačanje saradnje s organima nadležnim za pitanja imigracija zemalja EU i ostalih zemalja	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba, Granična policija BiH	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
2.2.	Jačanje kadrovskih, tehničkih i smještajnih kapaciteta Sektora za azil, potrebnih za siguran i human prihvat i smještaj tražitelja azila									
2.2.1.	Kadrovski i tehnički ojačati Sektor za azil s ciljem praćenja EU acquis, na polju azila	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za opće, kadrovske i materijalno-finansijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
2.2.2.	Kontinuirano opremanje objekata u centru za prihvat i smještaj tražitelja azila – Azilantski centar	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za opće, pravne i materijalno-finansijske poslove	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.2.3.	Zapošljavanje osoblja za rad u centru za prihvatanje i smještaj tražitelja azila - Azilantski centar	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za opće, pravne i materijalno-finansijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
2.2.4.	Izrada Plana postupanja u azilantskim centrima u vanrednim okolnostima	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Institucije koje se bave pitanjima migracija i azila	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine, donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.3.	Učestvovanje u razvijanju sistema azila na regionalnom nivou								
2.3.1.	Jačanje saradnje s institucijama zemalja regije nadležnim za pitanja azila	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Nadležne institucije iz zemalja regije	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
2.3.2.	Unapređenje regionalne saradnje na polju razmjene statističkih podataka, podataka o zemljama porijekla, usluga prevođenja kao i drugih pitanja	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Nadležne institucije iz zemalja regije	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.4.	Kontinuirana edukacija zaposlenih u oblasti azila								
	Edukacija zaposlenih u Sektoru za azil i Centru za prihvata i smještaj tražitelja azila – Azilantski centar	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
2.4.1.				X	X	X	X	X	
	Edukacija zaposlenika nadležnih institucija i NVO koje su uključene u oblast azila	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH, Sud BiH NVO	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
2.4.2.				X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.5.	Uvezivanje sistema azila Bosne i Hercegovine sa sistemom azila EU								
2.5.1.	Uspostavljanje i/ili jačanje saradnje s institucijama zemalja članica EU nadležnim za pitanja azila	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil		X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
2.5.2.	Unapređenje metodologija prikupljanja, analize i razmjene podataka iz oblasti azila koje uključuju i podatke o ranjivim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil		X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.5.3.	Kadrovsko jačanje Sektora za azil u oblasti prikupljanja podataka, analize, vođenja baza podataka, sačinjavanja izvještaja iz oblasti azila koje uključuju i podatke o ranijim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za opće, pravne i materijalno-finansijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
2.5.4.	Kadrovsko jačanje Sektora za azil, poboljšanje tehničkih uvjeta kao i edukacija zaposlenika koji će raditi na aplikaciji putnih isprava za priznate izbjeglice u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za opće, pravne i materijalno-finansijske poslove, Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine IDDEEA	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.5.5.	Uspostava pravnog okvira za osnivanje zajedničke baze podataka o zemljama porijekla	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil							Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
CILJ 3.	POVEĆATI EFIKASNOST KONTROLE DRŽAVNE GRANICE BOSNE I HERCEGOVINE								
3.1.	Pravni okvir iz nadležnosti Granične policije BiH prilagoditi standardima i dobroj praksi EU u najvećoj mogućoj mjeri								
3.1.1.	Donijeti izmjene i dopune Zakona o graničnoj policiji BiH	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.1.2.	Usvojiti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji GP BiH	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.1.3.	Donijeti Uputstvo o vršenju potražne djelatnosti u GP BiH	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.1.4.	Pripremiti priručnik kojim će se objediniti i utvrditi sve procedure i postupanja GP BiH	Granična policija BiH		X					Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.1.5.	Provesti obuke i razviti smjernice u GP BiH za praćenje evropskog zakonodavstva i usklađivanje sa acquis	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.2.	Sistematski razvijati, nadograđivati i održavati informaciono-komunikacijski sistem koji omogućava prikupljanje, arhiviranje, obradu i distribuciju podataka								
3.2.1.	Održavati i dalje nadograđivati aplikaciju „granične provjere“	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.2.2.	Dalji razvoj baze podataka „specimeni i falsifikovani dokumenti“ i razmjena podataka	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti, Ministarstvo vanjskih poslova, Služba	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.2.3.	Održavanje i dalji razvoj telekomunikacionih spojnih puteva, telefonskog i radio sistema	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.2.4.	Nabavka i instaliranje čitača i mobilnih čitača putnih isprava sa biometrijskim podacima	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.2.5.	Implementacija projekta uspostave sistema za kontrolu i evidenciju motornih vozila na graničnim prelazima	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.2.6.	Osigurati adekvatne kadrovske resurse za razvoj informaciono-komunikacijskog sistema GP BiH	Granična policija BiH	Agencija za državnu službu BiH	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.	Unapređivati mehanizme saradnje s institucijama i partnerskim agencijama unutar BiH i inozemstvu u pravcu efikasne kontrole i zaštite državne granice								
3.3.1.	Unaprijediti poslove zajedničke analize rizika	Granična policija BiH	Agencije uključene u rad Zajedničkog centra za analizu rizika	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.3.2.	Planirati i provoditi operative akcije samostalno i s drugim službama u BiH s ciljem suzbijanja nezakonitih migracija, krijumčarenja i trgovine ljudima	Granična policija BiH	SIPA, Služba za poslove sa strancima, FMUP, MUP RS, Policija BD	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.3.	Implementacija direktne telefonske linije između određenih susjednih graničnih prelaza u skladu s bilateralnim sporazumima	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.3.4.	Unaprijediti rad zajedničkih centara na granici sa susjednim zemljama i nastaviti s uspostavom zajedničkih kontaktnih tačaka	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.5.	Daljnja implementacija potpisanih bilateralnih sporazuma o policijskoj saradnji sa susjednim državama	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.3.6.	Saradnja s Evropskom agencijom za upravljanje operativnom saradnjom na vanjskim granicama država članica Evropske unije (FRONTEX) u svim područjima saradnje i provedbe aktivnosti	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.7.	Učestvovati u aktivnostima Ženevskog centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF)	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.3.8.	Učešće u aktivnostima i operacijama SELEC centra	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
3.3.9.	Jačanje saradnje kroz regionalne projekte i uključivanje u rad međunarodnih organizacija	Granična policija BiH	Ministarstvo sigurnosti	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
CILJ 4.	UNAPRIJEDITI BORBU PROTIV NEZAKONITIH MIGRACIJA U BOSNI I HERCEGOVINI								
4.1.	Sprečavanje nezakonitih migracija na izvorištu								
4.1.1.	Edukacija zaposlenih u DKP-ima Bosne i Hercegovine u oblasti identifikacije nezakonitih imigracija	Ministarstvo vanjskih poslova	Služba, Granična policija BiH	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.1.2.	Uspostavljanje pravnog okvira za slanje imigracionih službenika u DKP-e Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije, Ministarstvo vanjskih poslova	Služba	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju				Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	
4.2.	Jačanje kapaciteta Granične policije BiH za reakciju na sigurnosne promjene na državnoj granici							
	Uspostaviti postupke za izradu statistike, izvještavati i izraditi ogledne primjerke za analizu rizika na strateškom, operativnom i taktičkom nivou	Granična policija BiH						Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.2.1.				X	X	X	X	X
	Izvršiti detaljnu analizu postojećeg i izraditi prijedlog novog koncepta rada mobilnih jedinica za podršku i kontrolu	Granična policija BiH						Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.2.2.				X	X	X	X	X

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.2.3.	Kadrovski popuniti i provesti obuku službenika mobilnih jedinica za podršku i kontrolu	Granična policija BiH			X : X : X : X : X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.2.4.	Adekvatno opremiti mobilne jedinice za podršku i kontrolu	Granična policija BiH			X : X : X : X : X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.2.5.	Opremati granične prelaze u skladu s planom kapitalnih ulaganja i definisanim prioritetima	Granična policija BiH			X : X : X : X : X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.2.6.	Nabavka tehničke opreme za nadzor državne granice i specijalističke opreme u skladu s trendovima u oblasti suzbijanja krijumčarenja ljudi preko državne granice i trgovine ljudima	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	
4.2.7.	Izgradnja nove, te rekonstrukcija i modernizacija postojeće infrastrukture za rad i smještaj Granične policije	Granična policija BiH		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.2.8.	Popuna upražnjenih radnih mjesta policijskih službenika u skladu s važećom sistematizacijom	Granična policija BiH	Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova			X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.2.9.	Stručno usavršavanje policijskih službenika koji obavljaju poslove iz područja suzbijanja nezakonitih migracija, krijumčarenja i trgovine ljudima i drugih područja u nadležnosti	Granična policija BiH	Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.	Jačanje kapaciteta Službe na sprečavanju i otkrivanju nezakonitih migracija te udaljavanju stranaca iz BiH								
4.3.1.	Kontinuirano obnavljanje specijalizovanih vozila i opreme u skladu s trendovima u oblasti nezakonitih migracija	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4.3.2.	Unapređivanje operativnog rada u postupcima ovjere pozivnih pisama, odobrenja boravka te rada na sistemu ROS-a u postupcima izdavanja viza radi otkrivanja i sprečavanja nezakonitih migracija	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.3.3.	Unapređivanje rada na prikupljanju operativnih podataka o nezakonitim imigracijama, načinu dolaska u zemlju kao i načinu na koji dalje izlaze nezakoniti imigranti iz Bosne i Hercegovine, te presijecanje kanala nezakonitih migracija i krijumčarenja ljudima	Služba								Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.4.	Unapređivanje sistema planiranja, organizacije i realizacije operativno-taktičkih akcija s ciljem otkrivanja i sprečavanja nezakonitih migracija ili bilo kojih drugih zloupotreba kretanja i boravka stranaca u zemlji	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.3.5.	Unapređivanje procedura nadzora i udaljšavanja stranaca iz Bosne i Hercegovine	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.6.	Izrada Uputstva o procedurama i postupanju organizacionih jedinica Službe	Služba		X X X X					Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.3.7.	Unapređenje službene saradnje s institucijama u Bosni i Hercegovini, blagovremena razmjena informacija i saznanja, te izvođenje zajedničkih operativnih aktivnosti	Služba	Institucije Bosne i Hercegovine	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.8.	Unapređenje saradnje sa srodnim imigracionim službama regije radi usvajanja najboljih praksi i iskustava o načinima efikasnijeg sprečavanja nezakonitih migracija	Služba		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.3.9.	Izrada Procedura za identifikaciju, pomoć i zaštitu ranjivih kategorija stranaca	Služba	Nadležne institucije	X	X	X			Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.3.10.	Unapređenje međunarodne saradnje za provođenje sporazuma o readmisiji	Služba	Institucije nadležne za provedbu sporazuma o readmisiji	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.4.	Jačanje kapaciteta nadležnih organa u BiH da na adekvatan način reaguju u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija								
4.4.1.	Izrada metodologije za prikupljanje podataka i informacija o kriznim situacijama u oblasti imigracija s ciljem blagovremenog informisanja Vijeća ministara BiH	Ministarstvo sigurnosti	Koordinaciono tijelo za pitanje migracija u BiH	X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.4.2. ²⁴	Izrada informacije o nastaloj situaciji s planom hitnih mjera djelovanja nadležnih institucija u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija	Koordinaciono tijelo za pitanje migracija u BiH	Institucije koje su zastupljene u Koordinacionom tijelu za pitanje migracija u BiH						Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.4.3. ²⁴	Usvajanje informacije o nastaloj situaciji s planom hitnih mjera djelovanja nadležnih institucija u slučaju kriznih situacija u oblasti imigracija	Vijeće ministara BiH							Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.4.4. ²⁴	Izrada akcionog plana djelovanja za upravljanje kriznom situacijom u oblasti imigracija	Koordinaciono tijelo za pitanje migracija u BiH							Budžet institucija Bosne i Hercegovine

²⁴ Aktivnost se pokreće u slučaju dešavanja kriznih situacija u oblasti migracija.

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.	Jačanje kapaciteta u borbi protiv nezakonitih migracija u Bosni i Hercegovini korištenjem savremenih tehnologija biometrijske identifikacije								
4.5.1.	Izrada podzakonskih akata za uvođenje biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola, azila i nezakonitog boravka	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.5.2.	Dogradnja institucionalnog okvira za uvođenje biometrije u oblast viza	Ministarstvo vanjskih poslova	Služba		X	X	X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.3.	Nabavka opreme i softvera za uvođenje biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola, azila i nezakonitog boravka	Ministarstvo sigurnosti, Služba, Ministarstvo vanjskih poslova	Granična policija BiH	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
4.5.4.	Stvaranje tehničko-materijalnih uvjeta za rad u DKP-ima BiH, u smislu nabavke opreme za otkrivanje krivotvorenih dokumenata	Ministarstvo vanjskih poslova		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.5.	Edukacija zaposlenih za uvođenje biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola, azila i nezakonitog boravka	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo sigurnosti – Sektor za azil, Služba	Granična policija BiH			X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.5.6.	Izrada Prijedloga odluke kojom se određuje početak primjene biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola i nezakonitog boravka	Ministarstvo sigurnosti	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil				X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.5.7.	Donošenje Odluke kojom se određuje početak primjene biometrije u oblast viza, boravišnih dozvola i nezakonitog boravka	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine						X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava		
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.			
4.6.	Uspostaviti nove i dalje razvijati postojeće institucionalne kapacitete za implementaciju sporazuma o readmisiji										
4.6.1.	Zanavljanje opreme za implementaciju Protokola o saradnji u efikasnijoj realizaciji sporazuma o readmisiji lica koja bez dozvola borave u drugim zemljama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Federalna uprava policije, kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, Policija Brčko distrikta BiH, Služba, Granična policija BiH			X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.6.2.	Edukacija kontakt osoba za elektronsku razmjenu podataka za implementaciju Protokola o saradnji u efikasnijoj realizaciji sporazuma o readmisiji lica koja bez dozvola borave u drugim zemljama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Kontakt osobe iz potpisnica Protokola o saradnji u efikasnijoj realizaciji sporazuma o readmisiji lica koja bez dozvola borave u drugim zemljama	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.6.3.	Unapređenje razmjene podataka elektronskim putem u implementaciji Protokola o saradnji u efikasnijoj realizaciji sporazuma o readmisiji lica koja bez dozvola borave u drugim zemljama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju i Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Federalna uprava policije, kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, Policija Brčko distrikta BiH, Služba, Granična policija BiH	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.4.	Realizacija protokola o saradnji i načinu razmjene informacija za reintegraciju državljana Bosne i Hercegovine prihvaćenih po sporazumima o readmisiji s Aneksom 1	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, rasejvena lica, readmisiju i stambenu politiku, Granična policija BiH, Služba	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Saradjuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.5.	Kontinuirani rad komisije s mandatom za efikasno rješavanje spornih slučajeva prihvata državljana Bosne i Hercegovine po sporazumima o readmisiji	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Granična policija BiH, Služba	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.6.6.	Donijeti izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva sigurnosti s ciljem jačanja Sektora za imigraciju u dijelu poslova readmisije	Ministarstvo sigurnosti	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine – daje saglasnost	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.7.	Kadrovsko jačanje Sektora za imigraciju u dijelu poslova readmisije	Ministarstvo sigurnosti	Agencija za državnu službu		X X X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine
4.6.8.	Uspostaviti mehanizme za prikupljanje i obradu podataka o prihvatu osoba državljana Bosne i Hercegovine po sporazumima o readmisiji radi definisanja tokova migracija državljana Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, Granična policija BiH		X X X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.9.	Izrada analiza tokova migracija državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju po sporazumima o readmisiji s ciljem preventivnog djelovanja i sprečavanja zloupotreba bezviznog režima za državljane Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Granična policija BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku			X X	X X	X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.10.	Zaključivanje protokola između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i vlada zemalja Evropske zajednice o implementaciji Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice o readmisiji lica koja borave bez dozvole	Ministarstvo sigurnosti – sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Služba i Granična policija BiH	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	
4.6.11.	Zaključivanje Sporazuma o readmisiji sa zemljama porijekla i tranzita nezakonitih imigranata u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, Služba, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
				X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.7.	Izgradnja objekta imigracionog centra privremenog karaktera								
4.7.1.	Pripreme radnje za izgradnju imigracionog centra privremenog karaktera	Služba		X X X X X X	X X X X X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.7.2.	Izgradnja imigracionog centra privremenog karaktera	Služba			X X X X X X				Donatorska sredstva – projekti
4.7.3.	Opremanje imigracionog centra privremenog karaktera	Služba					X X X X		Donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.7.4	Zapošljavanje i obuka kadra potrebnog za rad u imigracionom centru privremenog karaktera	Služba	Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine					X X X X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.8.	Daljnje razvijanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti suprotstavljanja nezakonitim migracijama									
4.8.1.	Jačanje saradnje s MARRI centrom u oblasti borbe protiv nezakonitih imigracija na regionalnom nivou	Ministarstvo sigurnosti - Nacionalni koordinator za saradnju s MARRI centrom	Ministarstvo vanjskih poslova, Služba, Granična policija BiH, Sektor za imigraciju, Sektor za azil	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.8.2.	Uspostava pravnog okvira za zajedničke letove u postupcima udaljavanja stranaca u zemlju uobičajenog boravka ili zemlju koja ga prihvata	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za međunarodnu saradnju, Sektor za imigraciju, Sektor za graničnu i opću sigurnost	Granična policija BiH, Služba	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.8.3.	Realizacija zajedničkih letova u postupcima udaljavanja stranaca u zemlju uobičajenog boravka ili zemlju koja ga prihvata	Služba	Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova		X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine, donatorska sredstva - projekti
4.8.4.	Uspostava pravnog okvira za korištenje usluga zajedničkih prevoditelja	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Sektor za azil, Služba	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za međunarodnu saradnju, Granična policija BiH, Ministarstvo vanjskih poslova	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju				Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	
4.9.	Uspostaviti referalne mehanizme prikupljanja i praćenja pokazatelja u oblasti borbe protiv nezakonitih migracija							
4.9.1.	Izrada analize pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta za borbu protiv nezakonitih migracija	Ministarstvo sigurnosti- Sektor za imigraciju		X X X X X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.9.2.	Izrada komparativne analize funkcionisanja referalnih mehanizama za borbu protiv nezakonitih migracija	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju		X X X X X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.9.3.	Identifikacija institucija i podataka potrebnih za uspostavljanje referalnog mehanizma	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH			X : X : X : X			Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.9.4.	Uspostava referalnog mehanizma za prikupljanje i praćenje pokazatelja u oblasti borbe protiv nezakonitih imigracija	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH				X : X : X : X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.9.5.	Edukacija kadra	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH				X : X X X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
4.9.6.	Prikupljanje, obrada i analiza podataka u oblasti borbe protiv nezakonitih migracija	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Granična policija, Služba, SIPA, policije u BiH, Sud BiH i sudovi u BiH					X : X X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
CILJ 5.	DOPRINIJETI SMANJENJU TRGOVINE LJUDIMA U BOSNI I HERCEGOVINI								
5.1.	Unaprijediti saradnju s agencijama za provođenje zakona na međunarodnom nivou, koja bi se odnosila i na međunarodnu saradnju u krivično-pravnim stvarima								
5.1.1.	Unapređenje saradnje između agencija za provođenje zakona u dijelu razmjene podataka za uspješnu borbu protiv trgovine ljudima	Državna agencija za istrage i zaštitu	Organi nadležni za provođenje zakona	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
5.1.2.	Učešće u radu Udarne grupe za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije	Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija BiH i Služba	Institucije i organi nadležni za provođenje zakona	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.1.3.	Unapređenje saradnje između agencija za provođenje zakona i nadležnih tužilaštava u dijelu provođenja istražnih radnji protiv grupa za organizovani kriminal, koje se bave trgovinom ljudima na međunarodnom nivou, kroz formiranje zajedničkih istražnih timova (JIT), vođenje paralelnih istraga i postavljanje oficira za vezu	Državna agencija za istrage i zaštitu	Tužilaštvo BiH, agencije za provođenje zakona u BiH	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine EUROJUST

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.2.	Unaprijediti pravni i institucionalni okvir za zaštitu stranaca žrtava trgovine ljudima u skladu s međunarodnim standardima i EU acquis								
5.2.1.	Donošenje Pravilnika o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
5.3.	Unaprijediti međuinstitucionalnu saradnju u Bosni i Hercegovini, te saradnju vladinih i nevladinih organizacija									
5.3.1.	Organizovanje obuka ili radnih sastanaka osoblja vladinog i nevladinog sektora u oblastima identifikacije, prava i povratka stranaca i žrtava trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju, NVO sektor – partneri Ministarstva sigurnosti	Služba, Granična policija BiH, SIPA Sektor za azil, centri za socijalni rad							Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
					X	X	X	X	X	X

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.4.	Uspostaviti baze podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima								
5.4.1.	Unapređivanje pravnog okvira za vođenje baza podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	NVO-partneri		X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine
5.4.2.	Izrada softvera za vođenje baza podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme		X X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine
5.4.3.	Vođenje baze podataka o strancima žrtvama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju				X X	X X	X X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.5.	Podizati svijest kod rizične kategorije stranaca da ne postanu žrtve trgovine ljudima								
5.5.1.	Organizovanje okruglog stola s ciljem identifikacije kategorije stranaca koji spadaju u rizičnu grupu da postanu žrtve trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Državna agencija za istrage i zaštitu, Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil i NVO - Sektor	X	X				Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
5.5.2.	Edukacija identifikovanih kategorija stranaca koji spadaju u rizičnu grupu da postanu žrtve trgovine ljudima o rizičnim posljedicama trgovine ljudima	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	NVO – Sektor, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Saradnju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
CILJ 6.	JAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U BOSNI I HERCEGOVINI S CILJEM POVEZIVANJA MIGRACIJE I RAZVOJA									
6.1.	Unaprijediti pravni i institucionalni okvir u svrhu kreiranja razvojno orijentisane imigracione politike u Bosni i Hercegovini									
6.1.1.	Organizovanje okruglih stolova, obuka i sastanaka radi usmjeravanja imigracione politike na razvoj Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, organi nadležni za izdavanje radnih dozvola za strance, Agencija za promociju stranih investicija, DEP							Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
						X	X	X	X	X

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.1.2.	Analiza i izrada preporuka u oblasti usmjeravanja imigracione politike na razvoj BiH	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova		X : X : X	X : X : X	X : X : X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti
6.1.3.	Analiza i izrada preporuka u oblasti vezivanja kružnih imigracija s razvojem BiH	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova	X : X : X	X : X : X	X : X : X	X : X : X	X : X : X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.1.4.	Analizirati i po potrebi unaprijediti pravni okvir koji olakšava proceduru ulaska i boravka stranaca koji ulažu značajna sredstva i osnivaju privredna društva u Bosni i Hercegovini s ciljem prenosa tehnologija i/ili koji zapošljavaju državljane Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Granična policija BiH, Sektor za azil, Ministarstvo vanjskih poslova			X X X X X X			Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.2.	Unaprijediti pravni i institucionalni okvir koji će doprinijeti praćenju emigracionih tokova iz BiH i povezivanju resursa emigracije s razvojem Bosne i Hercegovine								
6.2.1.	Razvijanje sistema praćenja emigracionih trendova	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljenišтво	Nadležne državne, entitetske i kantonalne institucije, općine, civilni sektor, privatni sektor, dijaspora i dr.	X	X	X	X	X	Buđet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.2.2.	Jačanje kapaciteta MLJPI i podrška drugim institucijama različitih nivoa vlasti i civilnom sektoru za uključivanje iseljeničtva s ciljem doprinosa razvoju BiH	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljeničtvo	Nadležne državne, entitetske i kantonalne institucije, općine, civilni sektor, privatni sektor, dijaspora i dr.	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva - projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.2.	Uspostavljati i jačati institucionalne kapacitete radi efikasne integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini								
	Donošenje Izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva sigurnosti s ciljem jačanja Sektora za imigraciju u dijelu poslova integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine – daje saglasnost	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
7.2.1.				X	X	X	X	X	
	Jačanje kapaciteta u Sektoru za imigraciju u dijelu poslova integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti	Agencija za državnu službu						Budžet institucija Bosne i Hercegovine
7.2.2.					X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.3.	Razvijati i pratiti indikatore integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini								
	Finaliziranje Prijedloga liste indikatora integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini koja uključuje i podatke o ranjivim kategorijama	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, ministarstva obrazovanja i druge vladine institucije koje imaju podatke o integraciji stranaca i nevladine organizacije koje imaju u svom mandatu oblast integracije						Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti
7.3.1.				X	X	X	X	X	

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.3.2.	Usvajanje Prijedloga liste indikatora integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Koordinaciono tijelo za pitanja migracija u BiH		X X					Budžet institucija Bosne i Hercegovine
7.3.3.	Izrada mehanizma prikupljanja podataka za obradu i ažuriranje indikatora integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine				X X X X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.3.4.	Izrada Analize integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini u društveni sistem Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova, Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine				X: X: X X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Saradnju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.4.	Uspostavljati međuinstitucionalnu saradnju radi analize stanja i potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini								
7.4.1.	Organizovanje okruglih stolova i radionica radi analize stanja i identifikacije potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini i identifikacija mehanizma međuinstitucionalne saradnje	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova i druge vladine institucije i nevladine organizacije koje imaju saznanja o potrebama integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini				X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

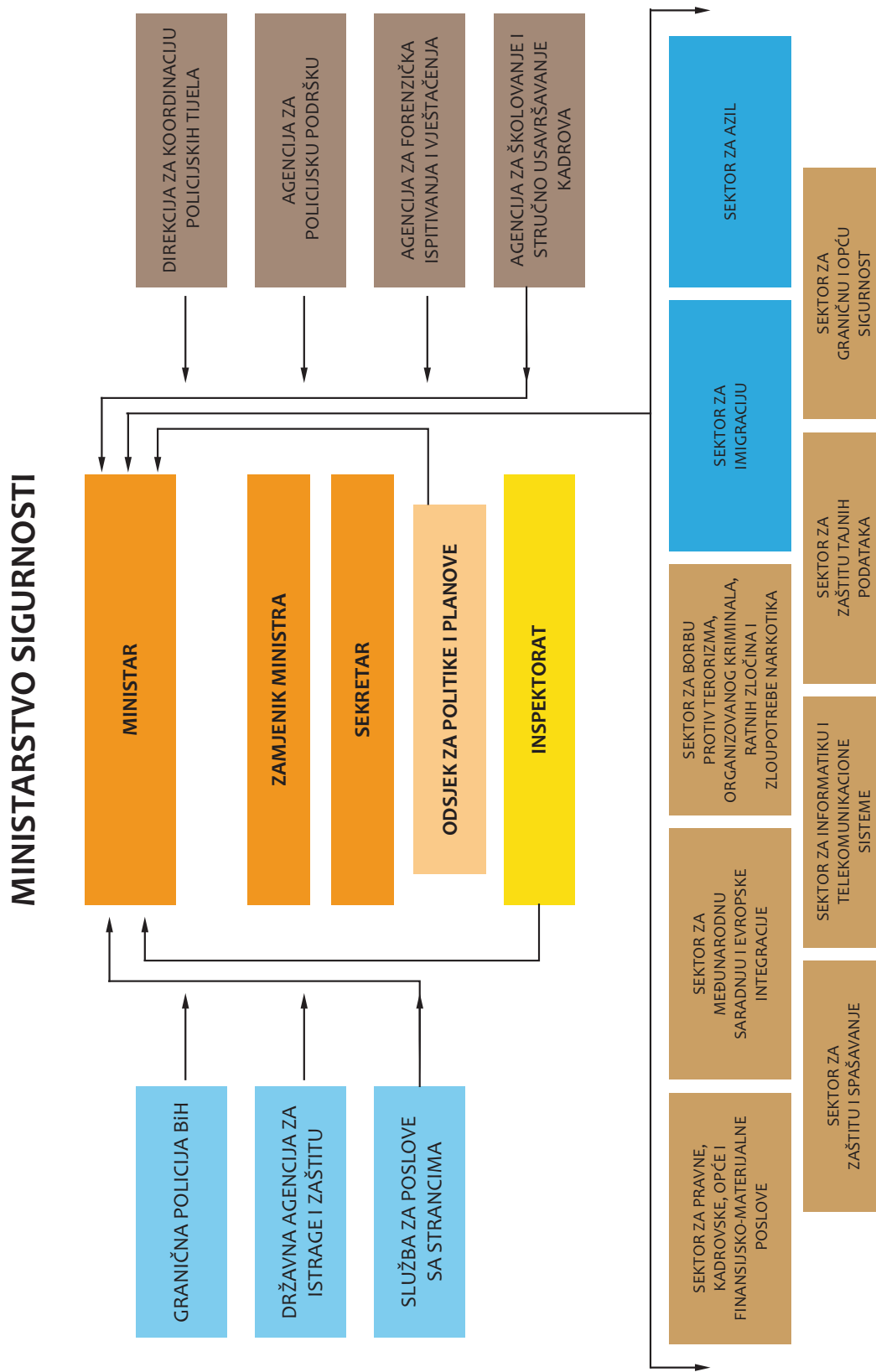
Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.4.2.	Uspostavljanje mehanizama međuinstitucionalne saradnje radi analize stanja i potreba integracije stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Služba, Sektor za azil, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku, Ministarstvo civilnih poslova i druge vladine institucije koje imaju nadležnost u integraciji stranaca				X: X X X		Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
7.5.	Unaprijediti regionalnu i međunarodnu saradnju s ciljem razmjene iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca									
7.5.1.	Učešće na seminarima i edukacijama, bilateralna saradnja na regionalnom i međunarodnom nivou s ciljem razmjene iskustava s drugim zemljama u oblasti integracije stranaca	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju	Vladine institucije koje u svojoj nadležnosti imaju informacije o potrebama u integraciji stranaca koji zakonito borave u Bosni i Hercegovini	X	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine i donatorska sredstva – projekti

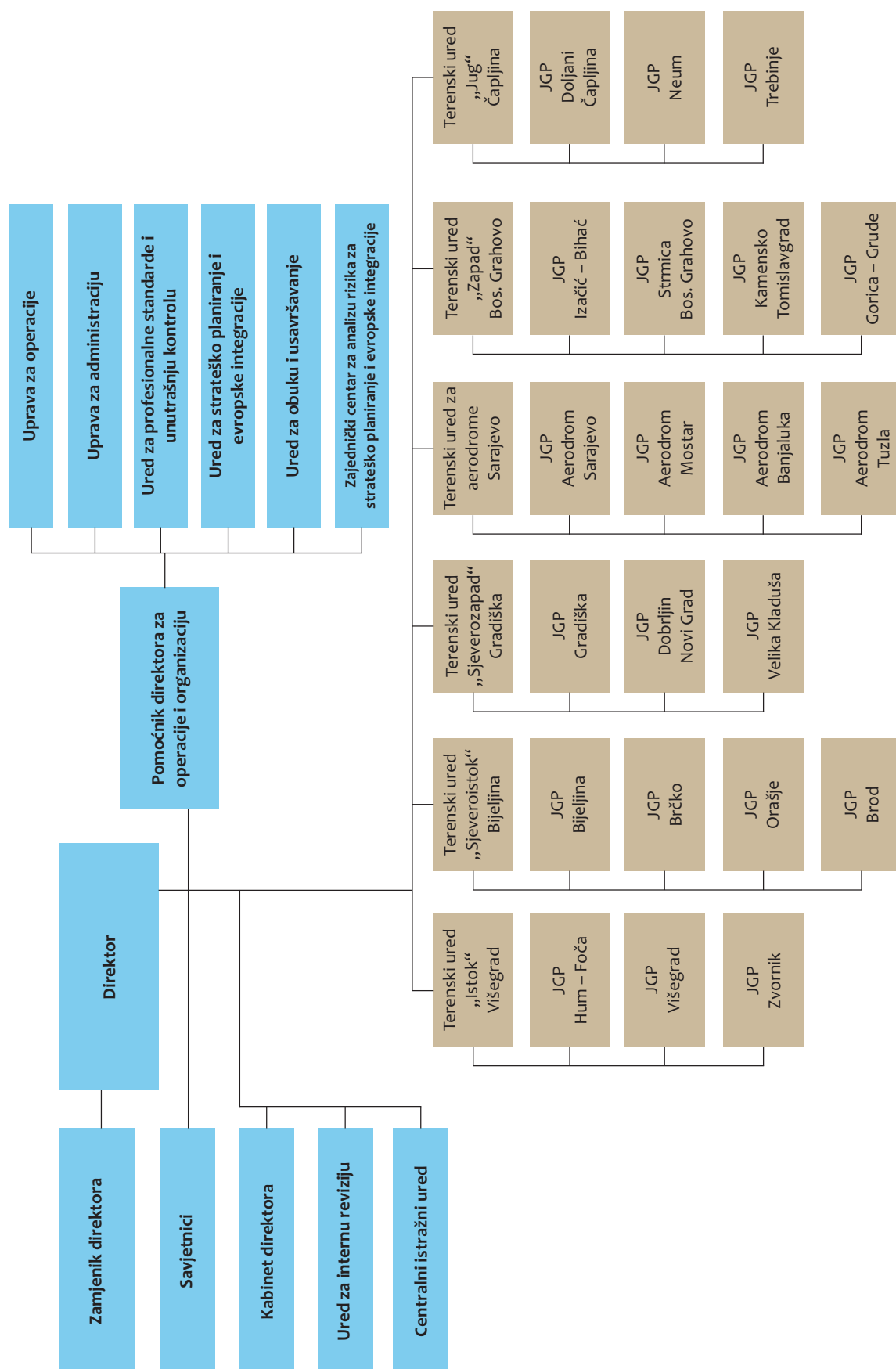
Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.5.2.	Angažiranje eksperata s ciljem edukacije u oblasti integracije stranaca koji zakonito borave na teritoriji Bosne i Hercegovine i pomoći u realizaciji aktivnosti iz ovog postavljenog strateškog cilja	Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju			X	X	X	X	Donatorska sredstva – projekti

Red. br.	Aktivnost	Nositelj aktivnosti	Sarađuju	Rok za realizaciju					Izvor finansijskih sredstava
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
8.	USPOSTAVITI STALNI SISTEM KOORDINACIJE U REALIZACIJI MIGRACIONE POLITIKE BOSNE I HERCEGOVINE								
8.1.	Kontinuirano djelovanje Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini								
8.1.1.	Održavati sastanke Koordinacionog tijela	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Članovi Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine
8.1.2.	Izrada izvještaja o radu Koordinacionog tijela	Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju	Članovi Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini	X	X	X	X	X	Budžet institucija Bosne i Hercegovine

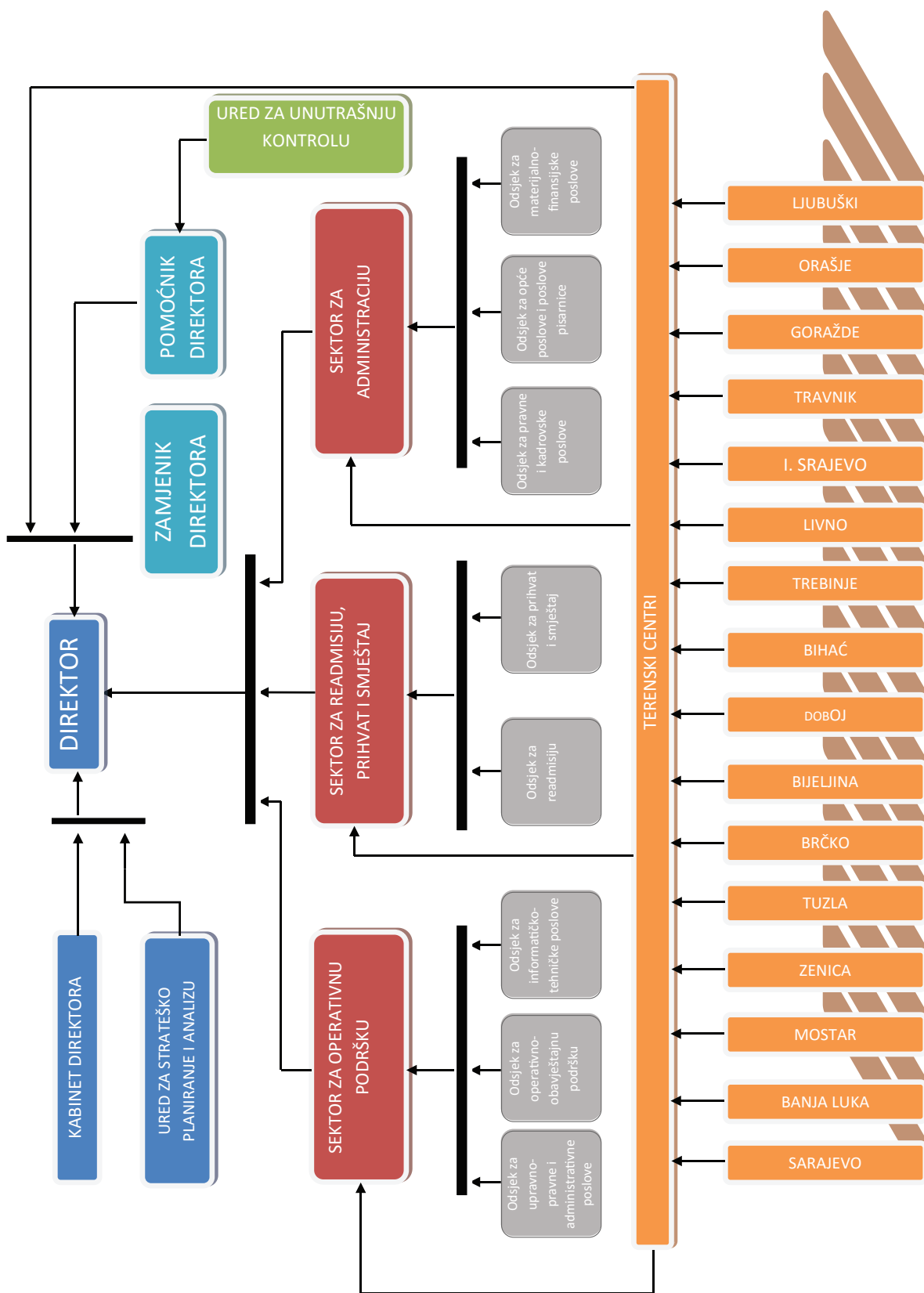
Aneks 1. Organizaciona shema Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine

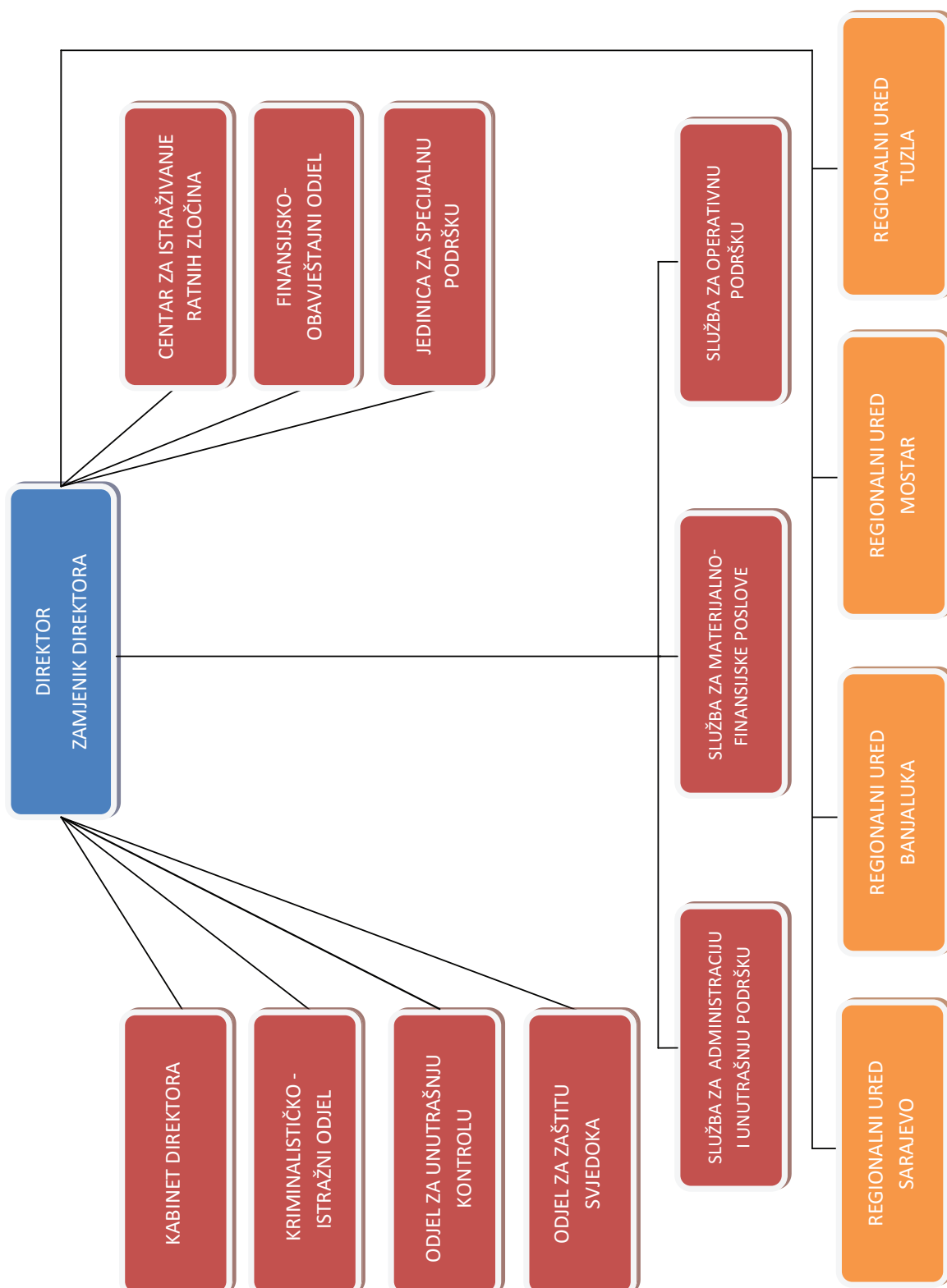
Aneks 2. Organizaciona shema Granične policije Bosne i Hercegovine

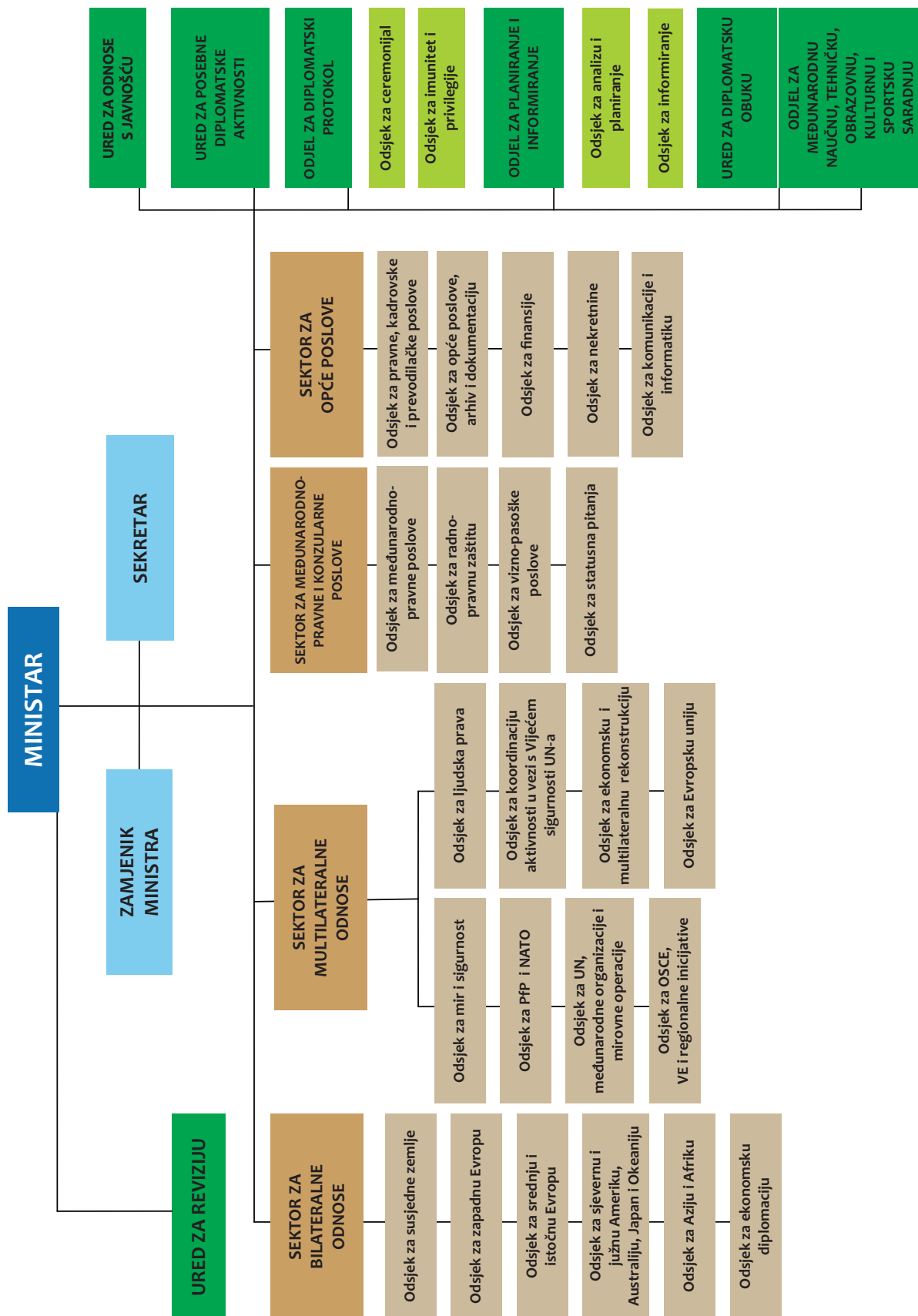
Aneks 3. Organizaciona shema Službe za poslove sa strancima

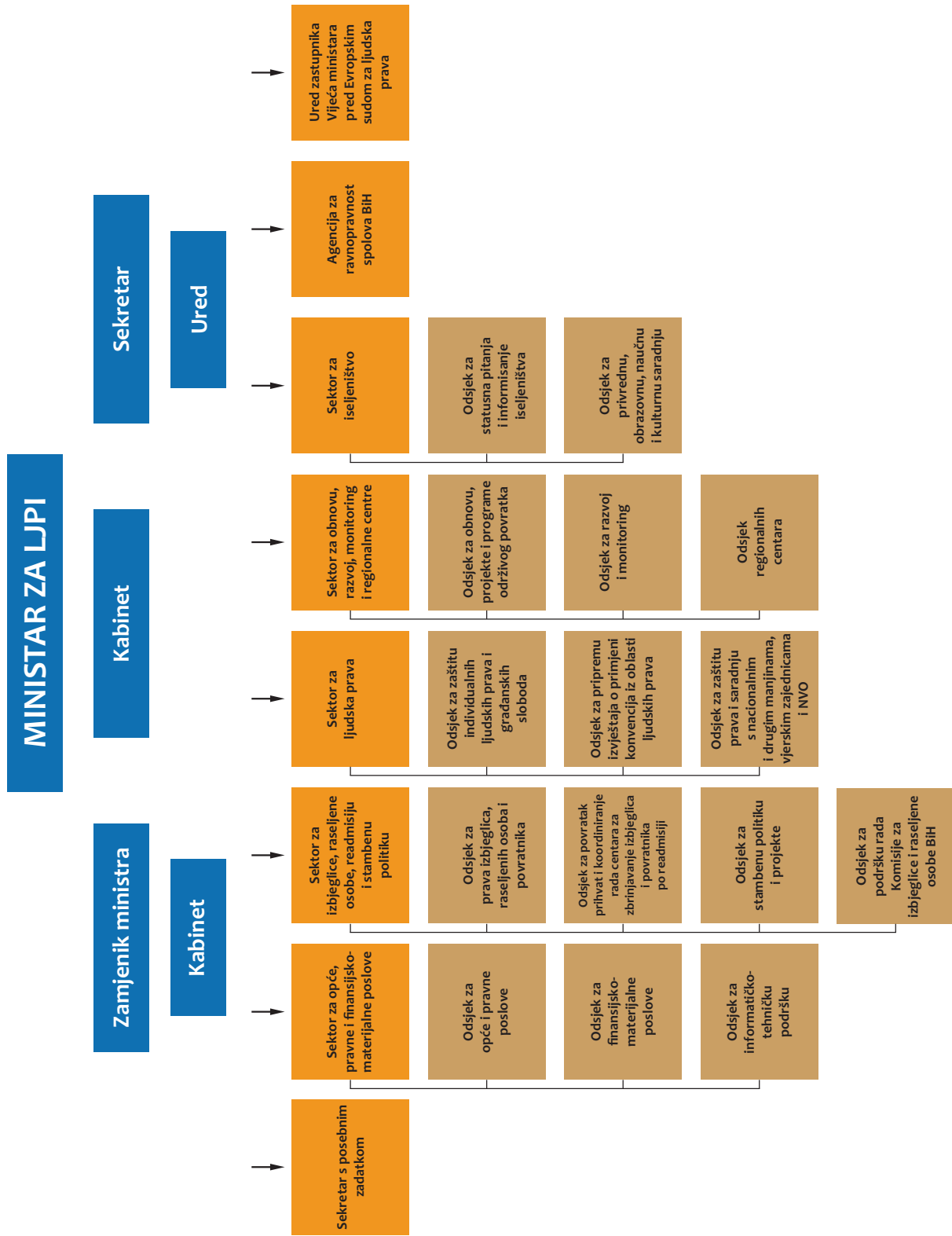
Aneks 4. Organizaciona shema Državne agencije za istrage i zaštitu

Aneks 5. Organizaciona shema Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Aneks 6. Organizaciona shema Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine

Aneks 7.

Pregled podzakonskih akata koji su na snazi, donesenih na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08 i 87/12) i Zakona o graničnoj kontroli („Službeni glasnik BiH“ br. 53/09, 54/10 i 47/14)

A. Pregled podzakonskih akata donesenih na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, koji su na snazi do donošenja podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 88/15) i Zakona o azilu

MINISTARSTVO SIGURNOSTI

Oblast imigracija i azila

1. **Pravilnik o ulasku i boravku stranaca** („Službeni glasnik BiH“ broj 27/13)
2. **Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine** („Službeni glasnik BiH“ broj 61/13)
3. **Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovine ljudima** („Službeni glasnik BiH“ broj 49/13)
4. **Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracionog centra** („Službeni glasnik BiH“ broj 105/08)
5. **Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor** („Službeni glasnik BiH“ broj 2/09)
6. **Pravilnik o obavezama prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja** („Službeni glasnik BiH“ br. 17/09 i 69/13)
7. **Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima** („Službeni glasnik BiH“ br. 25/09 i 78/13)
8. **Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance** („Službeni glasnik BiH“ broj 78/09)
9. **Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima** („Službeni glasnik BiH“ broj 50/13)
10. **Pravilnik o registriranju biometrijskih karakteristika stranaca** („Službeni glasnik BiH“ broj 62/14)
11. **Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 99/14)

12. **Odluka o utvrđivanju opravdanih razloga humanitarne prirode za produženje privremenog boravka državljanima Sirijske Arapske Republike** („Službeni glasnik BiH” broj 73/15)
13. **Pravilnik o međunarodnoj zaštiti (azilu) u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ br. 37/09, 85/10 i 63/13)
14. **Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra** („Službeni glasnik BiH“ broj 86/09)
15. **Odluka o početku izdavanja putnih isprava za izbjeglice sa beskontaktnim elektronskim-memorijskim elementom** („Službeni glasnik BiH“ broj 19/14)

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

Normativni akti Vijeća ministara BiH na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova BiH:

1. Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“ broj 3/15)

Normativni akti Ministarstva vanjskih poslova BiH:

1. **Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza** („Službeni glasnik BiH“ broj 104/08)
2. **Pravilnik o izdavanju kratkoročne vize (viza C) i aerodromske tranzitne vize (viza A) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH** („Službeni glasnik BiH“ broj 69/13)
3. **Odluka o izmjeni Odluke o konzularnom pokrivanju** („Službeni glasnik BiH“ broj 84/13)
4. **Uputstvo o postupanju diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH po zahtjevu za izdavanje vize za ulazak na teritoriju BiH građana Kosova**

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA

1. **Pravilnik o načinu određivanja jedinstvenog matičnog broja stranim državljanima** („Službeni glasnik BiH“ br. 39/02 i 2/09)
2. **Pravilnik o putnom listu za strance** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
3. **Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
4. **Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
5. **Pravilnik o cijeni putnih isprava** („Službeni glasnik BiH“ broj 80/09)
6. **Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2015. godinu** („Službeni glasnik BiH“ broj 98/14)

MINISTARSTVO ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BiH

Sektor za izbjeglice, raseljena lica, readmisiju i stambenu politiku

1. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 83/08)
2. **Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 54/10)
3. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 83/08)
4. **Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu zaštitu osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ br. 3/09 i 5/10)
5. **Pravilnik o ličnom stanju i upisu u matične knjige činjenica rođenja, vjenčanja i smrti lica kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ broj 54/10)

PREGLED OSTALIH AKATA

1. **Pravilnik o evidenciji državljana Bosne i Hercegovine koji se vraćaju po sporazumu o readmisiji** („Službeni glasnik BiH“ broj 63/11)
2. **Odluka o imenovanju nacionalnog koordinatora Bosne i Hercegovine za suradnju i koordinaciju sa Regionalnim centrom “Regionalna inicijativa za migracije, azil i izbjeglice”** („Službeni glasnik BiH“ broj 76/15)
3. **Odluka o obavezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti** („Službeni glasnik BiH“ broj 83/09)
4. **Odluka o izmjeni i dopuni tarife administrativnih taksi** („Službeni glasnik BiH“ br. 3/08 i 42/08)
5. **Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini** („Službeni glasnik BiH“ br. 10/13, 64/13 i 1/14)
6. **Uputstvo o načinu privremenog zbrinjavanja državljana Bosne i Hercegovine po osnovu sporazuma o readmisiji** („Službeni glasnik BiH“ broj 39/13)

B. Pregled podzakonskih akata donesenih na osnovu Zakona o graničnoj kontroli

MINISTARSTVO SIGURNOSTI

Granična policija Bosne i Hercegovine

1. **Pravilnik o uvjetima i načinu određivanja i donošenja rješenja područja graničnih prelaza** ("Službeni glasnik BiH" broj 92/09)
2. **Odluka o uvjetima i načinu izdavanja odobrenja članu posade stranog broda za kretanje u mjestu zadržavanja broda** ("Službeni glasnik BiH" broj 3/10)
3. **Pravilnik o načinu obavljanja graničnih provjera i unosu podataka u putne isprave - donesen od direktora Granične policije BiH** ("Službeni glasnik BiH" broj 103/14)
4. **Pravilnik o izdavanju graničnog odobrenja** ("Službeni glasnik BiH" broj 3/10)
5. **Pravilnik o graničnoj kontroli u međunarodnom tranzitnom prometu** ("Službeni glasnik BiH" broj 3/10)
6. **Pravilnik o postavljanju i upotrebi tehničkih pomagala te fotografisanju, snimanju i korištenju video nadzora na graničnim prelazima uz državnu granicu** ("Službeni glasnik BiH" broj 5/10)
7. **Pravilnik o obavljanju i troškovima graničnih provjera na drugom mjestu u slučajevima posebnih i opravdanih razloga** ("Službeni glasnik BiH" broj 5/10)
8. **Pravilnik o postupku utvrđivanja i rješavanja graničnog incidenta i drugih povreda državne granice** ("Službeni glasnik BiH" broj 6/10)
9. **Pravilnik o standardima i uvjetima izgrađenosti i opremljenosti graničnih prelaza** ("Službeni glasnik BiH" broj 6/10)
10. **Pravilnik o postupku određivanja privremenog graničnog prelaza** ("Službeni glasnik BiH" broj 6/10)
11. **Pravilnik o obliku i sadržaju oznaka i druge saobraćajne signalizacije kojim se označava granični prelaz i njegovo područje, kao i o načinu postavljanja tih oznaka i signalizacije** ("Službeni glasnik BiH" broj 17/10)
12. **Pravilnik o načinu obavljanja kontrole prenosa oružja i municije preko državne granice** ("Službeni glasnik BiH" broj 32/10)

Aneks 8.

Pregled konvencija, protokola i pravne stečevine Evropske unije korištene u izradi Strategije u oblasti migracija i azila i Akcionog plana 2016-2020.

A. Konvencije i protokoli

1. Konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda
2. Konvencija o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokol o statusu izbjeglica iz 1967. godine
3. Konvencija o pravima djeteta i Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji; Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta u pogledu uključivanja djece u oružane sukobe
4. Konvencija protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja i Fakultativni protokol uz Konvenciju protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja
5. Evropska konvencija o sprečavanju mučenja, nehumanog ili ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja
6. Konvencija o statusu lica bez državljanstva
7. Konvencija o zaštiti prava svih radnika – migranata i članova njihovih porodica
8. Konvencija Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima
9. Protokol za sprečavanje, zaustavljanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog kriminala
10. Konvencija UN o eliminaciji rasne i svih oblika diskriminacije

B. Pravna stečevina Evropske unije

1. Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. juna kojom se dopunjuju odredbe člana 26. Konvencije o primjeni Šengenskog sporazuma od 14. juna 1985. godine
2. Direktiva 2008/115/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit
3. Direktiva Vijeća 2001/55/EZ o minimalnim standardima za pružanje privremene zaštite u slučaju masovnog priliva
4. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ o pravu na spajanje s porodicom

5. Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu
6. Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite
7. Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite
8. Direktiva 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju boravka izdanome državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima
9. Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Šengenski kodeks o granicama)
10. Direktiva 2003/109/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak
11. Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
12. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice
13. Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja
14. Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. novembra 2002. kojom se definiše pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka
15. Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhe studija, razmjene učenika, neplaćenog obrazovanja ili dobrovoljnog rada
16. Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. maja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o izgonu državljana trećih država
17. Okvirna Odluka Vijeća od 28. novembra 2002. o jačanju krivičnog okvira s ciljem sprečavanja olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka
18. Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. novembra 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem
19. Uredba Vijeća (EZ-a) br. 377/2004 od 19. februara 2004. o uspostavi mreže imigracionih službenika za vezu

20. Uredba EU broj 603/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o uspostavljanju sistema „Eurodac“ za poređenje otisaka prstiju za djelotvornu primjenu Uredbe (EU) broj 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva i o zahtjevima da organ krivičnog progona država članica i Europol vrši poređenje s podacima iz Eurodaca u svrhu krivičnog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Evropske agencije za operativno upravljanje obimnim informacionim sistemima u području slobode, bezbjednosti i pravde
21. Uredba Vijeća (EK) broj 380/2008 od 18. aprila 2008. kojom se dopunjava Uredba (EK) broj 1030/2002 o uspostavljanju jedinstvenog formata boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja
22. Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća (EK) broj 862/2007 od 11. jula 2007. o statističkim podacima u Zajednici o migracijama i međunarodnoj zaštiti i opozivanje Regulative Vijeća (EC) broj 311/76 o kompilaciji statističkih podataka o stranim radnicima
23. Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage
24. Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika
25. Direktiva 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva

Podržano od:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

GOVERNMENT
OF LIECHTENSTEIN

Tehnička podrška:

IOM • OIM